

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Porovnání ekonomických výsledků vybraných
vinohradnických a vinařských podniků v Ústeckém kraji
a jejich perspektivy**

Bc. Jan Mikeš

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jan Mikeš

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Porovnání ekonomických výsledků vybraných vinohradnických a vinařských podniků v Ústeckém kraji a jejich perspektivy

Název anglicky

Comparison of economic results of viticulture and winery subjects in the Ústecký Region and their prospects

Cíle práce

Cílem práce je statistická analýza hodnocení dosavadního vývoje relevantních ukazatelů produkčního a ekonomického charakteru vybraných vinohradnických a vinařských podniků v Ústeckém kraji včetně statistických předpovědí. Na základě zjištěných výsledků budou formulována doporučení pro další rozvoj těchto podniků působících v odvětví pěstování a zpracování révy vinné.

Metodika

Vytvořená databáze bude statisticky vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy. Podkladové údaje budou čerpány z účetních výkazů pěstitelů a zpracovatelů, dále z databáze Českého statistického úřadu, z Ministerstva zemědělství ČR, z ÚZEI a z odborných svazů.

Harmonogram:

Studium dostupné literatury a odborných textů: 03/2019-09/2019

Předložení literární rešerše: 10/2019

Sběr dat a jejich analýza: 08/2019-01/2020

Předložení konečné podoby textu diplomové práce: 02/2020

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

vinohradnictví, vinařství, réva vinná, finanční analýza, produkce vína, rozbor hospodaření, finanční zdraví, Ústecký kraj, časové řady

Doporučené zdroje informací

- HINDLS, Richard, HRONOVÁ, Stanislava, SEGER, Jan a FISHER Jakub. Statistika pro ekonomy. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
- KÁBA, Bohumil a SVATOŠOVÁ, Libuše. Statistické nástroje ekonomického výzkumu. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 176 s. ISBN 978-80-7380-359-9.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra, REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel. Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.
- KRAUS, Vilém. a kol. Réva a víno v Čechách a na Moravě: tradice a současnost. 1. vyd. Praha: Radix, 1999. 284 s. ISBN 80-86031-23-3.
- RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza. 6. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2019. 160 s. ISBN 978-80-271-2028-4.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- SYNEK, Miloslav a KISLINGEROVÁ, Eva. Podniková ekonomika. 5. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2019

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Porovnání ekonomických výsledků vybraných vinohradnických a vinařských podniků v Ústeckém kraji a jejich perspektivy" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za cenné rady, vstřícné jednání, ochotu a odborné vedení při zpracovávání diplomové práce. Poděkování patří také mé rodině za trpělivost a podporu po celou dobu studia.

Porovnání ekonomických výsledků vybraných vinohradnických a vinařských podniků v Ústeckém kraji a jejich perspektivy

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na zhodnocení hospodářské situace dvou vinohradnických a vinařských podniků působících v Ústeckém kraji, kterými jsou Žernosecké vinařství s.r.o. a Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Jejich ekonomická situace je hodnocena za období let 2010–2019 za využití metod finanční a statistické analýzy. Jedná se o analýzu absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů, jakož i bankrotních modelů a analýzy časových řad. Práce popisuje vinařské oblasti v České republice, charakterizuje legislativní rámec, včetně daňové a celní politiky, formy podpory vinohradnického a vinařského sektoru z národních i unijních zdrojů jakož i aktuální trendy v oboru. V praktické části jsou jednotlivé metody finanční a statistické analýzy aplikovány na zkoumané podniky. Potřebná data byla čerpána z výkazů zisku a ztráty a rozvah patřičných let. Na základě zjištěných výsledků je vyhodnoceno finanční zdraví zkoumaných podniků, provedena vzájemná komparace a formulována doporučení vedoucí ke zlepšení jejich ekonomické situace.

Klíčová slova: vinohradnictví, vinařství, réva vinná, produkce vína, Ústecký kraj, časové řady, finanční analýza, absolutní ukazatele, poměrové ukazatele, bankrotní modely

Comparison of economic results of viticulture and winery subjects in the Ústecký Region and their prospects

Abstract

The thesis is focused on the evaluation of the economic situation of two viticultural and winery companies operating in the Ústecký region, which are Žernosecké vinařství s.r.o. and Lobkowiczké zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Their economic situation is assessed for the period 2010–2019 using methods of financial and statistical analysis. It is an analysis of absolute, differential and ratio indicators, as well as bankruptcy models and time series analysis. The thesis describes of wine-growing areas in the Czech Republic, characteristic of the legislative framework, tax and customs policy included, forms of support for the viticulture and winery sector from national and EU sources, as well as current trends in the field. In the practical part, individual methods of financial and statistical analysis are applied to the monitored companies. The necessary data were drawn from the profit and loss statements and balance sheets from the relevant years. Based on the results, the financial health of the surveyed companies is evaluated, their mutual comparison is made, and recommendations are formulated to improve their economic situation.

Keywords: viticulture, winery, grapevine, wine production, Ústecký Region, time series, financial analysis, absolute indicators, ratios, bankruptcy models

Obsah

1 Úvod	13
2 Cíl práce a metodika.....	14
2.1 Cíl práce.....	14
2.2 Metodika.....	14
2.2.1 Finanční analýza	14
2.2.2 Statistická analýza.....	17
3 Teoretická východiska	19
3.1 Vinařské oblasti v ČR.....	19
3.2 Vinařství a ekonomika v České republice	20
3.2.1 Fungování agrárního trhu	21
3.2.2 Typy agrárního trhu.....	21
3.2.3 Komoditní vertikála vína.....	22
3.2.4 Produkce a spotřeba vína v ČR.....	22
3.3 Legislativní rámec	23
3.3.1 Vývoj vinařských zákonů	23
3.3.2 Vinařská legislativa po vstupu do EU.....	24
3.3.3 Daňová a celní problematika	25
3.4 Formy podpory sektoru vinohradnictví a vinařství.....	25
3.4.1 Podpory z národních prostředků ČR.....	26
3.4.2 Podpory financované EU.....	29
3.4.3 Podpory financované částečně prostředky ČR i EU	30
3.5 Trendy ve vinohradnictví a vinařství	32
3.5.1 Ekologické vinohradnictví a vinařství.....	32
3.5.2 Svatomartinská vína	33
3.5.3 Růžová vína	33
3.5.4 Autentická vína	33
3.5.5 Oranžová vína	34
3.5.6 Vinařská turistika	34
3.6 Zdravotní aspekty konzumace vína.....	35
4 Charakteristika zkoumaných podniků	37
4.1 Charakteristika společnosti Žernosecké vinařství s.r.o.	37
4.2 Charakteristika společnosti Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o.	38
5 Vlastní práce	39
5.1 Analýza absolutních ukazatelů	39

5.1.1	Horizontální analýza	39
5.1.2	Vertikální analýza	43
5.2	Analýza rozdílových ukazatelů.....	50
5.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	51
5.3.1	Ukazatele rentability	51
5.3.2	Ukazatele likvidity	55
5.3.3	Ukazatele zadluženosti	59
5.3.4	Ukazatele aktivity	62
5.4	Bankrotní modely.....	65
5.4.1	Altmanův model.....	66
5.4.2	Index IN05.....	67
5.4.3	Tafflerův model	69
5.5	Souhrn výsledků a doporučení.....	70
6	Závěr	73
7	Seznam použitých zdrojů	76
8	Přílohy.....	80

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vinařské oblasti v ČR.....	19
---------------------------------------	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Absolutní ukazatele.....	15
Tabulka 2: Rozdílové ukazatele.....	15
Tabulka 3: Poměrové ukazatele.....	15
Tabulka 4: Altmanův model.....	16
Tabulka 5: Interpretace hodnot Altmanova Z-skóre.....	16
Tabulka 6: Index IN05.....	16
Tabulka 7: Interpretace výsledků indexu IN05.....	17
Tabulka 8: Tafflerův model.....	17
Tabulka 9: Interpretace výsledků Tafflerova modelu.....	17
Tabulka 10: Elementární charakteristiky časových řad.....	18
Tabulka 11: Bilance výroby a spotřeby vína (v tis. hl).....	22
Tabulka 12: Hierarchie právních předpisů.....	24
Tabulka 13: Vertikální analýza nákladů Žernosecké vinařství (v %).....	49
Tabulka 14: Vertikální analýza nákladů Lobkowiczské zámecké vinařství (v %).....	49
Tabulka 15: Úrokové krytí (v %).....	61
Tabulka 16: Altmanův model Žernosecké vinařství.....	66
Tabulka 17: Altmanův model Lobkowiczské zámecké vinařství.....	66
Tabulka 18: Index IN05 Žernosecké vinařství.....	67
Tabulka 19: Index IN05 Lobkowiczské zámecké vinařství.....	68
Tabulka 20: Tafflerův model Žernosecké vinařství.....	69
Tabulka 21: Tafflerův model Lobkowiczské zámecké vinařství.....	69

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj stavu aktiv Žernosecké vinařství (v tis. Kč).....	39
Graf 2: Vývoj stavu aktiv Lobkowiczké zámecké vinařství (v tis. Kč)	40
Graf 3: Vývoj stavu pasiv Žernosecké vinařství (v tis. Kč)	41
Graf 4: Vývoj stavu pasiv Lobkowiczké zámecké vinařství (v tis. Kč).....	42
Graf 5: Vertikální analýza aktiv Žernosecké vinařství (v %).....	43
Graf 6: Složení oběžných aktiv Žernosecké vinařství (v %)	44
Graf 7: Vertikální analýza aktiv Lobkowiczké zámecké vinařství (v %)	44
Graf 8: Složení oběžných aktiv Lobkowiczké zámecké vinařství (v %).....	45
Graf 9: Vertikální analýza pasiv Žernosecké vinařství (v %).....	46
Graf 10: Vertikální analýza pasiv Lobkowiczké zámecké vinařství (v %).....	46
Graf 11: Vertikální analýza výnosů Žernosecké vinařství (v %).....	47
Graf 12: Vertikální analýza výnosů Lobkowiczké zámecké vinařství (v %)	48
Graf 13: Analýza čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč)	51
Graf 14: Rentabilita celkového vloženého kapitálu (v %)	52
Graf 15: Rentabilita vlastního kapitálu (v %).....	53
Graf 16: Rentabilita dlouhodobého kapitálu (v %).....	54
Graf 17: Rentabilita tržeb (v %).....	55
Graf 18: Okamžitá likvidita	56
Graf 19: Pohotová likvidita.....	57
Graf 20: Běžná likvidita	58
Graf 21: Celková zadluženost (v %)	59
Graf 22: Míra zadluženosti (v %).....	60
Graf 23: Obrat celkových aktiv.....	62
Graf 24: Obrat zásob	63
Graf 25: Doba obratu zásob	64
Graf 26: Doba splatnosti pohledávek	65
Graf 27: Altmanův model.....	67
Graf 28: Index IN05	68
Graf 29: Tafflerův model.....	70

Seznam použitých zkratek

CK	Cizí kapitál
ČPK	Čistý pracovní kapitál
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EZ	Ekologické zemědělství
KrZ	Krátkodobé závazky
LZV	Lobkowiczské zámecké vinařství
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo obchodu a průmyslu
MZe	Ministerstvo zemědělství
NÚ	Nákladové úroky
OA	Oběžná aktiva
OFV	Ostatní finanční výnosy
OPV	Ostatní provozní výnosy
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
SAPS	Jednotná platba na plochu
SOT	Společná organizace trhu
SZIF	Státní zemědělský a intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
TPVS	Tržby z prodeje výrobku a služeb
TPZ	Tržby za prodej zboží
VK	Vlastní kapitál
VÚ	Výnosové úroky a podobné výnosy
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
ZadrZisk	Nerozdělený zisk minulých let
ZpZ	Zisk před zdaněním
ŽV	Žernosecké vinařství

1 Úvod

Pěstování révy vinné má na území České republiky dlouhou tradici. Jeho historie se zde začala psát díky římské desáté legii z Vindobony, která na Moravě založila první vinice již ve 3. století našeho letopočtu. První písemně podložené záznamy o českých vinicích ovšem spadají do 11. století a na Moravě ještě o téměř 50 let později do století 12.

Od počátku 13. století akceleruje rozmach vinařství, což si vyžádalo první právní úpravy a v této době vznikají první vinařské organizace, formují se největší vinařská centra na Moravě i v Čechách a postupně jsou vydávány významné právní nařízení důležité pro jeho další rozvoj. Ten pokračoval až do třicetileté války v 17. století, při které vinařství na našem území utrpělo velké škody. Následná obnova vinic probíhala především na Moravě, zatímco v Čechách došlo k odklonu měšťanů od vinařství a svou roli sehrála klesající obliba vína, jež bylo počátkem 19. století z pozice každodenního nápoje nahrazeno pivem.

Další újmu utrpělo pěstování révy vinné v průběhu světových válek, přičemž za druhé světové války byly vinice na našem území téměř zničeny. Následná obnova ploch vinic probíhala pomalu a výsadba plně podléhala nařízení plánovaného zemědělství. Přesto postupně dochází k vzestupu vinařství, pro které byl významným milníkem rok 1989.

Příchod zahraniční konkurence a možnost svobodné volby při správě podniku v novém, silně konkurenčním prostředí, s sebou přinesla nutnost změnit zavedené postupy při řízení podniku. Dobrému postavení na trhu se těší zejména podniky, které využívají aktuálních poznatků nejen k zavádění moderních technologií či postupů, ale také k přehledu o své vlastní finanční situaci a soustavně si udržují aktuální informace o situaci na trhu. Jedním z nezastupitelných nástrojů, který tyto nezbytné informace o zdraví podniku poskytuje, je finanční analýza. Pomocí finanční analýzy je hodnocena finanční stabilita podniku a stává se důležitým pomocníkem pro rozhodování vedení firmy.

Česká republika je nyní rozdělena na dvě vinařské oblasti – Čechy a Moravu. V diplomové práci je zpracována finanční analýza podnikatelských subjektů z oblasti vinařství a vinohradnictví působící v Ústeckém kraji, který spadá do vinařské oblasti Čechy. Konkrétně se jedná o podniky Žernoseckého vinařství s.r.o. a Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. K této volbě přispěly především zvláštnosti tohoto území. Vinohrady v ústeckém kraji patří k nejseverněji položeným v Evropě, nejedná se o velká a souvislá území, a naopak jsou složeny z vhodných lokalit rozprostřených zejména na chráněných jižních svazích kolem řek Vltavy, Labe, Berounky a Ohře.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je posouzení stavu hospodaření společností zabývajících se pěstováním a zpracováním vinné révy v Ústeckém kraji za desetileté časové období, konkrétně se jedná o roky 2010–2019. Zvoleny byly podniky Žernosecké vinařství s.r.o. a Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Pomocí vybraných metod budou získané výsledky finanční analýzy jednotlivých podniků mezi sebou komparovány a vyhodnoceny. Na základě zjištěných výsledků budou formulovány návrhy pro zlepšení hospodářské situace u těchto podniků v následujících letech.

2.2 Metodika

V diplomové práci jsou aplikovány metody z oboru finanční a statistické analýzy. Konkrétně se jedná o horizontální a vertikální analýzu, analýzu poměrových ukazatelů a bankrotní modely. Z oboru statistické analýzy jsou využity elementární charakteristiky časových řad. Výsledky těchto metod tvoří podklady pro evaluaci a vzájemnou komparaci zkoumaných podniků. Data pro provedení finanční analýzy jsou čerpána z účetních výkazů analyzovaných podniků z období let 2010–2019 a jejich souhrn tvoří přílohy č. 1, 2, 7 a 8.

2.2.1 Finanční analýza

Hlavními úkoly finanční analýzy je komplexně posoudit úroveň a vývoj finanční situace podniku a formulovat míru finančního zdraví podniku, jakož i příčiny daného stavu. Dalším úkolem je posouzení budoucích vyhlídek podniku a navrhnout konkrétní opatření k zajištění prosperity podniku a ke zlepšení jeho ekonomické situace. Základními podklady pro finanční analýzu jsou výkazy finančního účetnictví podniku a jejich přílohy, jelikož jsou v nich obsaženy veškeré změny kapitálu podniku, a to ve všech jeho podobách a vzájemné vnitřní provázanosti. (Martinovičová, Konečný, Vavřina, 2014)

Tabulky č. 1–9 obsahují ukazatele finanční analýzy a způsob jejich výpočtu, které budou v praktické části diplomové práce aplikovány na oba komparované podniky.

Tabulka 1: Absolutní ukazatele

Ukazatel	Výpočet
Horizontální analýza	
absolutní změna	$\frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}$
relativní změna	$\frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$
Vertikální analýza	
podíl i-té položky	$\frac{\text{velikost } i - \text{té položky}}{\text{souhrn položek}} \times 100$

Zdroj: vlastní zpracování dle (Kubičková, Jindřichovská, 2015)

Tabulka 2: Rozdílové ukazatele

Ukazatel	Výpočet
čistý pracovní kapitál	$\text{krátkodobá aktiva} - \text{krátkodobá pasiva}$

Zdroj: vlastní zpracování dle (Jiříček, Morávková, 2008)

Tabulka 3: Poměrové ukazatele

Ukazatel	Výpočet	Doporučená hodnota
Ukazatele rentability		
ROA	$\frac{EBIT}{\text{celková aktiva}}$	maximalizace
ROE	$\frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}}$	maximalizace
ROCE	$\frac{EBIT}{\text{dlouhodobý kapitál}}$	maximalizace
ROS	$\frac{EAT}{\text{tržby}}$	maximalizace
Ukazatele likvidity		
běžná likvidita	$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1,5 – 2,5
pohotová likvidita	$\frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1 – 1,5
okamžitá likvidita	$\frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{závazky s okamžitou splatností}}$	0,2 – 0,5
Ukazatele zadluženosti		
Debt ratio	$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$	50 %
Debt-Equity ratio	$\frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$	< 100 %
Úrokové krytí	$\frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$	> 8, min. 3

Ukazatele aktivity		
obrat celkových aktiv	$\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$	maximalizace
obrat zásob	$\frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$	maximalizace
doba obratu zásob	$\frac{\text{zásoby}}{\text{tržby} / 365}$	minimalizace
doba splatnosti pohledávek	$\frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby} / 365}$	minimalizace

Zdroj: vlastní zpracování dle (Kubičková, Jindřichovská, 2015)

Pro souhrnné zhodnocení finančního zdraví zkoumaných podniků budou využity níže popsané bankrotní modely.

Tabulka 4: Altmanův model

Altmanův model	
$Z = 0,717 \times x_1 + 0,847 \times x_2 + 3,107 \times x_3 + 0,42 \times x_4 + 0,998 \times x_5$	
Ukazatel	Výpočet
x_1	čistý pracovní kapitál / aktiva
x_2	nerozdělený zisk minulých let / aktiva
x_3	EBIT / aktiva
x_4	vlastní kapitál / cizí zdroje
x_5	tržby / aktiva

Zdroj: vlastní zpracování dle (Scholleová, 2017)

Tabulka 5: Interpretace hodnot Altmanova Z-skóre

Kategorie podniku	Interval pro podniky neobchodované na burze
Finančně zdravý podnik	$Z > 2,9$
Tzv. „šedá zóna“	$1,23 < Z < 2,89$
Podnik ohrožený bankrotem	$Z < 1,23$

Zdroj: vlastní zpracování dle (Scholleová, 2017)

Tabulka 6: Index IN05

Index IN05	
$IN05 = 0,13 \times x_1 + 0,04 \times x_2 + 3,97 \times x_3 + 0,21 \times x_4 + 0,09 \times x_5$	
Ukazatel	Výpočet
x_1	aktiva / cizí zdroje
x_2	EBIT / nákladové úroky
x_3	EBIT / celková aktiva
x_4	výnosy / celková aktiva
x_5	oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Zdroj: vlastní zpracování dle (Sedláček, 2011)

Tabulka 7: Interpretace výsledků indexu IN05

Interval	Hodnocení podniku
$IN05 > 1,6$	Podnik tvoří hodnotu
$0,9 < IN05 < 1,6$	Tzv. „šedá zóna“ nevyhraněných výsledků
$IN05 < 0,9$	Podnik je ohrožen vážnými finančními problémy

Zdroj: vlastní zpracování dle (Sedláček, 2011)

Tabulka 8: Tafflerův model

Tafflerův model	
$Z_t = 0,53 \times x_1 + 0,13 \times x_2 + 0,18 \times x_3 + 0,16 \times x_4$	
Ukazatel	Výpočet
x_1	zisk před zdaněním / krátkodobé závazky
x_2	oběžná aktiva / cizí zdroje
x_3	krátkodobé závazky / celková aktiva
x_4	tržby / celková aktiva

Zdroj: vlastní zpracování dle (Jiříček, Morávková, 2008)

Tabulka 9: Interpretace výsledků Tafflerova modelu

Interval	Hodnocení podniku
$Z_t > 0,3$	Prosperující podnik s malou pravděpodobností bankrotu
$0,2 < Z_t < 0,3$	Šedá zóna – shodná pravděpodobnost úspěchu i bankrotu
$Z_t < 0,2$	Podnik se nachází ve vážném ohrožení bankrotem

Zdroj: vlastní zpracování dle (Jiříček, Morávková, 2008)

2.2.2 Statistická analýza

Statistika je soubor matematicky založených nástrojů a technik pro transformaci surových dat na užitečné a použitelné informace pro podporu efektivního rozhodování. Získané a zpracované údaje se dále používají k popisu souborů dat, testování vztahů mezi nimi a identifikaci trendů v čase. (Hindls, Hronová, Seger, Fischer, 2007)

K základní předběžné orientaci a představě o retrospektivním vývoji časové řady se používají tzv. elementární charakteristiky časových řad, kterými se zkoumá zejména dynamika jejich vývoje v závislosti na čase. Mezi nejvíce využívané elementární charakteristiky časových řad řadíme první a druhou diferenci, jež patří mezi charakteristiky absolutní, a dále tempo růstu a průměrný koeficient růstu, spadající mezi charakteristiky relativní. (Svatošová, Kába, 2008)

Tabulka 10: Elementární charakteristiky časových řad

Ukazatel	Výpočet
první diference Δ_t	$\Delta_t = y_t - y_{t-1}$, kde $t = 2, 3, \dots, n$.
koeficient růstu k_t	$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}$, kde $t = 2, 3, \dots, n$.
Průměrný koeficient růstu	$\bar{k} = \sqrt[n-1]{\frac{y_2}{y_1} \times \frac{y_3}{y_2} \times \dots \times \frac{y_n}{y_{n-1}}} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$

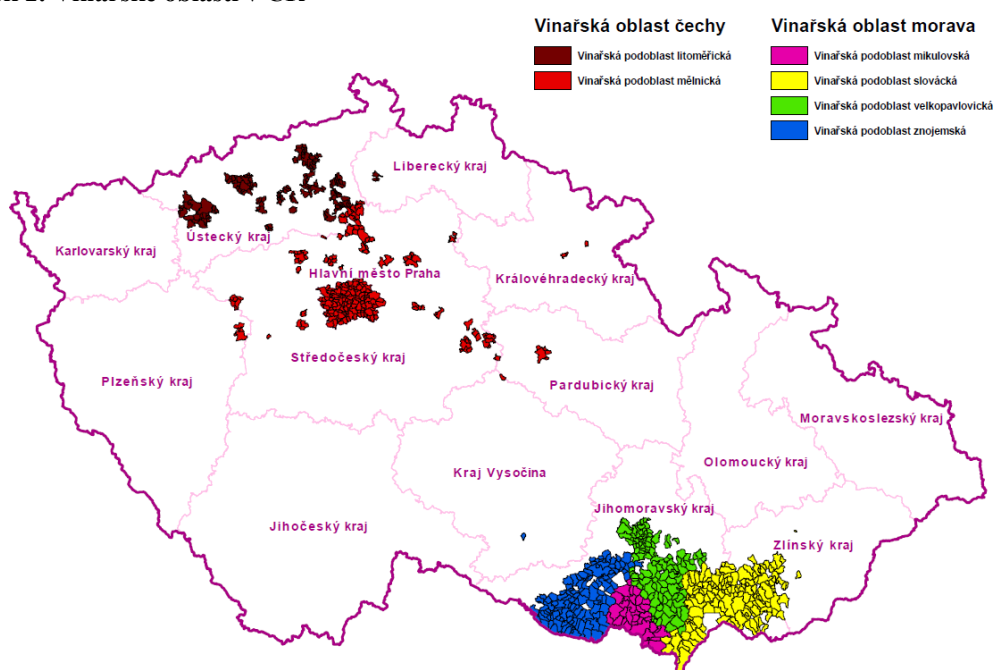
Zdroj: vlastní zpracování dle (Kropáč, 2012)

3 Teoretická východiska

3.1 Vinařské oblasti v ČR

Podobně jako je tomu ve většině zemí, ve kterých se réva vinná pěstuje, i v České republice spadají jednotlivé vinice do určité vinařské oblasti, respektive podoblasti. Konkrétní členění je založeno na principu zeměpisné, geologické, půdní i klimatické podobnosti. Území České republiky je rozděleno na dvě vinařské oblasti – Čechy a Moravu, které se dále dělí na šest podoblastí, viz obrázek č. 1.

Obrázek 1: Vinařské oblasti v ČR

Zdroj: MZe, 2020

Větší vinařskou oblastí na našem území je vinařská oblast Morava, ve které se nachází podstatná část registrovaných vinic. Její území je rozprostřeno převážně v Jihomoravském kraji a do něj spadajících okresů Znojmo, Hodonín a Břeclav. Díky okresu Uherské Hradiště zasahuje zčásti i do kraje Zlínského. Moravská vinařská oblast se dále dělí do čtyř podoblastí: Znojemskou, Mikulovskou, Velkopavlovickou a Slováckou. Příznivých podmínek na tomto území je využíváno především k pěstování bílých moštových odrůd, jimiž je osázeno přibližně 66 % území vinic. Červená vína jsou produkována z odrůd pěstovaných na zbylých 34 % ploch. (Pavloušek, Burešová, 2015)

Mezi nejseverněji situované v Evropě se řadí území vinařské oblasti Čechy. To je z tuzemských vinařských oblastí menší, přičemž netvoří souvislou plochu,

ale je rozprostřeno na jednotlivých příhodných místech situovaných na jižních svazích řek Vltavy, Labe, Berounky a Ohře. Její viniční tratě náleží, byť třeba i nepatrně, do osmi krajů (včetně Prahy) a dělí se na dvě podoblasti. Viniční obce Litoměřické podoblasti se nalézají převážně v Ústeckém kraji v okresech Litoměřice, Ústí nad Labem a Most. Vinice Mělnické podoblasti jsou situovány zejména ve Středočeském kraji a v Praze. (Pavloušek, Burešová, 2015)

Celkem se v České republice nachází 383 vinařských obcí, z nichž 308 spadá do vinařské oblasti Morava. K vinařským obcím náleží celková plocha 18 189 hektarů osázených vinic (údaj k 31.12.2019), jejichž majoritní část leží na Moravě. Na oblast Čechy připadá 659 hektarů, tedy 3,62 %. O víno se stará celkem 17 788 registrovaných pěstitelů, z toho 171 působí v regionu Čechy. (MZe, 2021)

3.2 Vinařství a ekonomika v České republice

Na pěstování, výrobu vína a na něj navázaný cestovní ruch má významný vliv počasí. Jelikož jde o faktor značně nevyzpytatelný, který je schopen zásadně změnit výsledky celoročního snažení v podstatě ze dne na den, je téměř nemožné predikovat budoucí vývoj tohoto segmentu zemědělství. Produkce vína sice představuje pouze malou část ze zemědělské produkce, její přínos pro národní hospodářství přesto není zanedbatelný. Zemědělská půda v České republice zaujímá rozlohu 4 205 tis. hektarů, z nichž největší část zaujímá orná půda (70,35 %) a podíl vinic představuje 0,43 %. (MZe, 2019)

Podíl vinohradnictví a vinařství na celkové rostlinné produkci České republiky je přibližně 6 %. Na území Jihomoravského kraje se ovšem jedná o 20 %, což představuje asi 2 mld. Kč. K celkovému procesu produkce vína a jeho následné distribuci ke konzumentům je zapojeno značné množství pracovníků napříč různými oblastmi podnikání. Kromě zaměstnanců v prvovýrobě hroznů se jedná o zaměstnance navazujících oborů podnikání, k nimž patří např. distribuce vína a jeho konečný prodej spotřebitelům, sommeliérství, podnikatelé v agroturistice či gastronomii. Vzhledem k malému území osázeného révou vinnou, je celková suma všech těchto zaměstnanců velice zajímavá. (Sedláček, 2020)

3.2.1 Fungování agrárního trhu

V obecné rovině můžeme o agrárním trhu říct, že je charakterizován odlišnou časovou reakcí výrobců a spotřebitelů na signály tohoto trhu. Zatímco spotřebitel okamžitě reaguje na cenu dané komodity a poptávka je utvářena na základě aktuálně platných cen, pružnost nabídky ze strany producentů je zcela závislá na délce výrobního cyklu. V případě víceletého výrobního cyklu, do kterého vinohradnictví jednoznačně spadá, je tedy nabídka reakcí na ceny, které byly platné před dvěma i více lety. Aby se předešlo cyklickým změnám cen zapříčiněným časovou prodlevou mezi rozhodnutím o změně produkce a jeho dopadem na trh, je potřeba vypracovat kvalifikovanou prognózu budoucího vývoje dané komodity. (Bečvářová, Zdráhal, 2013)

3.2.2 Typy agrárního trhu

Jak cenotvorba, tak šíře nabízené produkce se odvíjí od konkurenční struktury trhu, která je závislá na typu a velikosti jednotlivých monopolistických prvků, které na daném trhu existují. V zemědělsko-potravinářském trhu rozlišujeme následující druhy trhů:

- **Naturální trh** – prodejce a kupující je identický subjekt.
- **Surovino-potravinářský trh** – jedná se o přímý prodej od zemědělských producentů, kdy kupujícími jsou konzumenti, kteří předzpracovanou surovinu upraví do finálního výrobku. V případě trhu s hrozny révy vinné jsou prodávajícími vinohradníci a kupujícími přímí spotřebitelé.
- **Trh zemědělských výrobků** – prodejci na tomto trhu jsou producenti zemědělských surovin a kupující představují zpracovatelské podniky, nákupní organizace či jednotliví zprostředkovatelé, kteří se následně stanou prodávajícími. Na trhu s vínem jsou prodávajícími producenti hroznů a kupující tvoří podniky zabývající se jejich zpracováním.
- **Trh potravinářských výrobků** – prodejce představují jednotlivé potravinářské podniky, kterými jsou v případě trhu s vínem vinařské podniky. Kupujícími pro minoritní část výroby jsou přímí spotřebitelé, rozhodující podíl na nákupu mají obchodní společnosti, které následně produkt konzumentům nabízejí. K velkoobchodnímu prodeji může docházet buď přímo mezi obchodními a agrárními podniky, nebo s prostředníkem v podobě velkoobchodu, který výrobky do maloobchodní sítě distribuuje. (Bečvářová, Zdráhal, 2013)

3.2.3 Komoditní vertikála vína

Komoditní vertikála, někdy označovaná jako potravinový řetězec, znázorňuje kompletní sled operací a vzájemné propojení jednotlivých prvků v procesu, kterým prochází základní surovina či meziprodukt, aby se po fázích transformace stal konečným produktem v ruce spotřebitele. Výrazem komoditní vertikála máme na mysli skupinu činitelů, kteří přímo přispívají k výrobě, transformaci a dodávce jednoho konkrétního zemědělského nebo živočišného produktu na finální trh.

Komoditní vertikálu vína lze zjednodušeně popsat následovně. Na začátku jsou samotní vinohradníci jakožto pěstitelé révy vinné. Jimi vyprodukované moštové hrozny postupují k dalšímu zpracování na základě relevantní technologie. Naproti tomu stolní hrozny určené k přímé spotřebě konečným spotřebitelem míří na trh. Na ten nakonec postupují také finální výrobky zpracovatelů moštových hroznů v podobě jednotlivých druhů vín a dalších produktů. Na utváření trhu s vínem nemají podíl jen tuzemští výrobci a spotřebitelé, ale do konečné nabídky i poptávky podstatným způsobem zasahují i zahraniční subjekty.

Celkovou cenu vína je proto možné stanovit jako součet hodnot zemědělské produkce, průmyslové výroby a cen spotřebitele. Během postupu komoditní vertikálou se všechny náklady sčítají a její konečná výše odpovídá přidané hodnotě, která postupem přes několik zpracovatelů roste. (Bečvářová, 2005)

3.2.4 Produkce a spotřeba vína v ČR

Česká republika jakožto malá vinařská země není schopná pokrýt spotřebu svých obyvatel pouze z tuzemské produkce vína. Její průměrná výše ve vinařských letech 2014–2019 činila 658 tis. hektolitrů, což při průměrné spotřebě 2 098 tis. hektolitrů za stejné období představuje soběstačnost ve výši 31 %. Podstatnou část nabídky vína na tuzemském trhu proto tvoří importovaná vína, jak dokládá tabulka č. 11. (MZe, 2020)

Tabulka 11: Bilance výroby a spotřeby vína (v tis. hl)

Ukazatel / Vinařský rok	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Počáteční zásoba	850	705	920	731	794
Domácí produkce	536	819	617	635	681
Import suroviny a vína	1 639	1 594	1 405	1 608	1 404
Celková nabídka	3 025	3 118	2 942	2 974	2 879
Export vína	195	107	61	107	79
Spotřeba vína	2 125	2 091	2 150	2 073	2 052
Konečná zásoba	705	920	731	794	748
Soběstačnost (v %)	25,2	39,2	28,7	30,6	33,2

Zdroj: MZe, 2020

3.3 Legislativní rámec

3.3.1 Vývoj vinařských zákonů

Již od středověku pokládali vladaři za nezbytné vytyčit pravidla pro pěstování hroznů, výrobu vína a jejich trh. První právní úpravy vinohradnictví a vinařství vznikaly ve 13. století a ve stejném období byly ustaveny i první vinařské organizace. Postupně byly vydávány další právní výnosy, které byly pro rozvoj vinařství významné. Zmíňme například Falkenštejnské horenské právo a viniční řád ze 14. století, které měly vliv na uspořádání právních vztahů v oblasti vinohradnictví a vinařství na jižní Moravě, nebo zrušení výnosu nařizující povinný sběr hroznů v předem určený den ve století 16. Významným milníkem bylo vydání Všeobecného viničního řádu pro Moravu v 18. století, který povoloval zakládání vinic na libovolném místě s příznivými podmínkami a vinaři zároveň získali právo svobodného šenku vína. (Kraus, 1999)

Na počátku 20. století byl v Rakousko-uherské monarchii vydán historicky první vinařský zákon zahrnující i země Koruny české. Tento zákon nejenže přesně definoval révové víno, ale také vymezoval povolené postupy a zakázané praktiky při jeho výrobě. Jako víno mohl být označen pouze nápoj, který vznikl alkoholickým kvašením vinného moštu případně z rozmačkaných čerstvých hroznů révy vinné. (Kraus, 2005)

První vinařský zákon byl roku 1954 přepracován a v platnost vstoupila Československá státní norma č. 56 7741, která sjednotila právní úpravu v oblasti vinařství a vinohradnictví na celém území republiky. Tato norma zároveň definovala tržní druhy vín a přesně stanovovala technologické postupy při jejich výrobě. Zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, který upravoval např. šlechtění či povolování odrůd, zařadil vinařství pod rostlinnou výrobu. Toto odvětví tudíž nebylo nadále regulováno samostatně, což mělo na jeho další vývoj negativní dopad. (Kraus, 2005)

Významný milník v pěstování hroznů a produkci vína představovalo přijetí zákona č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství, který se v souladu s asociační dohodou EU pokoušel sladit tuzemské právní prostředí s evropským právem. Byly zde stanoveny vinařské regiony, oblasti a obce. Zavedeno bylo hodnocení podle reálné jakosti vína závislé na míře dozrání hroznů. Snaha o potlačení produkce nekvalitních vín vedla k vymezení údajů povinně uváděných na etiketách lahví. (Kuttelvašer, 2003)

3.3.2 Vinařská legislativa po vstupu do EU

Od vstupu České republiky do EU je vinařství a vinohradnictví regulováno nejen národními, ale i unijními právními předpisy, které jsou legislativě jednotlivých členských států nadřazeny. Hierarchii právních předpisů zachycuje tabulka č. 12.

Tabulka 12: Hierarchie právních předpisů

	Právní předpis	Poznámka
1.	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)	např. nařízení č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty
2.	Nařízení Komise (EU)	např. nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1149, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní programy podpory v odvětví vína
3.	Směrnice (EU)	Směrnice Rady 68/193/EHS o uvádění réвовého vegetativního množitelského materiálu na trh
4.	Zákony (ČR)	zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů
5.	Nařízení vlády ČR	nařízení vlády č. 147/2018 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhů se zemědělskými produkty v oblasti vinohradnictví a vinařství pro období 2019–2023
6.	Vyhlášky Ministerstva zemědělství	vyhlášky č. 88/2017 Sb. a č. 254/2010 Sb.

Zdroj: MZe, 2020, vlastní zpracování

Dnem vstupu České republiky do EU vstoupil v platnost zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství) a s ním související prováděcí vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 323/2004 Sb. a č. 324/2004 Sb. Tento zákon upravil rozdělení vinařských oblastí na Čechy a Moravu. Byla stanovena horní hranice hektarového výnosu na úrovni 12 t/ha. Ke konzervaci vína bylo zakázáno používat všechny chemické látky s výjimkou oxidu siřičitého. Nově byl zřízen registr vinic pod záštitou Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského a byla stanovena kritéria pro zápis vinic do tohoto registru. Jelikož byla vstupem do EU zakázána výsadba nových i rozšíření stávajících vinic, povoluje zákon o vinohradnictví a vinařství při zisku zvláštních povolení výjimku z tohoto zákazu. (Kraus, 2005)

Od 1. 4. 2017 nabyla účinnosti novela zákona o vinohradnictví a vinařství – zákon č. 26/2017 Sb., jehož vinohradnická část upravuje zejména pravidla pro výsadbu vinné révy, klučení a registraci vinic. Vinařská část novely se zabývá postupy ve způsobu produkce a distribuce vína a upravuje povinnosti jeho výrobců a příjemců. Kromě sladění tuzemské

legislativy s platnými nařízeními Komise EU patří mezi primární cíle novely zejména eliminace černého trhu s vínem. K tomuto účelu mají na straně výrobců sloužit např. povinná prohlášení o produkci, zásobách a popřípadě o sklizni, povinnost vést evidenční knihu vstupů a výstupů nebo nutnost oznámit Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému zahájení či ukončení prodeje sudového vína ve své provozovně. Příjemce, kterým je v tomto případě provozovatel potravinářského podniku, má povinnost oznámit provozovnu se sudovým vínem. Dále je příjemce importovaného nebaleného vína a čerstvých vinných hroznů povinen oznámit nejpozději do 12 hodin po jejich dovozu nejen množství, ale i skutečné konkrétní místo, kde byly vyloženy a jsou skladovány. Na tomto místě musí z důvodu případné kontroly alespoň 10 dnů setrvat. (MZe, 2020)

3.3.3 Daňová a celní problematika

Vinařství a vinohradnictví jsou jako i jiné obory zatíženy celou řadou daňových povinností, jež jsou stanoveny zákony. Jedná se například o zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí a samozřejmě zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Zásadní je pro vinaře především zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Spotřební dani se sazbou ve výši 2340,- Kč/hl podléhají šumivá vína a vinné meziprodukty, mezi které řadíme například burčák. Tichá vína sice spotřební dani podléhají, platí však pro ně nulová sazba. Od daně z vína a meziproduktů jsou osvobozeni malí vinaři. Podmínkou je produkce výhradně tichého vína nepřesahující 1 000 hl. (Celní správa ČR, 2020)

Pro prodej či nákup vína v členských zemích EU nejsou z důvodu existence jednotného trhu stanovena žádná cla ani kvóty. Víno ovšem musí splňovat požadavky vyplývající z právních předpisů EU. Za import vína do České republiky se proto považuje pouze import ze třetích zemí, pro který platí společný celní sazebník EU. Zvláštní podmínky dovozu produktů v odvětví vína stanovuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/273. (SZPI, 2020)

3.4 Formy podpory sektoru vinohradnictví a vinařství

Tuzemští vinohradníci a vinaři mají pro svou činnost možnost čerpat podpory a dotace, jejichž základní rozdělení vypadá následovně:

- podpory z národních prostředků České republiky

- podpory financované EU
- podpory financované částečně prostředky ČR i EU (MZe, 2021)

3.4.1 Podpory z národních prostředků ČR

Z národních prostředků jsou pro vinohradníky a vinaře připraveny dotace vyplývající ze zákona o zemědělství, podpory poskytované Vinařským fondem a podpory z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF).

Národní dotace vyplývající ze zákona o zemědělství

Účelem dotací poskytovaných na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je pomocí cílených programů udržovat produkční potenciál zemědělství i jeho podíl na rozvoji venkovského prostoru. Výše poskytovaných prostředků se každý rok liší v závislosti na aktuálně schváleném rozpočtu. Dotace je možné poskytnout žadateli, který splní podmínky jednotlivých programů. Od roku 2020 přešla administrace všech dotačních programů poskytovaných na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb. zcela do gesce Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF).

Z národních dotací mohou vinaři a vinohradníci žádat o dotace z následujících programů:

- 1. I. – Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách – účelem je zvýšit konkurenceschopnost žadatele a jakost vinných hroznů, k čemuž má přispět vybudování fungující kapkové závlahy ve vinicích. Nevztahuje se na vinice situované na území hlavního města Prahy. Maximální výše dotace určené k pořízení dlouhodobého hmotného majetku byla pro rok 2020 stanovena na 72 000 Kč/ha.
- 3.b., 3.c. a 3.d. – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin – cílem je růst kvality produkce révy vinné pomocí nahrazování chemických látek využívaných k ošetření a prevenci před chorobami. Předmětem je subvence činností souvisejících s ozdravováním rozmnožovacího materiálu révy vinné, jakož i šlechtěním a testováním rezistentnějších genotypů révy. Subjektu lze přispět 60–100 % vynaložených nákladů v závislosti na konkrétním programu.

- 9.A.b. – Speciální poradenství – rostlinná výroba – předmětem je publikace doporučených odrůd a s tím souvisejících informací, jež jsou pěstitelům poskytovány bezplatně. Výše dotace je do 80 % vynaložených nákladů.
- 10.D. – Podpora evropské integrace nevládních organizací – dotace má pomoci zlepšit odbornou úroveň nevládních organizací pomocí jejich spolupráce. Je možné požádat o úhradu 100 % výdajů na členství v určených mezinárodních organizacích a až 17 000 Kč za jednání v daných organizacích za jednu osobu a jednacím den.
- 13. – Podpora zpracování zemědělských produktů – účelem je růst kvality zpracování určených zemědělských produktů a konkurenceschopnosti potravinářských firem na jednotném evropském trhu. Dotace ve výši do 50 % výdajů jsou určeny na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Jedná se např. o investice do modernizace výrobních zařízení, zavádění nových technologií, jakož i technologií šetrných k životnímu prostředí. Aby mohla být podpora projektu uznána, musí se náklady pohybovat v rozmezí 1–60 mil. Kč. (SZIF, 2020)

V roce 2019 činila celková výše vyplacených národních dotací v sektoru vinohradnictví a vinařství 34 836 410 Kč. Tyto prostředky byly čerpány v rámci programů 1.I.a., 3.d., 10.D. a 13. (MZe, 2021)

Podpory z Vinařského fondu

Vznik Vinařského fondu se datuje do roku 2002 a inspirací k jeho vzniku byly podobné instituce v zahraničí. Od roku 2004 napomáhá k rozvoji vinařské turistiky a propagaci a prodeji tuzemského vína. K tomu slouží zejména komunikační kampaň „Vína z Moravy, vína z Čech“ či projekt „Svatomartinské“ víno. Finančně jsou dále podporovány akce s vinařskou tematikou, mezi které se řadí např. jednotlivé výstavy či vinobraní. (Vinařský fond, 2018)

Celkové příjmy Vinařského fondu v roce 2019 činily 86 mil. Kč a byly tvořeny zejména odvody za víno a vinice a finanční podporou státu a krajů. Výdaje fondu za stejné období činily 77 mil. Kč a byly určeny na následující aktivity:

- Podpora marketingu
- Informování veřejnosti o vinohradnictví a vinařství

- Podpora rozvoje vinařské turistiky
- Komunikační kampaň
- Propagace na základě smluv

Podpory z PGRLF

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF) vznikl v roce 1993 na základě usnesení vlády České republiky. V roce 2000 sice došlo k jeho vyčlenění ze struktur Ministerstva zemědělství, ale jednotlivé programy jsou nadále chystány ve vzájemné úzké koordinaci. Od roku 2008 se fond řídí zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Cílem podpor je napomáhat k růstu konkurenceschopnosti tuzemského zemědělství a potravinářství, pomáhat rozvoji venkova a zaměstnanosti ve venkovských oblastech. V roce 2020 nabízel PGRLF podpory v jedenácti podpůrných programech rozčleněných do tří základních okruhů. Obory vinohradnictví a vinařství mohly využít následující:

- Podpora pojištění:
 - Podpora pojištění plodin – cílem je zpřístupnit finanční zajištění při škodách širokému okruhu zájemců. Výše finančního příspěvku na pojištění speciálních plodin, mezi které je zařazena réva vinná, činí 35–65 % nákladů.
- Podpora úroků:
 - Program Zemědělec – tato investiční subvence se soustředí na provedení dlouhodobých investičních plánů, které mají díky modernizaci napomoci zvýšit efektivnost, snížit výrobní náklady a zvýšit kvalitu výstupů. Dotace je určena na pokrytí až 50 % úroků z úvěru.
 - Podpora nákupu půdy – cílem programu je pomoci k nákupu zemědělské půdy jakožto primárního výrobního prostředku. Maximální výše dotace činí 15 000 EUR za tři navazující účetní období.
 - Program Zpracovatel – podporovány jsou investice určené k nákupu investičního majetku provázaného se zpracováním výrobků ze zemědělské produkce.

- Úvěry a garance:
 - Investiční úvěry Zemědělec – podpora určena na pořízení investičního majetku ve spojitosti se zemědělskou prvovýrobou, pokud investice povede k růstu výkonnosti a udržitelnosti podniku. Cílem programu je snížit výrobní náklady či zlepšit potažmo rozšířit výrobu. Úvěr smí být použit k nákupu materiálu pro výsadbu vinic. Výše investičního úvěru se může pohybovat v rozmezí 100 – 10 000 tis. Kč. (PGRLF, 2020)

3.4.2 Podpory financované EU

Z prostředků EU je vinohradníky a vinaři možno čerpat dotace v rámci společné organizace trhu (SOT) s vínem a přímé platby podle pravidel Společné zemědělské politiky EU.

Podpory v rámci SOT s vínem

Poskytování unijních prostředků v rámci společné organizace trhu s vínem se řídí nařízením vlády ČR č. 147/2018 Sb., o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhu se zemědělskými produkty v oblasti vinohradnictví a vinařství pro období let 2019–2023. Cílem SOT je snaha o minimalizaci kolísání nabídky vín, čímž se minimalizuje kolísání cen placených zemědělci a tím v konečném důsledku dochází k ustálení cenové hladiny produktů pro konečného spotřebitele.

Podporované oblasti v rámci SOT s vínem jsou následující:

- Restrukturalizace a přeměna vinic – dotaci lze žádat na změnu odrůdové skladby vinice (§ 4), přesun vinice do svahu (§ 5) a techniku zlepšující obhospodařování vinic (§ 6). Pěstitel smí podávat žádost během celého roku, nutnou podmínkou je ovšem její odevzdání před započítáním provádění daného opatření. Na projekty bylo v období let 2019–2023 vyčleněno 3 608 500 EUR na každý jednotlivý rok.
- Investice v rámci SOT s vínem – lze žádat o podporu na nákup následujících výhradně nových zařízení: 1) dřevěný sud nebo uzavřená dřevěná nádoba na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů; 2) speciální kvasná nádoba s aktivním potápěním matolinového klobouku; 3) cross-flow filtr na víno; 4) lis na hrozny. Po ověření realizace investice je proplaceno maximálně 50 % nákladů s limitem 2 mil. Kč. (SZIF, 2020)

V rámci dotačního titulu restrukturalizace a přeměna vinic bylo ve finančním roce 2018/2019 schváleno 79 žádostí a byla vyplaceno 91,2 mil. Kč. Ve stejném období bylo podpořeno 115 žádostí na investice v hodnotě 39,8 mil. Kč. (MZe, 2021)

Přímé platby podle pravidel Společné zemědělské politiky EU

Přímé platby představují nejvýznamnější část peněz vyplácených na dotacích v zemědělství a jejich uvolňování podléhá pravidlům nastaveným v rámci Společné zemědělské politiky EU.

Přímé platby lze rozdělit do těchto dotačních titulů:

- Jednotná platba na plochu (SAPS) – cílem je garantovat všem zemědělcům rovnocenný finanční příspěvek bez ohledu na jejich produkci. Podmínkou vyplacení podpory je řádné obhospodařování alespoň 1 ha zemědělské půdy s určenou kulturou (např. vinice). Výše sazby pro rok 2020 byla Ministerstvem zemědělství určena ve výši 3 644 Kč / ha.
- Platba pro mladé zemědělce – tato subvence je vyhrazena pro osoby mladší 40 let, které začínají podnikat v zemědělství nebo začaly podnikat v době do pěti let před předložením první žádosti z tohoto programu. Smyslem je přimět mladé osoby k podnikání v zemědělství a zároveň zmenšit odchod mladších lidí z venkova. Pro rok 2020 byla stanovena sazba 1 822 Kč / ha, přičemž je podmíněna čerpáním jednotné platby na plochu.
- Platby na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí, tzv. „greening“ – dotace na podporu ekologického zemědělství. Při dodržení zmíněných postupů bylo v roce 2020 vyhrazeno 2 013 Kč / ha. Smyslem „greeningu“ je diverzifikace pěstovaných plodin, zachování stávajících travních porostů a vyhrazení plochy pro tzv. ekologický zájem. Vyplácen je jako příspěvek k SAPS. (SZIF, 2020, MZe, 2021)

3.4.3 Podpory financované částečně prostředky ČR i EU

Dotační programy spolufinancované z prostředků EU (75 % nákladů) a ČR (25 % nákladů) spadají do **Programu rozvoje venkova 2014–2020**. *„Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost*

a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.“ (SZIF, 2015)

Ve shodě se strategií Evropa 2020 byly k naplnění těchto cílů v rámci EU definovány následující priority:

- Priorita 1: Podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech.
- Priorita 2: Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů.
- Priorita 3: Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství.
- Priorita 4: Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím.
- Priorita 5: Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu.
- Priorita 6: Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech. (MMR, 2020)

V rámci Programu rozvoje venkova 2014–2020 patřila podpora pěstování révy vinné do dvou opatření. Prvním bylo Agroenvironmentálně-klimatické opatření, jehož cílem bylo podpořit využití zemědělské půdy s ohledem na ochranu a zlepšení životního prostředí, v jehož podopatření Integrovaná produkce révy vinné bylo v roce 2019 vyplaceno 193,5 mil. Kč. Provádění tohoto opatření pomáhá k uskutečňování prioritních oblastí 4 a 5. Druhým opatřením bylo Ekologické zemědělství (EZ), které podporuje systémy hospodaření šetrné k životnímu prostředí, např. posílení prevence degradace půdy a tím naplňuje prioritní oblast 4. V rámci opatření EZ bylo v roce 2019 v oboru vinohradnictví vyplaceno 19,9 mil. Kč. (MZe, 2021)

3.5 Trendy ve vinohradnictví a vinařství

3.5.1 Ekologické vinohradnictví a vinařství

Po většinu 20. století byl ve vinohradnictví na našem území využíván tzv. konvenční systém ošetřování vinic. Jeho hlavním cílem je za využití všech dostupných chemických látek potlačit přirozené přírodní procesy a dosáhnout tak maximalizace výnosů hroznů. Na ochranu životního prostředí nebyl brán téměř žádný ohled. Postupně docházelo ke snižování kvality půdy a rapidní pokles biodiverzity ve vinicích. K výrobě kvalitního vína je ovšem zapotřebí zdravá půda, a proto od konce 20. století pozorujeme postupný návrat k ekologickému hospodaření. (Pavloušek, 2011)

Ekologické vinohradnictví se specializuje na produkci kvalitních hroznů beze stop pesticidů, které tvoří primární vstupy při výrobě bio vína. Základem je péče a ošetřování vinic, jakož i jejich ochrana před škůdci při používání přirozených přírodních procesů. K dosažení tohoto cíle napomáhá pečlivý výběr vhodných odrůd révy vinné. Vyšší odolností vůči houbovým chorobám se vyznačují interspecifické odrůdy označované jako PIWI odrůdy. (Urban, Šarapatka, 2003)

Stěžejní zásady v oboru ekologického vinařství jsou především šetrné zacházení s hroznou nejen při sběru, ale také při transportu do vinařství. Nezanedbatelnou roli zaujímají technologie lisování, tzn. použité nádoby a technologické postupy využití při samotné výrobě vína. (Urban, Šarapatka, 2003)

Zatímco v roce 2000 bylo ekologicky obhospodařováno pouhých 17 ha vinic, v roce 2019 se již jednalo o 960 ha. Podíl obhospodařovaných ploch vinic v systému ekologického zemědělství narostl na 5 %, přestože může být průměrný výnos biovinic až o jednu třetinu nižší nežli při konvenčním způsobu hospodaření. Tento růst popularity je kromě vyššího zájmu o ekologii přičítán zejména podobě nastavených dotací. V režimu ekologického zemědělství jsou v rámci Programu rozvoje venkova 2014–2020 vypláceny vyšší dotace na plochu a vinaři jsou rovněž bodově zvýhodněni při hodnocení žádostí o čerpání dotací určených k modernizaci sklepních technologií. (Fialová, 2019)

Od roku 2015 však nelze paralelně hospodařit v ekologickém i konvenčním nebo integrovaném režimu, čímž byl omezen další rozmach ekologického vinohradnictví. (Fialová, 2019)

Ekologické vinohradnictví v Evropské Unii podléhá pravidlům jejichž legislativní rámec udává nařízení Rady (ES) č. 834/2007, o ekologické produkci a označování

ekologických produktů a nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007. V České republice byl v roce 2000 přijat zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, který sjednocuje tuzemskou legislativu s pravidly EU. (MZe, 2020)

3.5.2 Svatomartinská vína

Značka Svatomartinské víno dostalo svůj název s odkazem na tradici otvírání a první konzumaci nového vína 11. 11., tedy v den sv. Martina. Již za dob vlády císaře Josefa II. takto vinaři slavili konec služby u větších sedláků. Od roku 2005 značku dále rozvíjí Vinařský fond, který je jejím vlastníkem. Toto označení tedy podléhá schválení fondu, který jeho používání vinařům na daný rok povoluje na základě splnění přísných pravidel. Základní podmínkou pro zapojení do této marketingové akce je dodržení původu hroznů a jejich zpracování výhradně na území České republiky. Je také značně omezen rozsah odrůd z jejichž hroznů smí být víno vyrobeno, aby mohlo nést označení Svatomartinské. Pro bílá vína jsou povoleny odrůdy Muškát moravský, Müller Thurgau a Veltlínské červené rané. Červená vína smí být vyrobena pouze ze dvou odrůd, kterými jsou Svatovavřínecké a Modrý Portugal. Růžová Svatomartinská vína jsou výhradně z odrůd Modrý Portugal, Zweigeltrebe a Svatovavřínecké. (Vína z Moravy a vína z Čech, 2020)

3.5.3 Růžová vína

Přestože jsou růžová vína známa již od středověku, po většinu doby setrvala na okraji zájmu vinařů i konzumentů. Díky marketingové kampani byla vybudována nová image rosé vín jakožto osvěžujícího lehkého nápoje pro teplé dny. Zvyšující se zájem o růžová vína v posledních letech znamenal rostoucí zájem o modernizaci a zdokonalení výrobních postupů a rozšíření nabízených odrůd. Postupný růst produkce těchto vín je možné v České republice pozorovat od roku 2008. (Pavloušek, Burešová, 2015)

3.5.4 Autentická vína

Individuální vína odlišuje zaprvé původ, který se pojí s terroir a pěstováním vinné révy a zadruhé technologie a postupy použité při výrobě. Pro autentická vína je zásadní, že použité hrozny pocházejí z vinohradů, kde bylo používáno výhradně přírodní hnojivo, samotná ochrana vinic je realizována fyzicky a neinvazivní tradiční postupy jsou používány i při samotné výrobě vína. Vinaři používající tyto autentické postupy se sdružují ve spolcích

Autentisté a Autentista Moravia Magna. Standardy vyžadované při produkci autentických vín jsou ještě přísnější než při organické výrobě s označením BIO. (Autentisté, 2017)

3.5.5 Oranžová vína

Barevná škála vín byla jen před několika málo lety rozšířena o oranžovou, jejíž odstíny mohou být od zlatožluté až po sytě oranžovou. Produkci oranžových vín se v České republice věnují zejména vinaři, kteří preferují autentické, biodynamické, či bio vinaření. Při výrobě se používají stejné hrozny jako u bílého vína, zásadní rozdíl spočívá v dlouhé době macerace hroznů. Jelikož se při výrobě nepoužívají žádná aditiva, jsou ke zpracování vybírány pouze hrozny nejvyšší kvality. Je možné polemizovat o tom, zda mají oranžová vína potenciál k dalšímu růstu obliby a produkce a napodobí tak růžová vína, nebo zda nejsou především využívána coby šikovný marketingový tah vinařů, kterým na sebe upozorní díky nevšední nabídce vín. (VÍNO MAPA, 2019)

3.5.6 Vinařská turistika

V posledních letech dochází ke značnému rozvoji vinařské turistiky. Cíle vinařských turistů se liší podle jejich preferencí, které je možné shrnout do tří základních kategorií:

- návštěvy hromadných vinařských akcí, např. výstavy vín či vinobraní,
- návštěvy vinařských zařízení, např. vinných sklepů či vinoték,
- aktivní turistika spojená s vínem v podobě vinařských stezek a cyklostezek.

(Hamplová, 2009)

Vinařský cestovní ruch tedy nelze spojovat pouze se samotnou konzumací vína, ale důležitým prvkem je zážitek často propojený s lidovými tradicemi. Neautentičtější prožitky se váží k návštěvám vinařských sklepů a unikátních sklepních uliček. Nabídka služeb vinařské turistiky stále roste, přičemž se snaží přizpůsobovat nejnovějším požadavkům a trendům. Turistům jsou tedy ve stále větší míře nabízeny i nejrůznější doplňkové služby, mezi které lze zařadit např. lokální muzea, prodeje suvenýrů či gastronomické zážitky. Rozvoj vinařské turistiky se proto odráží nejen na rostoucí kultuře konzumace vína, ale pro zapojená vinařství a vinařské obce má důležitou ekonomickou roli. (Flamik, 2012)

V průběhu uplynulých let bylo uskutečněno mnoho marketingových a dalších projektů, které si kladly za cíl dále zpopularizovat vinařskou turistiku. Výrazný dopad na její rozvoj má např. síť značených cyklostezek, které propojují 250 vinařských obcí a jejíž délka

dosahuje 1 200 km. Velkým fenoménem jsou služby otevřených sklepů. Ty milovníkům vína zaručují nalezení vždy alespoň jednoho otevřeného vinařského sklepa v zapojených obcích. (Vinařský fond, 2018)

3.6 Zdravotní aspekty konzumace vína

Pozitivní působení vína na lidský organismus je známo již tisíce let. Už v 5. století př. n. l. doporučoval Hippokrates specifická vína k využití jako dezinfekčního prostředku, doplňku stravy či na zmírnění horečky. První oficiální zpráva předkládající ucelený soubor důkazů o pozitivním účinku polyfenolových sloučenin obsažených v červeném víně vznikla v 15. století. Ve 20. století byly nejprve alkoholické nápoje označeny za nežádoucí, aby na konci tohoto století došlo mezi lékaři k významnému obnovení zájmu o možné zdravotní benefity, které umírněná konzumace vína přináší. (Lippi, Franchini, Guidi, 2010)

Příznivým vlivem střídme konzumace zejména červeného vína bývá vysvětlován nižší výskyt onemocnění srdce ve Francii v porovnání s jinými rozvinutými zeměmi navzdory konzumaci stravy s vysokým obsahem satureovaných tuků. Poprvé byl tento jev popsán irským lékařem Samuelem Blackem v roce 1819 a později se pro něj vžil termín „Francouzský paradox“. (Lippi, Franchini, Guidi, 2010)

Střídme konzumaci alkoholu je připisováno snížení rizika kardiovaskulárních onemocnění a Diabetes mellitus 2. typu. Při konzumaci alkoholu jsou pozorovány metabolické změny v podobě nárůstu koncentrace vysokodenzitního lipoproteinového cholesterolu a v menší míře se projevuje snížení koncentrace triglyceridů a inzulínu. Jelikož jsou tyto metabolické změny spojeny se zvýšenou citlivostí na inzulín a inzulínová rezistence zvyšuje riziko výše zmíněných onemocnění, má se za to, že malá konzumace alkoholu redukuje nebezpečí propuknutí těchto nemocí zlepšením citlivosti na inzulín. (Kim, Abbasi, Lamendola, Reaven, 2009)

Při shodném celkovém příjmu alkoholu mají muži a ženy konzumující červené víno menší úmrtnost než osoby preferující bílé víno, pivo nebo jiné alkoholické nápoje. Navzdory přibývajícím důkazům, že je mírný příjem červeného vína přínosný a mohl by být pokládán za prevenci nebo i léčbu koronárních onemocnění, stále o jeho vlivu existují určité pochybnosti. Stále není například zřejmé, zda není zjištěné pozitivní působení vína na lidský organismus ovlivněno některými socioekonomickými znaky jejich nositelů jako jsou věk, pohlaví, kuřácké návyky či fyzická aktivita. Rovněž není přesně stanoveno množství

alkoholu potřebné ke snížení rizika srdečních chorob, přičemž většina studií uvádí jednu až tři sklenice vína. Dále je potřeba přesně určit, které látky jsou pro prevenci kardiovaskulárních onemocnění nejúčinnější. Přestože panuje shoda týkající se značných antioxidačních účincích polyfenolů, role resveratrolu zůstává i nadále kontroverzní z důvodu jeho zanedbatelného množství obsaženého ve většině červených vín. Vzhledem k rozdílné koncentraci alkoholu, resveratrolu a polyfenolů v jednotlivých odrůdách révy vinné je nezbytné stanovit, zda určitá odrůda nepřináší více benefitů než ostatní. Všechny tyto otázky musí být definitivně vyjasněny před tím, než by byla doporučena lehká až střední konzumace červeného vína abstinentům. (Kim, Abbasi, Lamendola, Reaven, 2009)

Alkohol, jakožto návyková látka, má při větší konzumaci nezpochybnitelné negativní účinky na lidský organismus. Ty jsou závislé na zkonsumovaném množství, přičemž výše hranice tolerance k množství alkoholu je u každého jedince individuální. Svou roli zde hrají genetické dispozice a jeho absorpce závisí na složení požití potravy. Nadměrná jednorázová konzumace nebo stálý příjem alkoholu na organismus působí negativně a ohrožuje jeho zdraví. (Pavloušek, Burešová, 2015)

4 Charakteristika zkoumaných podniků

V praktické části diplomové práce jsou komparovány podniky Žernosecké vinařství s.r.o. a Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Společným ukazatelem těchto podniků je podnikatelská činnost v odvětví pěstování a zpracování vinné révy v Ústeckém kraji a spadají shodně do vinařské oblasti Čechy.

4.1 Charakteristika společnosti Žernosecké vinařství s.r.o.

Obchodní firma: Žernosecké vinařství s.r.o.

Datum vzniku a zápisu: 1. dubna 1995

Identifikační číslo: 62741861

Sídlo firmy: č.p. 1, 412 01 Velké Žernoseky

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Základní kapitál: 1 100 000 Kč

Společnost Žernosecké vinařství s.r.o. byla založena 1. dubna 1995 jakožto nástupce Šlechtitelské stanice vinařské, která zde byla zřízena po II. světové válce. Historie žernoseckých vinic je však mnohem starší, což dokládají písemné záznamy ze 13. století.

V současnosti podnik hospodaří na 31 hektarech viničních ploch, které katastrálně spadají do vinařských obcí Velké Žernoseky, Žalhostice a Lovosice. Na šesti viničních traťích jsou pěstovány tyto odrůdy révy vinné:

- pro výrobu bílých vín – Müller-Thurgau, Muškát moravský, Rulandské bílé (Pinot blanc), Rulandské šedé (Pinot gris), Ryzlink rýnský, Tramín červený, Solaris, Johanniter a Savilon
- pro výrobu červených a růžových vín – Modrý Portugal, Svatovavřínecké, Dornfelder a Rulandské modré (Pinot Noir)

Výroba vín probíhá v prostorech historického sklepení Žernoseckého zámku, který byl ve 13. století vybudován speciálně pro tento účel. Vína zde vyzrávají nejen v tradičních dřevěných sudech, ale dnes i moderních nerezových tancích. Žernosecké vinařství kromě samotného prodeje vína nabízí: degustace, exkurze do vinných sklepů nebo ubytování v areálu vinařství. (Žernosecké vinařství, 2020)

4.2 Charakteristika společnosti Lobkowiczké zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o.

Obchodní firma: Lobkowiczké zámecké vinařství Roudnice nad Labem, s.r.o.

Datum vzniku a zápisu: 11. prosince 1992

Identifikační číslo: 47310685

Sídlo firmy: Roudnice nad Labem, Zámek Roudnice nad Labem čp. 1, PSČ 41301

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Základní kapitál: 100 000 Kč

Lobkowiczké zámecké vinařství Roudnice nad Labem udržuje tradici pěstování vinné révy a produkci vína, jejíž první písemné zmínky pocházejí ze 14. století. Do držení současných majitelů, tedy rodu Lobkowicz, patří od 17. století, kdy se stal jejich vlastníkem Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkowicz.

V současné době je tímto vinařstvím obhospodařováno přibližně 70 ha vinic. Na viničních tratích Sovice, Labské stráně a Kochov jsou pěstovány následující odrůdy révy vinné:

- pro výrobu bílých vín – Ryzlink rýnský, Sylvánské zelené, Müller Thurgau, Rulandské bílé (Pinot blanc), Rulandské šedé (Pinot gris), Muškát Ottonel a Chardonnay,
- pro výrobu červených a růžových vín – Svatovavřínecké, Modrý Portugal, Rulandské modré (Pinot noir) a Fratava.

Samotné prostory vinařství jsou situovány ve sklepení Roudnického zámku a jsou rozděleny na dvě části. První tvoří zázemí pro stáčení vín, uskladnění lahví a prodej. Ve druhé části zrají vína v nerezových tancích či sudech. (Litoměřický hrozen, 2020)

5 Vlastní práce

5.1 Analýza absolutních ukazatelů

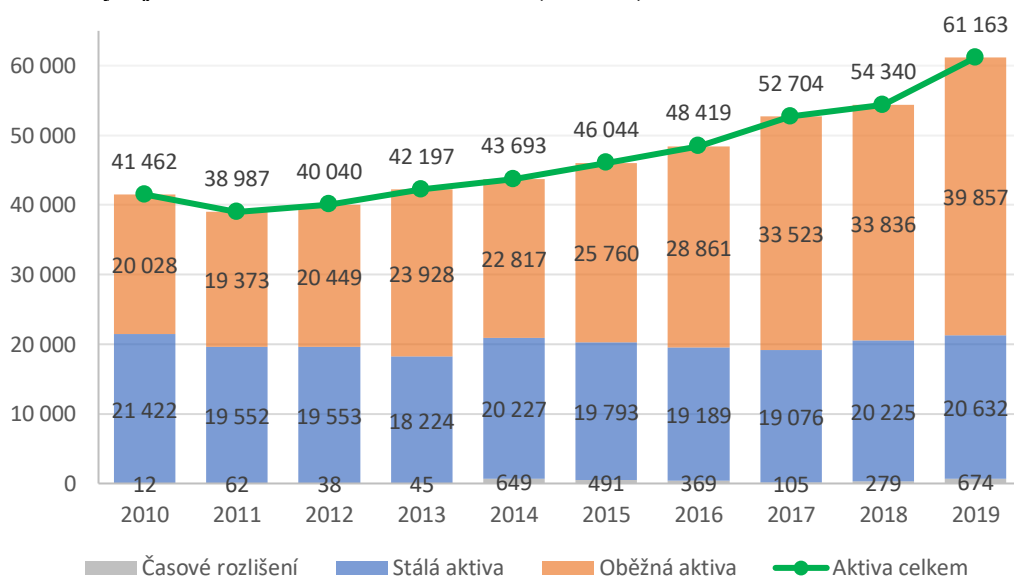
V praktické části diplomové práce byly vypracovány nejprve horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů společností Žernosecké vinařství a Lobkowiczské zámecké vinařství. Díky detailní struktuře dat, které tyto výkazy obsahují, byly získány důležité poznatky o finanční situaci těchto podniků, jejich majetkových poměrech a využívaných zdrojích financování. Přílohy č. 3–6 obsahují kompletní analýzu absolutních ukazatelů pro oba hodnocené podniky.

5.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza aktiv

Meziroční vývoj stavu aktiv byl nejprve rozebrán u podniku Žernosecké vinařství. Zřetelný progresivní charakter vývoje celkových aktiv společnosti od roku 2011 až do posledního zkoumaného roku 2019 byl pro větší přehlednost zanesen do grafu č. 1.

Graf 1: Vývoj stavu aktiv Žernosecké vinařství (v tis. Kč)

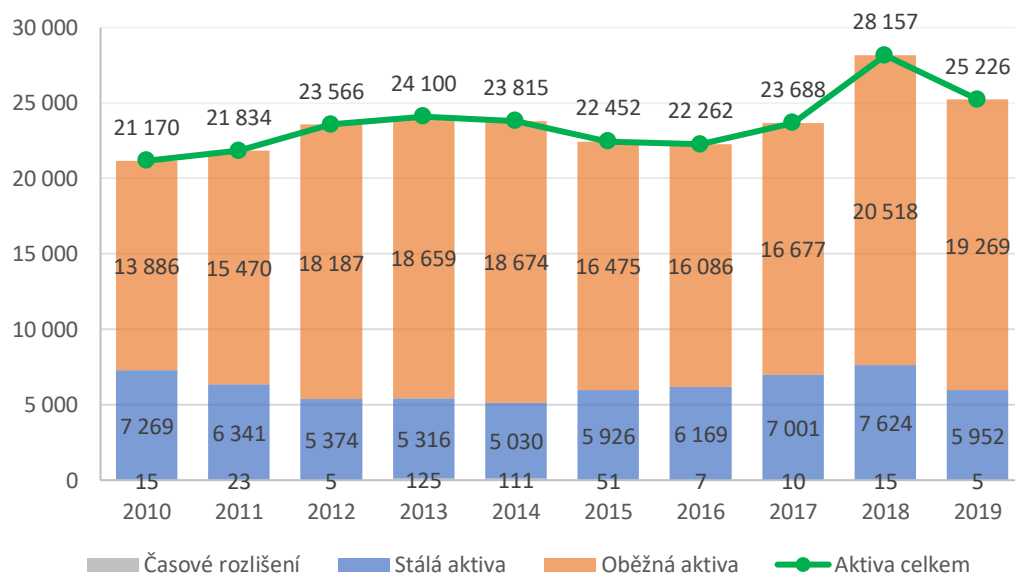
Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Mezi lety 2010 a 2011 došlo k poklesu celkových aktiv o téměř 6 %, neboli o 2 475 tis. Kč. Příčinou bylo zejména snížení účetní hodnoty dlouhodobého majetku v důsledku jeho odpisů. Po zbytek hodnoceného období byl patrný růst hodnoty celkových aktiv podniku. Hlavní podíl na tom měly položky oběžných aktiv, zatímco stálá aktiva spíše stagnovala. Za významný lze v tomto směru považovat rok 2014, kdy došlo k 11 % růstu

dlouhodobého majetku. Oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení jeho hodnoty o 2 003 tis. Kč, což bylo způsobeno především položkou nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Pravděpodobně se jednalo o opravu zámku a rekonstrukci areálu vinařství. Stejný důvod je pravděpodobnou příčinou nárůstu položky časové rozlišení o 1 342 %, neboli o 604 tis. Kč v absolutním vyjádření. Z pohledu meziročních změn je potřeba ještě zmínit rok 2019. V tomto roce totiž došlo k nejvyššímu růstu aktiv za celé hodnocené období, tzn. zvýšení celkových aktiv o 12,56 %. Příčinou bylo zvýšení všech sledovaných položek aktiv, na což měly v absolutním vyjádření největší vliv položky zásoby (4 007 tis. Kč) a peněžní prostředky (1 744 tis. Kč), v relativním vyjádření nejvíce narostly krátkodobé pohledávky (41,93 %) a zásoby (31,42 %).

Vývoj stavu aktiv společnosti Lobkowiczské zámecké vinařství byl zanesen do grafu č. 2. Zde lze pozorovat sinusoidní trend vývoje oběžných i stálých aktiv, přičemž v letech 2010–2016 měly opačný vývoj a pouze v posledních třech letech byl jejich vývoj shodný.

Graf 2: Vývoj stavu aktiv Lobkowiczské zámecké vinařství (v tis. Kč)

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

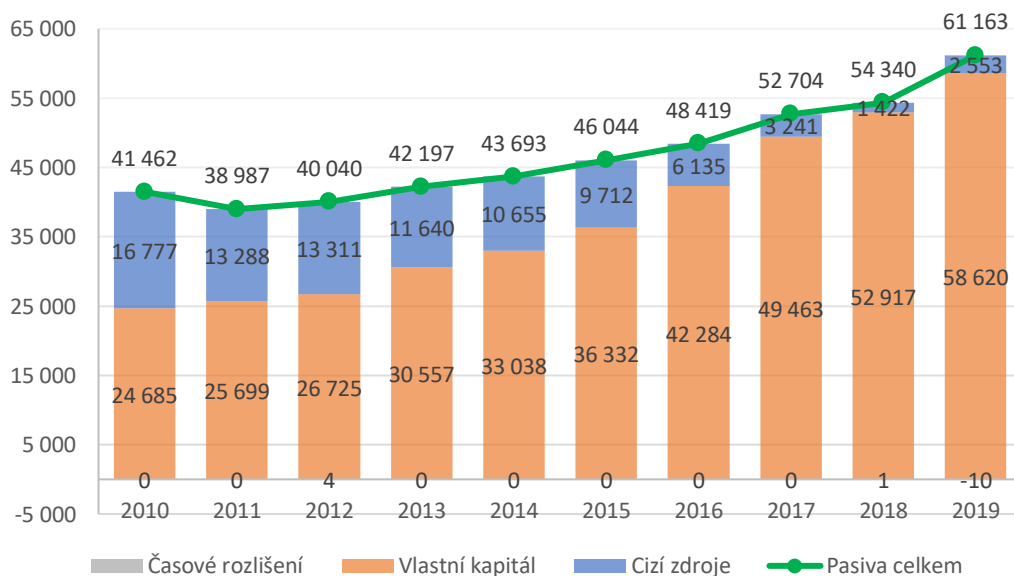
Na stav oběžných aktiv měly zásadní vliv zejména položky zásoby a peněžní prostředky. K podstatným změnám u těchto položek došlo v hodnoceném období třikrát. V roce 2012 došlo k navýšení stavu zásob o 30 % (3 370 tis. Kč) a i přes pokles finančních prostředků o téměř 32 % (-1 139 tis. Kč) došlo k celkovému zvýšení aktiv o 8 %. V roce 2015 oběžná aktiva společnosti poklesla o 12 %, na čemž měly zásadní podíl peněžní prostředky (-94 %, resp. -1 280 tis. Kč). Poslední významný skok v oběžných aktivech nastal

v roce 2018, kdy došlo k navýšení stavu zásob o 27 % (4 102 tis. Kč). Počínaje rokem 2015 byl zaznamenán růst stálých aktiv, který pokračoval až do roku 2018. Na něm se podílel 11 % průměrným tempem růstu ročně dlouhodobý hmotný majetek. Zlom nastal v roce 2019, kdy došlo k poklesu o 22 % (-1 672 tis. Kč) z čehož největší část spočívala v poklesu položky movité věci a soubory. Podrobnější důvod k pozorovaným změnám u dlouhodobého majetku podniku bohužel není znám.

Horizontální analýza pasiv

Z grafu č. 3 je patrný progresivní vývoj vlastního kapitálu Žernoseckého vinařství po celé sledované období. Příčinou byl každoroční kladný výsledek hospodaření, který následně zvyšoval hodnotu výsledku hospodaření minulých let. Nejvyšší meziroční nárůst výsledku hospodaření byl zaznamenán v roce 2013, kdy bylo předchozí období překonáno o 253 % neboli o 3 028 tis. Kč. Jelikož však nebylo každý rok dosaženo vždy vyššího výsledku hospodaření, jsou v této časové řadě pozorovány i meziroční poklesy. Největší propad nastal v roce 2018, kdy bylo dosaženo o 52 % nižšího výsledku hospodaření podniku oproti předchozímu roku, což v absolutním vyjádření představuje pokles o 3 727 tis. Kč. Nutno podotknout, že v roce 2017 bylo dosaženo nejvyšších hodnot této položky za celé sledované období.

Graf 3: Vývoj stavu pasiv Žernosecké vinařství (v tis. Kč)

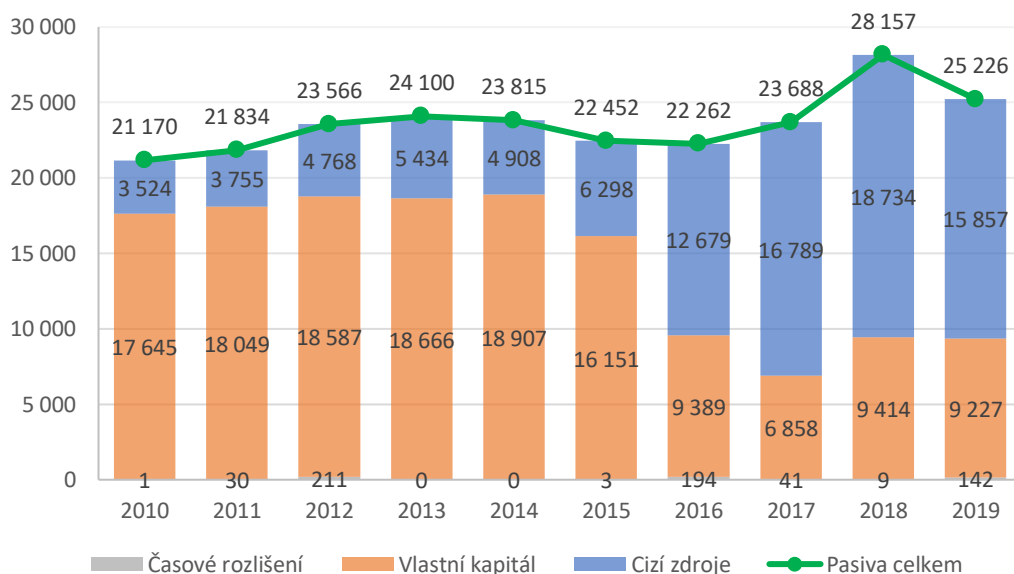
Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Co se týče cizích zdrojů, bylo zaznamenáno postupné umořování závazků společnosti Žernosecké vinařství v letech 2010 až 2018. Pouze v roce 2019 došlo k jejich opětovnému

navýšení. Samotný pokles se týkal především dlouhodobých závazků, u kterých byl zaznamenán meziroční úbytek v průměru o 23 % a to včetně roku 2019. Značné kolísání bylo pozorováno u krátkodobých závazků, které byly využívány dle aktuální potřeby společnosti a které zapříčinily růst celkových závazků v roce 2019. Jejich meziroční změna oproti roku 2018 činila 144 % (1 189 tis. Kč).

V případě Lobkowiczského zámeckého vinařství byl pozorován opačný trend vývoje, tudíž rostoucí množství využívaných cizích zdrojů, opět s výjimkou roku 2019. U vlastního kapitálu docházelo do roku 2014 k mírnému růstu hodnot, v průměru o 1,75 % ročně. Během následujících tří let byl zaznamenán razantní pokles celkem o 12 049 tis. Kč, viz graf č. 4.

Graf 4: Vývoj stavu pasiv Lobkowiczské zámecké vinařství (v tis. Kč)

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

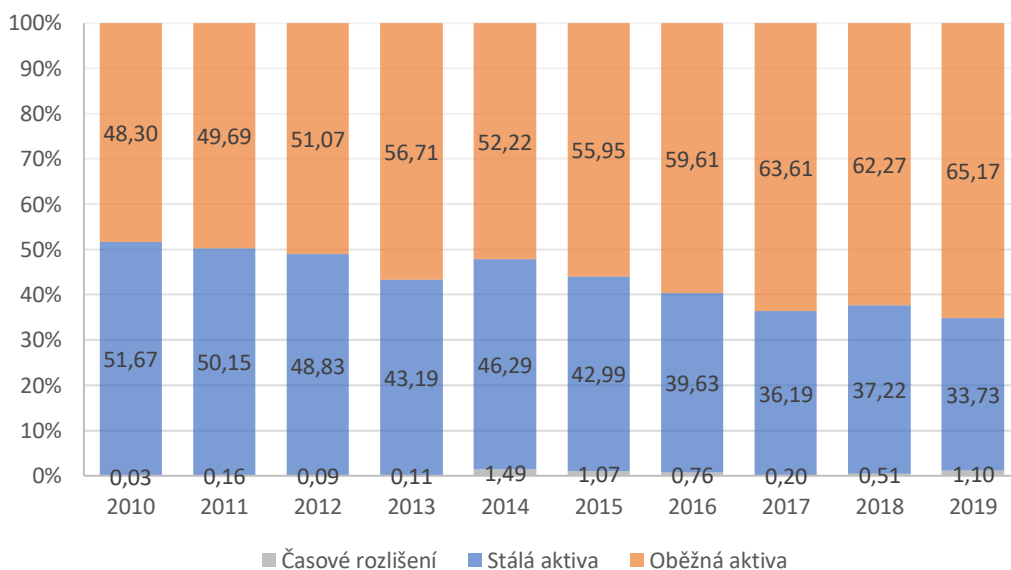
Největších meziročních změn bylo dosaženo v roce 2016. V tomto roce došlo k výraznému propadu výsledku hospodaření o 4 017 tis. Kč (-146 %) a současně se více než zdvojnásobily závazky společnosti. Hodnota krátkodobých závazků sice vzrostla „pouze“ o 26 %, což představovalo 1 658 tis. Kč, ale společnost začala významně využívat dlouhodobé závazky, jejichž hodnota v tomto roce byla 4 723 tis. Kč (položka jiné závazky).

5.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza aktiv

Z vertikální analýzy aktiv Žernoseckého vinařství, která je zachycena v grafu č. 5, je patrné, že zatímco na začátku sledovaného období byl podíl oběžných a stálých aktiv téměř vyrovnaný, s postupujícími lety docházelo ke zvětšování podílu oběžných aktiv. Nejvíce byla situace vyrovnaná v roce 2011, kdy byl poměr 50,15 % ku 49,69 % ve prospěch stálých aktiv a největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2019 s 65,17 % podílem oběžných aktiv. Tento vývoj byl zapříčiněn zejména faktem, že zatímco hodnota dlouhodobého hmotného majetku, jehož podíl na stálých aktivech podniku tvořil 100 %, se měnil pouze minimálně a osciloval okolo průměrné hodnoty 19 789 tis. Kč, hodnota oběžných aktiv se za stejné období téměř zdvojnásobila. Konkrétně se jednalo o nárůst z 20 028 tis. Kč v roce 2010 na 39 857 tis. Kč v roce 2019.

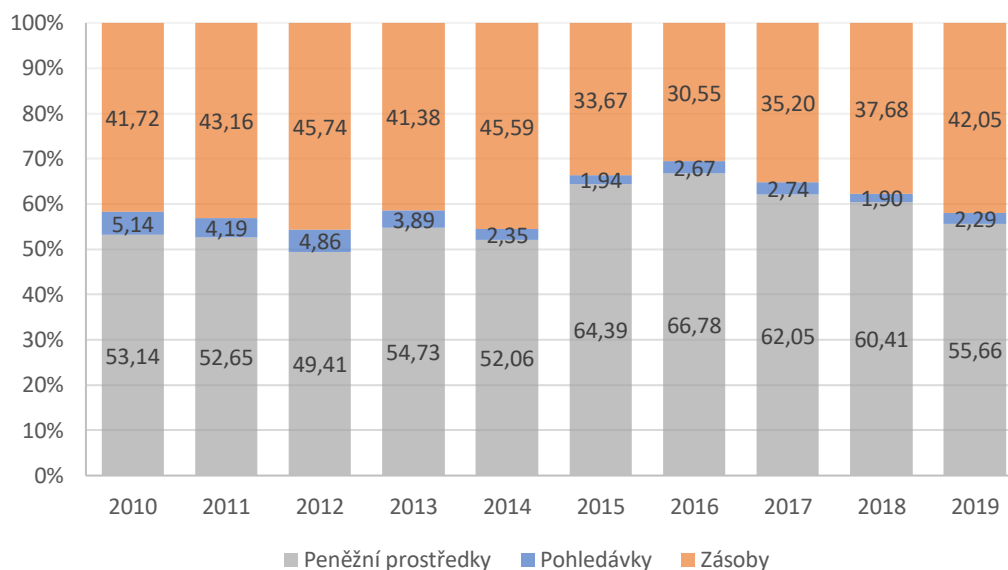
Graf 5: Vertikální analýza aktiv Žernosecké vinařství (v %)

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Struktura oběžných aktiv je vyobrazena v grafu č. 6, ze kterého je patrné kolísání velikosti podílů jednotlivých položek v průběhu let 2010–2019. Největší část v každém roce patřila peněžním prostředkům, jejichž podíl se pohyboval od 49,41 % do 66,78 %. Naopak nejmenší část zaujímaly pohledávky, jež byly s výjimkou let 2016 a 2017 tvořeny pouze pohledávkami krátkodobými. Podíl zásob, tvořených převážně položkami nedokončená výroba a polotovary a výrobky, se rok od roku různil. Nejmenší podíl zásob byl zaznamenán v letech 2015–2016, kdy došlo k razantnímu nárůstu peněžních prostředků.

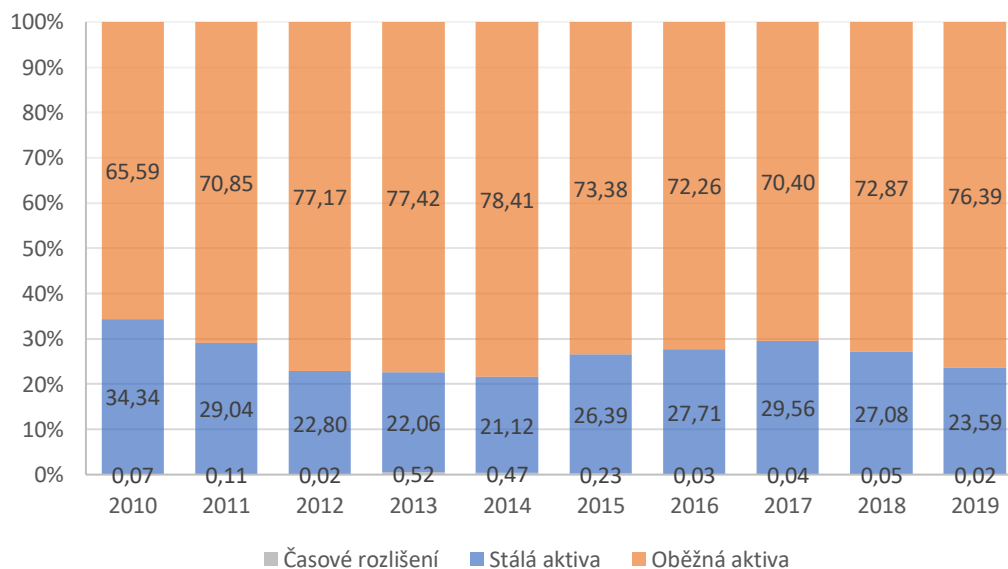
Graf 6: Složení oběžných aktiv Žernosecké vinařství (v %)

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Vertikální analýza aktiv Lobkowiczského zámeckého vinařství je znázorněna v grafu č. 7. Analýza odhalila zcela převládající zastoupení oběžných aktiv oproti stálým aktivům, jejichž dominantní složkou byl dlouhodobý hmotný majetek. Tento poměr se v letech 2010–2019 pohyboval v rozmezí od 65,59 % ku 34,34 % do 78,41 % ku 21,12 %.

Graf 7: Vertikální analýza aktiv Lobkowiczské zámecké vinařství (v %)

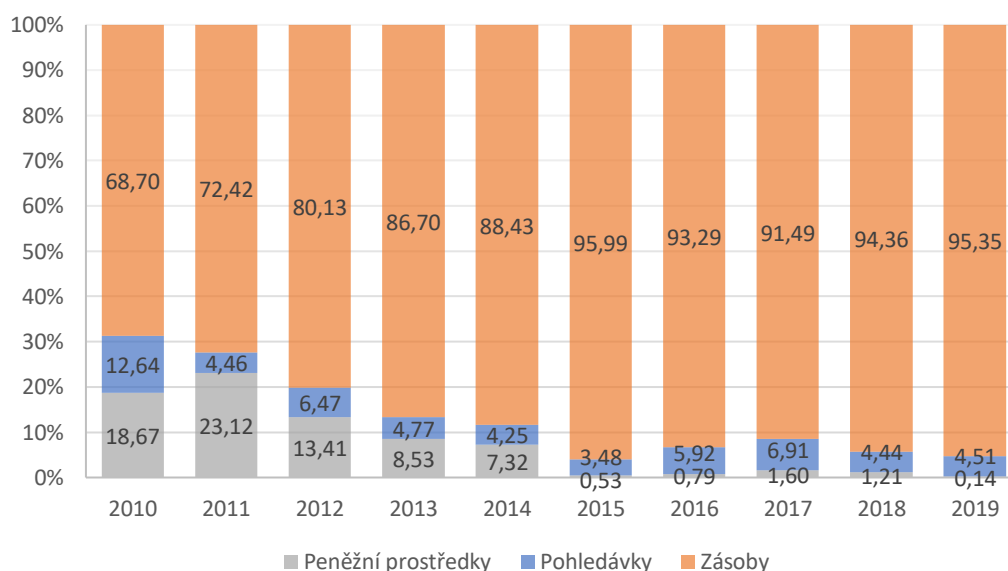

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Co se týče samotné skladby oběžných aktiv, z grafu č. 8 je jasně patrná dominance zásob, které v průběhu hodnocených let posílily své zastoupení z 68,7 % v roce 2010 až na 95,35 % v posledním hodnoceném roce. S tím koreluje postupné snižování podílu

pohledávek a pohotových finančních prostředků. Při komparaci s předchozím analyzovaným podnikem pozorujeme vyšší podíl prostředků podniku poskytnutých odběratelům ve formě neuhrazených pohledávek. Ty tvořily výlučně pohledávky krátkodobé, tudíž splatné do jednoho roku. V roce 2010 činila jejich výše dokonce 12,64 % oběžných aktiv. V následujících letech došlo k jejich razantnímu poklesu, a to při kolísání hodnot od 3,48 % po 6,91 %. Jako znepokojující se jeví vývoj podílu peněžních zdrojů. Maxima s hodnotou 23,12 % bylo dosaženo v roce 2011, přičemž hned v následujícím roce došlo k poklesu o 9,71 %. V posledních pěti letech dosahovaly peněžní prostředky menšího zastoupení v oběžných aktivech nežli pohledávky.

Graf 8: Složení oběžných aktiv Lobkowiczské zámecké vinařství (v %)

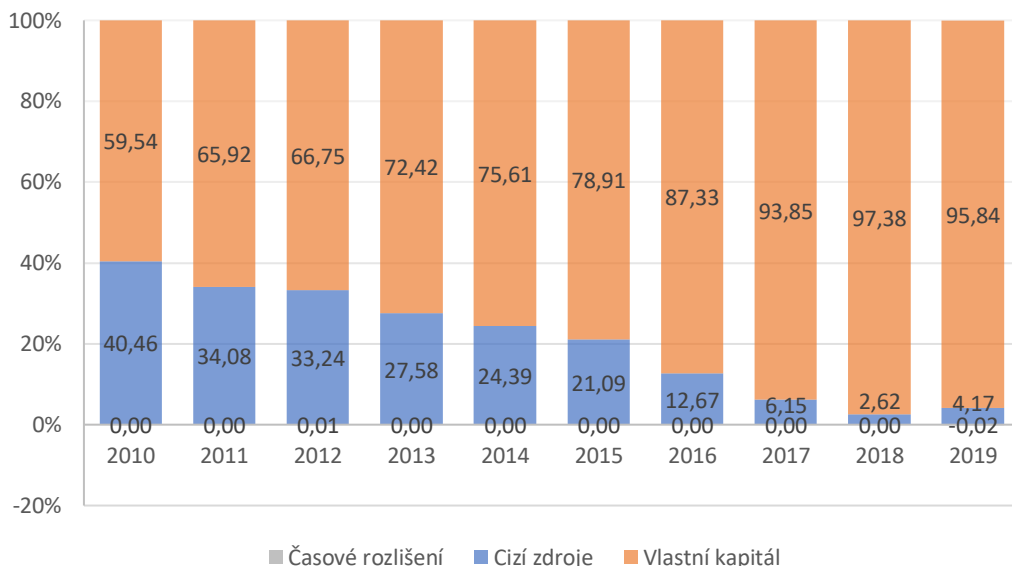
Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Vertikální analýza pasiv

U vertikální analýzy pasiv Žernoseckého vinařství můžeme pozorovat postupné snižování podílu cizích zdrojů a jejich nahrazování vlastním kapitálem, viz graf č. 9. V prvním sledovaném roce dosahoval podíl vlastního kapitálu 59,54 % a na konci sledovaného období tvořily vlastní zdroje již 95,84 %. Na tento vývoj měly vliv zejména následující faktory – postupné snižování závazků společnosti na straně cizích zdrojů, a naopak nepřetržitý růst položky výsledek hospodaření minulých let na straně vlastního kapitálu. Lze proto konstatovat, že podnik Žernosecké vinařství využívá k financování svého chodu převážně vlastní kapitál, což lze hodnotit pozitivně z pohledu případných věřitelů. Na druhou stranu ovšem značné množství kapitálu na vlastních účtech svědčí

o neefektivitě v jeho využívání a není od věci přemýšlet o zvýšení podílu levnějších cizích zdrojů.

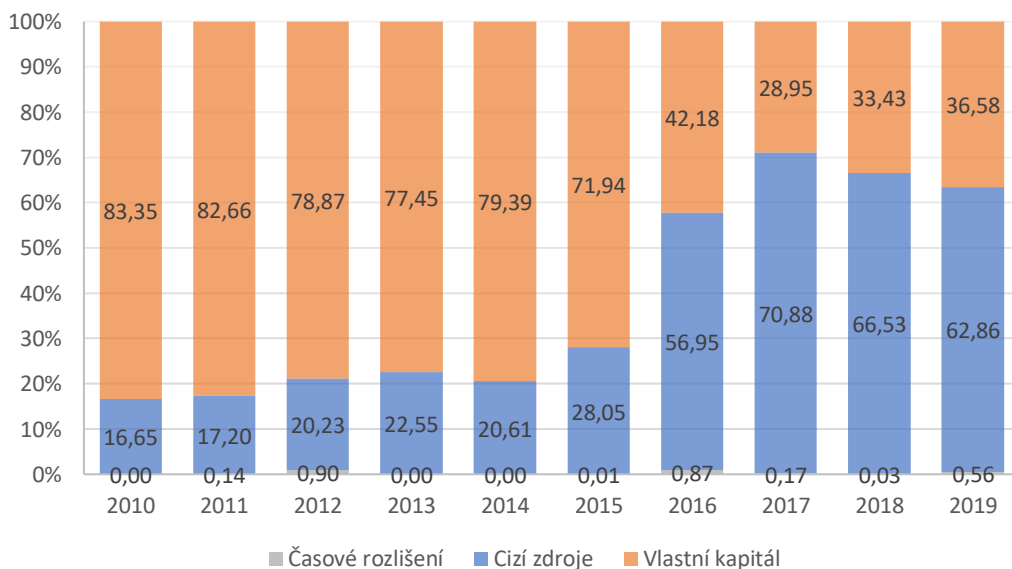
Graf 9: Vertikální analýza pasiv Žernosecké vinařství (v %)

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Rozložení pasiv Lobkowiczského zámeckého vinařství zobrazuje graf č. 10. Až do roku 2015 bylo pozorováno využívání převážně vlastního kapitálu, jehož poměrná výše činila v tomto období od 83,35 % do 71,94 %. V této době měl podnik pouze krátkodobé závazky, jejichž maximální výše v roce 2015 činila 6 298 tis. Kč a jejich podíl na pasivech dosahoval 28 %.

Graf 10: Vertikální analýza pasiv Lobkowiczské zámecké vinařství (v %)

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

V roce 2016 byl zaznamenán zlom, kdy se za jediný rok zvýšil poměr využívání cizích zdrojů o 28,9 %. To bylo zapříčiněno jednak záporným výsledkem hospodaření a zároveň více než zdvojnásobením dluhů podniku. Ve zbývajícím období, tj. v letech 2017 až 2019, již cizí zdroje zaujímal nadpoloviční podíl pasiv společnosti. Nejvyššího poměru při využívání cizích zdrojů bylo dosaženo právě v roce 2017, ve kterém výše závazků podniku dosahovala 70,88 %.

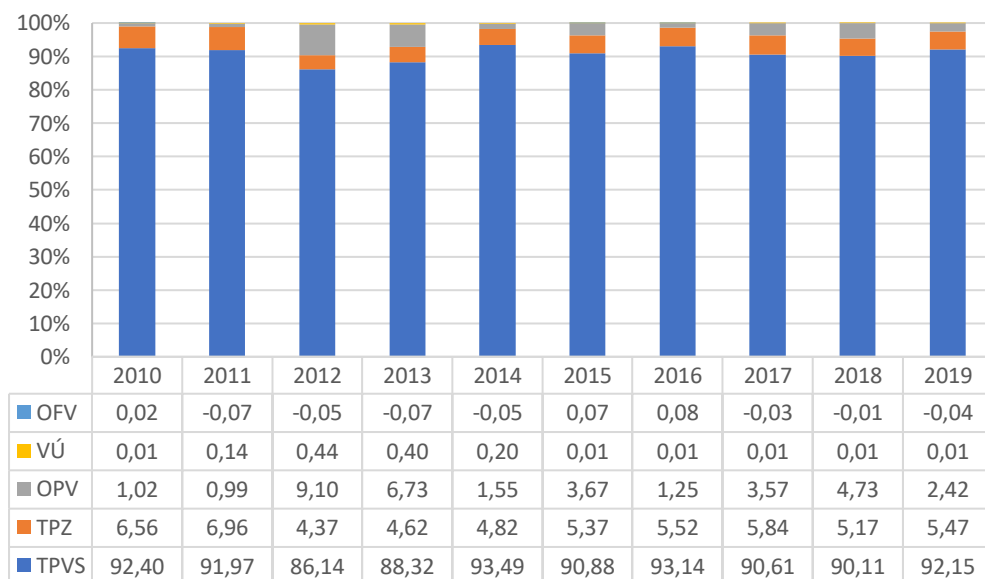
Vertikální analýza VZZ

Prostřednictvím vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty byla analyzována struktura výnosů a nákladů jednotlivých společností a jejich vývoj během hodnoceného období. V případě Lobkowiczského zámeckého vinařství bylo toto období o dva roky zkráceno a zahrnuty byly pouze roky 2012–2019. Důvodem je existence pouze souhrnné položky výkonů ve VZZ odevzdaných za roky 2010 a 2011 a tudíž absence samostatných veličin tržby z prodeje výrobků a služeb a změna stavu zásob vlastní činnosti.

Vertikální analýza výnosů

Za základní veličinu pro výpočet procentuálního zastoupení jednotlivých položek byla vybrána položka celkové výnosy. V následujícím grafu č. 11 je znázorněna procentuální struktura výnosů společnosti Žernosecké vinařství.

Graf 11: Vertikální analýza výnosů Žernosecké vinařství (v %)

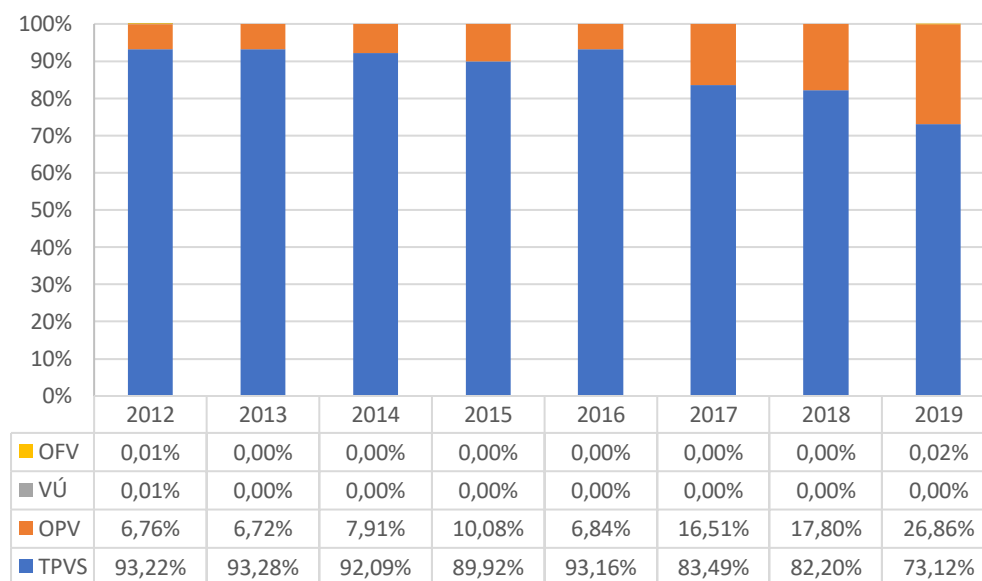

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Převažující podíl tržeb ve sledovaném období tvoří tržby z prodeje výrobků a služeb, které se pohybují v rozsahu 86,14 % – 93,49 %. Po připočtení tržeb za prodej zboží, zaujímaly tyto dvě položky v průměru 96,39 % celkových výnosů podniku. Jelikož je hlavní činností Žernoseckého vinařství pěstování révy vinné, produkce vína a jeho následný prodej, nejedná se o hodnoty nečekané. Zbývající výnosové položky se většinu let pohybovaly na zanedbatelné úrovni. Výjimkou byly ostatní provozní výnosy v letech 2012 a 2013, kdy tvořily 9,1 % respektive 6,73 %. Konkrétní důvody této výše však nejsou k dispozici. Nárůst této položky na 4,73 % v roce 2018 byl pravděpodobně dán čerpáním dotací od PGRLF ve výši 235 tis. Kč.

Graf č. 12 zobrazuje podíl jednotlivých výnosových položek společnosti Lobkowiczké zámecké vinařství. Na první pohled je patrné, že jediné relevantní položky jsou tržby z prodeje výrobku a služeb a ostatní provozní výnosy. Dominantní postavení veličiny tržeb z prodeje výrobku a služeb má shodný důvod jako tomu bylo u předchozího analyzovaného podniku.

Graf 12: Vertikální analýza výnosů Lobkowiczké zámecké vinařství (v %)

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczké zámecké vinařství, vlastní zpracování

Na rozdíl od něj se situace liší v případě ostatních provozních výnosů, jejichž podíl v případě podniku Lobkowiczké zámecké vinařství téměř setrvale roste. Zatímco v roce 2012 jejich podíl činil „pouze“ 6,76 %, v posledním zkoumaném roce 2019 vystoupal již na 25,86 %. Největší přírůstky tento ukazatel zaznamenal v letech 2017 (nárůst o 141 % oproti roku 2016) a 2019 (nárůst o 51 % oproti roku 2018). Zatímco v roce 2017 můžeme tento jev vysvětlit skokovým růstem výše proplacených dotací od SZIF, konkrétně nárůstem

plateb v rámci SAPS na téměř trojnásobek, přesné důvody růstu ukazatele v posledním hodnoceném roce nejsou dostupné. Jednotná platba na plochu je podstatnou položkou v rámci ostatních provozních výnosů společnosti, jelikož v průměru tvoří 57 % těchto výnosů, přičemž v letech 2016 a 2017 přesahovala jeho hodnota 80 %.

Vertikální analýza nákladů

V případě vertikální analýzy nákladů byly za základnu pro kalkulaci podílů dílčích položek vybrány celkové náklady.

Tabulka 13: Vertikální analýza nákladů Žernosecké vinařství (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výkonová spotřeba	45,22	37,58	40,31	35,46	32,67	34,05	30,70	40,63	44,46	54,24
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-4,14	0,10	-4,03	0,71	-2,73	13,30	2,26	0,00	0,00	-17,53
Aktivace	0,00	0,00	-1,81	-4,54	1,91	0,00	0,00	0,00	0,00	-4,25
Osobní náklady	41,78	39,84	36,55	41,65	40,86	32,75	40,30	47,98	39,69	43,91
Úprava hodnot v provozní oblasti	20,94	16,48	17,12	15,97	12,91	10,61	11,10	-0,38	6,13	9,59
Ostatní provozní náklady	-18,92	2,51	6,73	8,26	7,49	4,33	6,26	0,40	5,08	6,16
Nákladové úroky a podobné nákl.	4,17	3,37	2,72	2,27	1,59	0,82	0,46	0,01	0,03	0,00
Ostatní finanční náklady	0,23	0,13	0,13	0,14	0,12	0,12	0,12	0,13	0,09	0,10
Daň z příjmů	10,73	0,00	2,29	0,00	5,17	4,03	8,79	11,24	4,52	7,78
Náklady celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

V tabulce č. 13 je znázorněna procentuální skladba výnosů společnosti Žernosecké vinařství. I přes značné kolísání hodnot v jednotlivých letech lze za nejvýznamnější nákladové položky označit výkonovou spotřebu a osobní náklady, které v průměru tvořily 39,53 % a 40,53 %. Třetí významnou položku představuje úprava hodnot v provozní oblasti, v tomto případě reprezentující odpisy hodnot dlouhodobého hmotného majetku. Podíl odpisů na celkových nákladech klesal od roku 2010 až do roku 2017. V posledních dvou sledovaných letech došlo k nárůstu, což poukazuje na možný nákup nového dlouhodobého majetku. Za celé období činila průměrná výše odpisů 12,05 %.

Tabulka 14: Vertikální analýza nákladů Lobkowiczské zámecké vinařství (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výkonová spotřeba	51,27	51,49	35,89	35,71	44,62	43,84	47,69	30,63
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-15,93	-13,21	-0,79	5,81	5,96	-1,47	-34,68	8,81
Osobní náklady	48,64	50,15	48,29	45,15	39,15	45,46	66,92	45,05
Úprava hodnot v provozní oblasti	9,45	8,16	8,31	7,10	6,25	8,44	13,22	10,86
Ostatní provozní náklady	5,00	2,73	6,75	5,23	3,19	2,77	5,26	3,41
Nákladové úroky a podobné náklady	0,00	0,05	0,43	0,56	0,49	0,54	1,09	0,90
Ostatní finanční náklady	0,23	0,39	0,55	0,43	0,34	0,43	0,51	0,34
Daň z příjmů	1,34	0,24	0,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady celkem	100	100	100	100	100	100	100	100

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Z tabulky č. 14 je patrné, že v případě Lobkowiczského zámeckého vinařství zaujímaly nejvýznamnější podíl na nákladech podniku osobní náklady. Ty tvořily průměrně 48,6 % všech nákladů podniku, v roce 2018 se však jednalo o téměř 67 % nákladů. Další významnou položkou nákladů byla výkonová spotřeba, která se v jednotlivých letech pohybovala v rozmezí od 30,63 % do 51,49 %, přičemž nejnižšího podílu bylo dosaženo v posledním hodnoceném roce.

Při vzájemné komparaci nákladových položek obou podniků je zřejmé, že výše poměru nákladů na zaměstnance byly u Lobkowiczského zámeckého vinařství v průměru o 8 % vyšší, nežli tomu bylo v případě Žernoseckého vinařství. Značně rozdílný byl poměr nákladů z daně z příjmů. Zatímco na náklady Lobkowiczského zámeckého vinařství v posledních pěti letech tato daň nemá žádný vliv (podíl 0 %), u druhého zkoumaného podniku byl poměr daně z příjmu v průměrné výši 5,45 % z celkových nákladů. Dále bylo možné pozorovat opačný trend ve výdajích na obsluhu dluhů. U Žernoseckého vinařství docházelo k postupnému poklesu výše podílů nákladových úroků a ostatních finančních nákladů z 4,4 % v roce 2010 až na 0,1 % v roce 2019. Totožné ukazatele Lobkowiczského zámeckého vinařství zaznamenaly opačný, tudíž rostoucí trend. Jejich souhrnná výše v roce 2012 činila 0,23 % a v posledním hodnoceném roce dosahovala 1,24 %, přičemž maxima bylo dosaženo v roce 2018.

5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

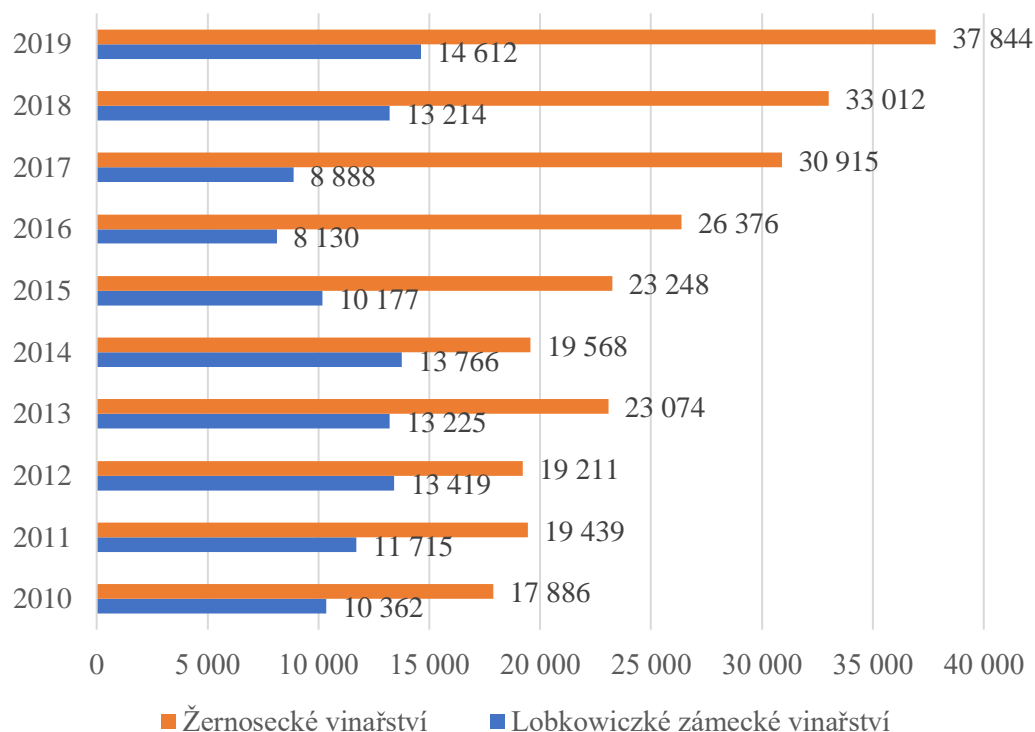
V rámci analýzy rozdílových ukazatelů byl pro hodnocení podniků spočítán ukazatel čistého pracovního kapitálu. Ten udává výši kapitálu, který by měly jednotlivé podniky k dispozici v případě, pokud by byly nuceny okamžitě uhradit všechny své krátkodobé závazky pomocí oběžných aktiv.

Graf č. 13 vypovídá o tom, že oba komparované subjekty disponovaly v letech 2010-2019 přebytkem krátkodobých aktiv nad krátkodobými pasivy, což značí zajištění dostatečné výše finanční likvidity pro chod podniků.

U Žernoseckého vinařství byl zřejmý růst čistého pracovního kapitálu, jehož hodnota od roku 2014 setrvale stoupala a v roce 2019 již dosahovala hodnoty 30 915 tis. Kč. Tento stav byl zapříčiněn růstem oběžných aktiv, zejména hromaděním peněžních prostředků a v posledních třech letech i stavu zásob. Trend hromadění peněžních prostředků je možné

kladně hodnotit z pohledu věřitele, ovšem svědčí také o tom, že by tyto finanční prostředky mohly být využity efektivněji.

Graf 13: Analýza čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

V případě Lobkowiczského zámeckého vinařství byl zaznamenán sinusoidní trend vývoje stavu ČPK. V průběhu sledovaných let docházelo ke kolísání výše čistého pracovního kapitálu, který však nikdy neklesl do záporných hodnot.

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

U společností Žernosecké vinařství a Lobkowiczské zámecké vinařství byla dále provedena analýza poměrových ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity.

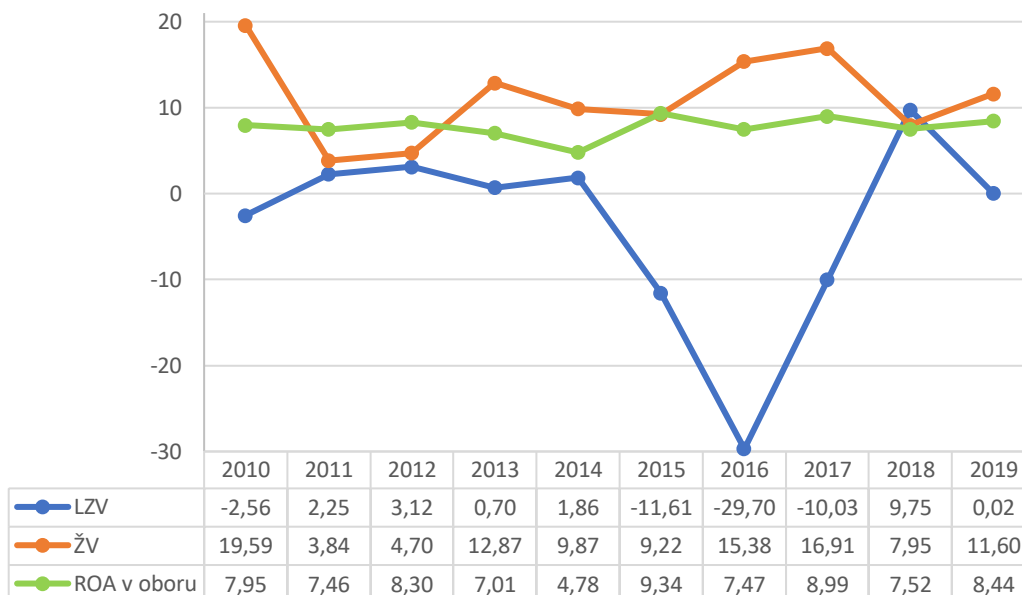
5.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita posuzuje efektivitu podniku a jeho schopnost zhodnotit investované prostředky. Vysoké hodnoty jednotlivých ukazatelů tedy znamenají vysokou výnosnost vloženého kapitálu. Pro podnikatele je tedy žádoucí dosahovat co nejvyšších hodnot. Pro zhodnocení ziskovosti analyzovaných podniků byly zpracovány následující ukazatele: rentabilita celkového vloženého kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita dlouhodobého kapitálu a rentabilita tržeb.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

Ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu neboli rentability aktiv, představuje produkční sílu podniku. Vyjadřuje úroveň jeho efektivnosti při snaze o zhodnocení celkových aktiv společnosti, a to bez ohledu na způsob financování.

Graf 14: Rentabilita celkového vloženého kapitálu (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, MPO, vlastní zpracování

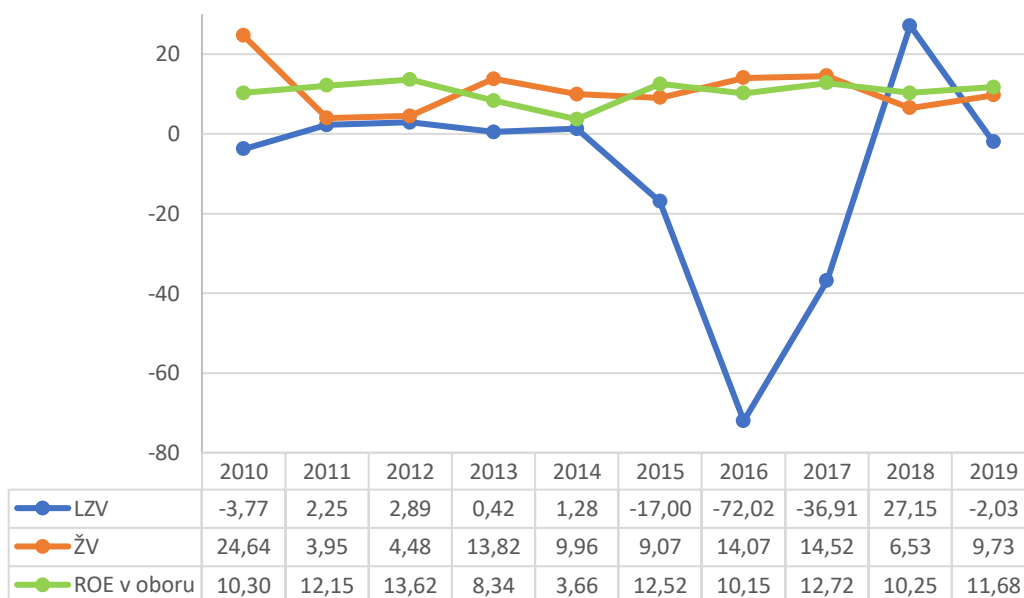
Z grafu č. 14 lze vypočítat kolísání hodnot rentability aktiv u společnosti Žernosecké vinařství, které se pohybovalo v rozmezí od 3,84 % do 19,59 %. Po celé období bylo dosahováno kladných hodnot a s výjimkou tří let bylo dosaženo výsledků převyšujících průměrné hodnoty v odvětví.

Značně odlišných výsledků dosahovalo Lobkowiczské zámecké vinařství. To dosáhlo kladných výsledků pouze v šesti z desíti hodnocených let a oborový průměr překonalo pouze v roce 2018. Nejnižší efektivita ve zhodnocení aktiv bylo dosaženo v roce 2016, kdy hodnota -29,70 % znamená, že každá 1 Kč aktiv generovala ztrátu -0,297 Kč. Kladně můžeme hodnotit pouze zastavení propadu z let 2015–2018 a následný návrat do kladných hodnot. Obezřetnost je však stále na místě, jelikož v posledním hodnoceném roce činila hodnota ukazatele pouhých 0,02 % což znamená výši zisku 0,0002 Kč za každou vloženou 1 Kč aktiv. Záporné hodnoty ukazatele ROA byly zapříčiněny zápornými provozními výsledky hospodaření v daných letech.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu je ukazatel znázorňující čistou míru zhodnocení vlastního, do podniku vloženého, kapitálu. Při výpočtu proto byla použita hodnota EAT neboli výsledek hospodaření po zdanění. Hodnoty ukazatele ROE pro analyzované podniky jsou znázorněny v grafu č. 15.

Graf 15: Rentabilita vlastního kapitálu (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, MPO, vlastní zpracování

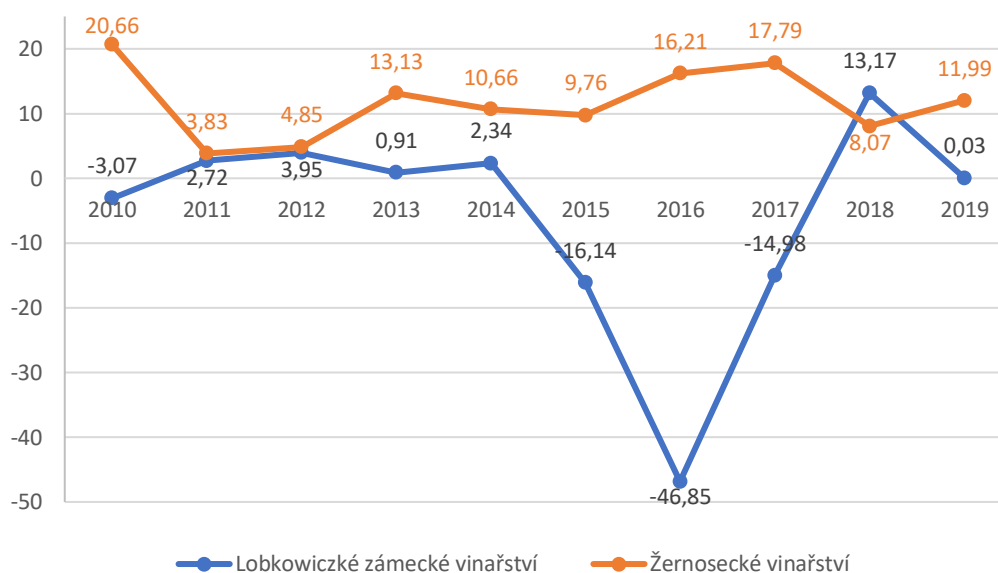
Hodnoty ROE u Žernoseckého vinařství se pohybovaly kolem průměrných hodnot dosažených všemi podniky v oboru. Přestože bylo nejvyšší efektivity ve zhodnocení vlastního kapitálu dosaženo hned v prvním hodnoceném roce (24,64 %) a v posledních dvou letech hodnota ukazatele nedosahovala odvětvového průměru, může být s průměrným čistým ziskem 0,1101 Kč na každou vloženou 1 Kč vlastního kapitálu podnik hodnocen pozitivně.

Rentabilita vlastního kapitálu Lobkowiczského zámeckého vinařství dosahovala kladných hodnot pouze v polovině sledovaných let. Přestože se podniku v roce 2018 podařilo po třech záporných letech dosáhnout kladných hodnot a s hodnotou ROE 27,15 % tak jedinkrát překonat oborový průměr, v následujícím období rentabilita vlastního kapitálu opět klesla, a to na úroveň -2,03 %. Tento vývoj může být označen za alarmující a lze konstatovat, že podnikání společnosti Lobkowiczské zámecké vinařství bylo v letech 2010, 2015–2017 a 2019 ztrátové.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu poskytuje informaci o úrovni výnosnosti dlouhodobých zdrojů, jež bývá často používán pro mezipodnikovou komparaci. V případě obou analyzovaných podniků byl pozorován podobný průběh jako u předchozích ukazatelů rentability, viz graf č. 16.

Graf 16: Rentabilita dlouhodobého kapitálu (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

V případě Žernoseckého vinařství kolísaly hodnoty ukazatele ROCE od 3,83 % do 20,66 % a za celé období bylo z dlouhodobého vloženého kapitálu dosahováno průměrného zisku ve výši 11,12 %.

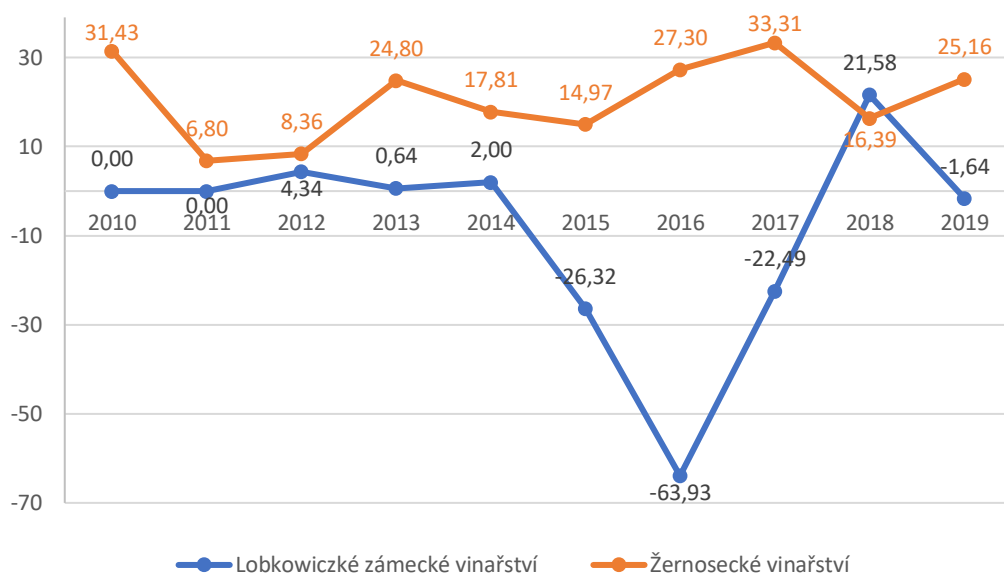
Zisk z dlouhodobého kapitálu u Lobkowiczského zámeckého vinařství dosahoval, kromě roku 2018, znatelně nižších hodnot než u prvně zmiňovaného podniku. V letech 2010 a 2015–2017 byla hodnota ukazatele záporná a každá investovaná koruna generovala ztrátu v rozmezí od -0,0307 Kč do -46,85 Kč. Nejlepšího výsledku dosáhlo toto vinařství v roce 2018, kdy ukazatel ROCE nabýval hodnoty 13,17 %.

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vyjadřuje výši čistého zisku, jenž připadá na jednu korunu tržeb. Hodnoty ukazatele ROS byly u zkoumaných podniků zaneseny do grafu č. 17.

Rentabilita tržeb dosahovala u Žernoseckého vinařství nejlepších výsledků v letech 2010 a 2017, kdy výše ukazatele překročila 30 %. S výjimkou let 2011 a 2012 bylo vždy dosaženo dvouciferných hodnot a výslednou marži podniku můžeme hodnotit pozitivně.

Graf 17: Rentabilita tržeb (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Za vyložení pozitivní lze u společnosti Lobkowiczké zámecké vinařství označit pouze rok 2018, ve kterém bylo dosaženo hodnoty 21,58 % a každá koruna tržeb generovala zisk 0,2158 Kč. Nejhorší výkon byl zaznamenán v roce 2016, kdy byl zaznamenán propad až na hodnotou -63,93 %. I přes zlepšení v následujících třech letech, nelze jednoznačně hovořit dlouhodobém zlepšení situace, jelikož dosažené hodnoty značně kolísají a dvakrát opět nedosáhly ani do kladných hodnot. Pro roky 2010 a 2011 nemohl být ukazatel zkonstruován z důvodu chybějících dat v účetních výkazech společnosti.

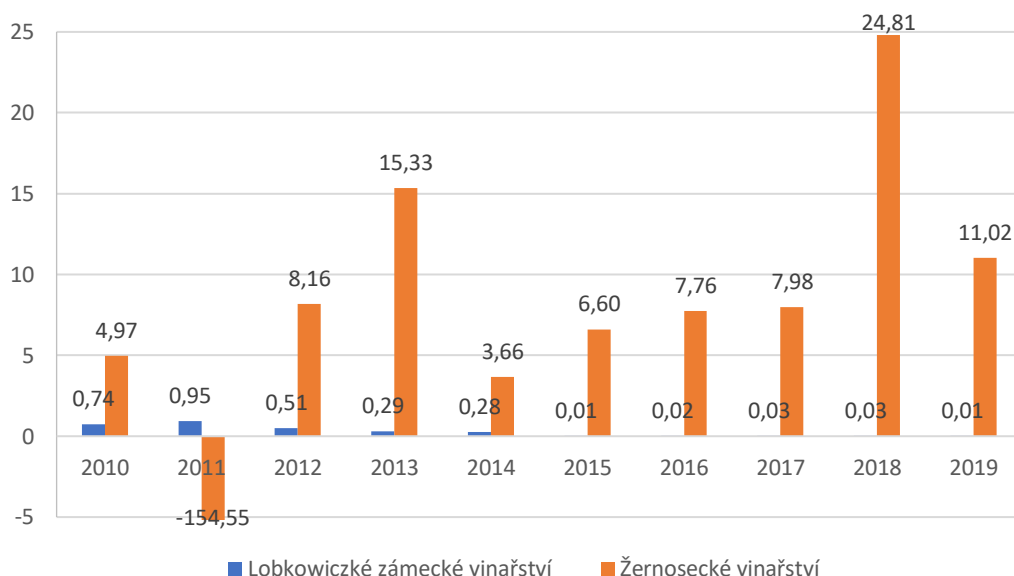
5.3.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity přibližují, jak efektivně dokáže analyzovaný podnik spravovat své finanční prostředky, přičemž je posuzována schopnost splácet své krátkodobé dluhy. U obou zkoumaných podniků byly vyhodnoceny a komparovány ukazatele okamžité, pohotové a běžné likvidity.

Okamžitá likvidita

Ukazatel okamžité likvidity zobrazuje schopnost podniku hradit své krátkodobé závazky pouze za pomoci svých pohotových platebních prostředků, tj. finančních prostředků na běžných účtech a v pokladně.

Graf 18: Okamžitá likvidita

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

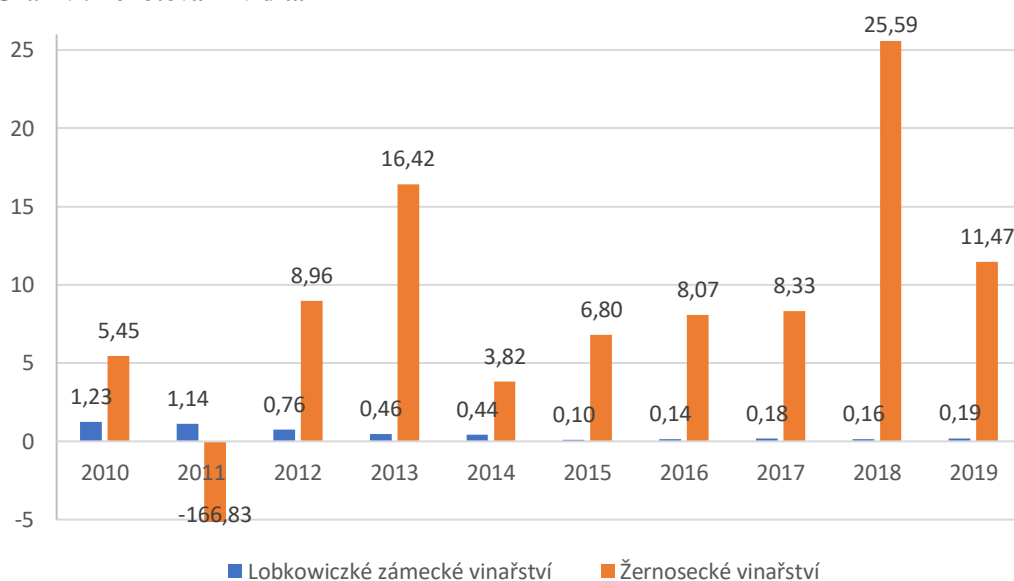
V grafu č. 18 je zanesen vývoj okamžité likvidity analyzovaných podniků. Ve sledovaných deseti letech se Lobkowiczské zámecké vinařství v doporučeném intervalu nacházelo pouze v letech 2013 a 2014 a v letech 2010-2012 se tomuto pásmu přibližoval, respektive se nacházel mírně nad jeho horní hranicí. Od roku 2015 se však hodnoty pohybovaly v rozmezí 0,01 – 0,03 což lze považovat za jasnou známku toho, že tento podnik mohl mít potíže se splácením krátkodobých závazků. Příčinou této situace byl rapidní úbytek finančních prostředků, kterými podnik disponuje na svých běžných účtech.

Jestliže se Lobkowiczské zámecké vinařství v posledních pěti letech kritické spodní hranici pro okamžitou likviditu ani zdaleka nepřibližoval, Žernosecké vinařství bylo pravým opakem, když ve všech hodnocených letech (vyjma extrémního roku 2011) několikanásobně překračoval doporučenou horní hranici okamžité likvidity. Tento stav poukazuje na značné množství nahromaděných peněžních prostředků dostupných na bankovních účtech, což jednak naznačuje na jejich možné neefektivní využívání, na druhou stranu vysokou solventnost. Extrémní výkyv v roce 2011, kdy se ukazatel okamžité likvidity propadl hluboko do záporných čísel, byl zapříčiněn položkou stát – daňové závazky a dotace ve výši 1 216 tis. Kč, bližší informace k této položce nejsou k dispozici.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita pro posouzení solventnosti podniků staví do poměru oběžná aktiva bez započítání zásob a krátkodobé závazky. U zkoumaných podniků působících v oboru vinohradnictví a vinařství platí, že zásoby obsahují z velké části nedokončenou výrobu a polotovary. Ty představují méně likvidní aktiva jen stěží rychle transformovatelná v peněžní prostředky. Velikost ukazatele pohotové likvidity by se měl pohybovat v rozmezí hodnot 1 a 1,5.

Graf 19: Pohotová likvidita

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

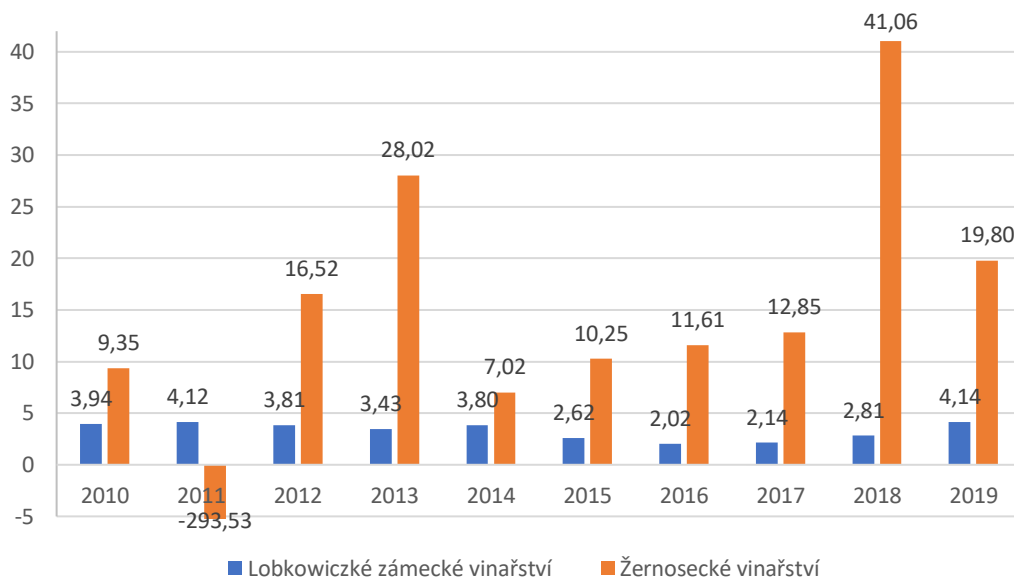
Z grafu č. 19 je patrné, že se Lobkowiczské zámecké vinařství v doporučených hodnotách pohybovalo v letech 2010-2011, poté následoval propad pod požadovanou úroveň. Tento stav je možno označit za kritický, jež může u věřitelů vzbuzovat pochybnosti o schopnostech podniku dostát svým krátkodobým závazkům.

Žernosecké vinařství se doporučenému intervalu za celých deset let ani nepřiblížilo, přesto lze jeho likviditu z pohledu věřitelů hodnotit pozitivně. Kromě již výše popsaného roku 2011 byla vždy horní doporučená hodnota překročena, a to o 255 – 1 706 %. Výkyvy hodnot v letech 2013 a 2018 byly zapříčiněny razantním poklesem krátkodobých dluhů, konkrétně závazků z obchodních vztahů a daňových závazků a dotací. Překročení optimálního rozmezí kromě možnosti v krátkém časovém horizontu uhradit své krátkodobé závazky nepřímo poukazuje na nehospodárné hromadění likvidity.

Běžná likvidita

Běžná likvidita představuje ukazatel s nejširším pojetím, neboť udává, kolikrát jsou krátkodobé závazky podniku kryty celkovými oběžnými aktivy. Vypovídá tedy o tom, jak by se daná společnost byla schopna vypořádat se svými věřiteli, kdyby transformovala všechna oběžná aktiva v peněžní prostředky. Tento ukazatel by se měl nacházet v rozpětí hodnot 1,5 – 2,5.

Graf 20: Běžná likvidita

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Z grafu č. 20 je patrné, jak velké množství držených zásob u analyzovaných podniků ovlivňovalo hodnoty ukazatele běžné likvidity v porovnání s likviditou pohotovou. Zatímco hodnoty ukazatele pohotovosti poukazyvaly na možné problémy Lobkowiczského zámeckého vinařství splácet své dluhy po většinu hodnoceného období, při započítání zásob by měl být podnik schopen dostát svým závazkům ve všech zkoumaných letech. Optimálních hodnot bylo dosaženo ve dvou z posledních čtyř let, konkrétně v letech 2016–2017. Hodnoty v ostatních letech dosahovaly poměrně stabilní úroveň a maximální překročení doporučených hodnot bylo o 166 %.

V případě společnosti Žernosecké vinařství hodnoty ukazatele běžné likvidity odrážejí velké množství oběžných aktiv držených podnikem. Po celé sledované období byly optimální hodnoty překračovány o 281 – 1 643 % (s výjimkou roku 2011 viz výše). Hladina ukazatele běžné likvidity v jednotlivých letech v podstatě vylučovaly hrozbu insolvence, současně ale poukazyvaly na značné množství neefektivně vázaných aktiv, které mohly být investovány účelněji. Např. v posledním zkoumaném roce 2019 dosahovala hodnota

oběžných aktiv hodnoty 39 857 tis. Kč a výše krátkodobých závazků činila 2 013 tis. Kč. To v důsledku znamenalo, že každá 1 Kč krátkodobých dluhů byla kryta 19,8 Kč oběžného majetku společnosti.

Dle výše ukazatele běžné likvidity lze Lobkowiczské zámecké vinařství i Žernosecké vinařství označit za podniky likvidní. Zejména u druhé zmiňované společnosti však lze konstatovat značně neúčinné využívání oběžných aktiv.

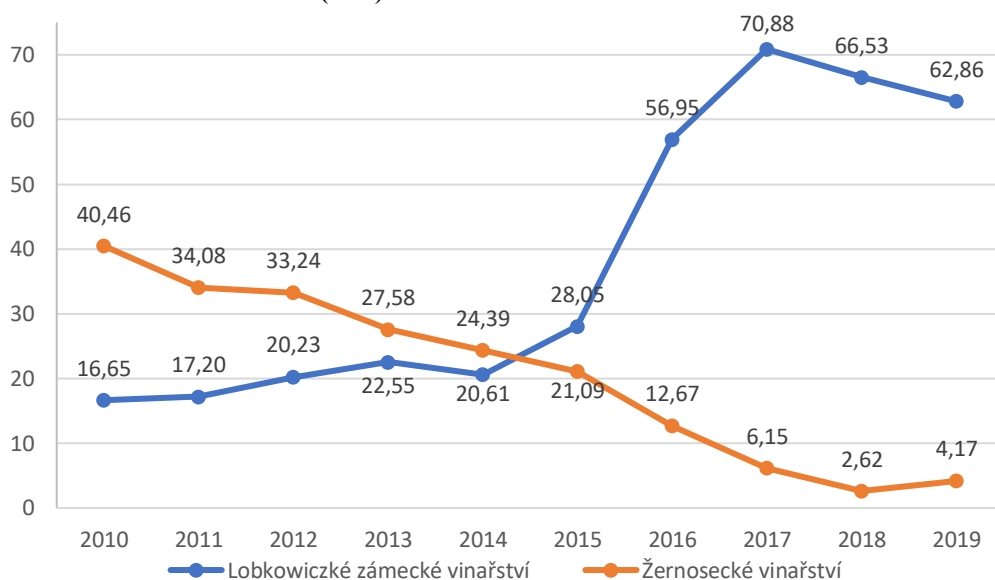
5.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti znázorňují poměr cizího kapitálu využívaného k financování aktiv společnosti. Jistou úroveň zadlužení vykazuje v reálné ekonomice každá firma, je však potřeba sledovat objem závazků, aby jejich obsluha v budoucnu příliš nezatěžovala chod podniku. Pro zhodnocení zadluženosti podniků byly zpracovány ukazatele celkové zadluženosti, míry zadluženosti a míry úrokového krytí.

Celková zadluženost (Debt ratio)

Celková zadluženost podniku vyjadřuje poměr využívaných cizích zdrojů na celkových aktivech.

Graf 21: Celková zadluženost (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Výsledky znázorněné v předešlém grafu č. 21 ukazují na zcela opačný vývoj celkové zadluženosti u komparovaných společností v hodnocených deseti letech. Zatímco v prvních pěti letech lze u Lobkowiczského zámeckého vinařství pozorovat pouze mírný růst hodnot,

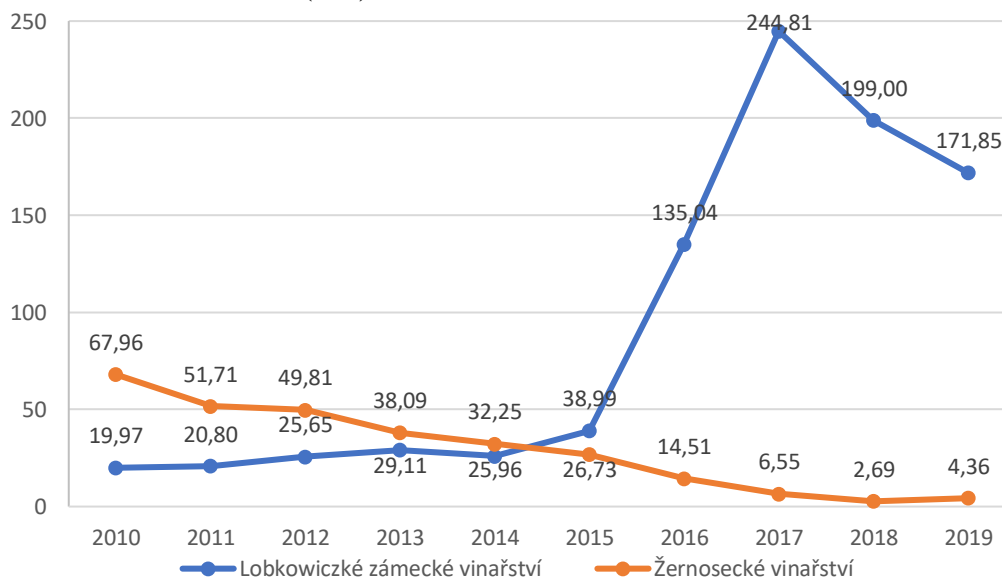
v rozmezí let 2014–2017 došlo k nárůstu z 20,61 % na 70,88 %. To znamená, že v roce 2017 byly k financování podniku využívány cizí zdroje z téměř 71 %. Toto prudké zhoršení bylo zapříčiněno jednak dramatickým růstem závazků společnosti, které se v roce 2016 oproti předchozímu roku zdvojnásobily, a došlo i k poklesu vlastního kapitálu o 41,87 %. V roce 2016 začal podnik k financování svého chodu používat kromě doposud využívaných krátkodobých i dlouhodobé úvěry. V posledních dvou letech se však společnosti dařilo celkovou zadluženost podniku snižovat, a to na úroveň 62,86 % v posledním hodnoceném roce.

Celková zadluženost Žernoseckého vinařství byla v roce 2010 na úrovni 40,46 %. V následujících letech docházelo k postupnému snižování ukazatele, jehož hodnota v roce 2019 činila pouze 4,17 %. Společnost po celé zkoumané období využívala především vlastní kapitál, což lze zejména z hlediska věřitelů hodnotit kladně.

Míra zadluženosti (Debt-Equity ratio)

Tento ukazatel poměruje cizí ku vlastnímu kapitálu a napomáhá k hodnocení finančního zdraví podniku, kdy vysoké hodnoty mohou předznamenávat možná rizika plnění nároků věřitelů. Vývoj míry zadluženosti zkoumaných podniků zobrazuje graf č. 22.

Graf 22: Míra zadluženosti (v %)

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

U Žernoseckého vinařství byl zaznamenán pozitivní trend vývoje míry zadluženosti, jehož počáteční výše 67,96 % dosažená v roce 2010 postupně klesala a v roce 2019 činila pouze 4,36 %.

U Lobkowiczského zámeckého vinařství byl pozorován opačný směr vývoje. Pozitivně lze hodnotit roky 2010–2015, kdy míra zadluženosti dosahovala v průměru 26,75 %. Důvody následného rapidního růstu míry zadluženosti byly vysvětleny u ukazatele celkové zadluženosti. Lze proto konstatovat, že by společnost s velkou pravděpodobností mohla být neúspěšná při žádosti o úvěr, případně by byla nucena akceptovat pro ni horší podmínky (např. vyšší úrok) tohoto úvěru.

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí udává schopnost podniku hradit úroky na základě dosaženého hospodářského výsledku. Jinými slovy vyjadřuje kolikrát zisk převyšuje náklady na využívání cizího kapitálu.

Tabulka 15: Úrokové krytí (v %)

Podnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lobkowiczské zámecké vinařství	-	-	-	28,17	7,89	-32,19	-74,29	-27,63	21,28	0,04
Žernosecké vinařství	14,48	3,16	4,73	16,91	17,82	26,54	99,27	4 455,50	864,20	-

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Vývoj úrokového krytí u společnosti Žernosecké vinařství vykazoval rostoucí tendenci a je zřejmé, že byl podnik v hodnocených letech mimo aktuální riziko předlužení, viz tabulka č. 15. Maximální hodnoty byly dosaženy v roce 2017, kdy byl schopen výši úroků ze svého zisku uhradit 4 455,5krát. V roce 2019 činila obsluha cizích zdrojů 0 Kč. Po celé zkoumané období se tedy hodnoty úrokového krytí pohybovaly nad literaturou doporučovanou úrovní.

Pokud nebudeme brát v potaz roky 2010-2012 ve kterých nebylo potřeba u Lobkowiczského zámeckého vinařství řešit úhradu úroků z důvodu nulové výše nákladových úroků, byl podnik schopen hradit náklady na dluhovou službu ze svého zisku v letech 2013, 2014 a 2018. Ve zbývajících letech to ekonomické výsledky společnosti nedovolovaly, a to zejména z důvodu špatných výsledků hospodaření, jež se pohybovaly v záporných či minimálních kladných hodnotách. Negativní vývoj úrokového krytí byl mimo jiné zapříčiněn rostoucími náklady potřebnými k úhradě úroků spojených se zvyšující se hodnotou čerpaných bankovních úvěrů. Tyto aspekty naznačují, že podnik mohl mít v těchto letech potíže s úhradou svých závazků.

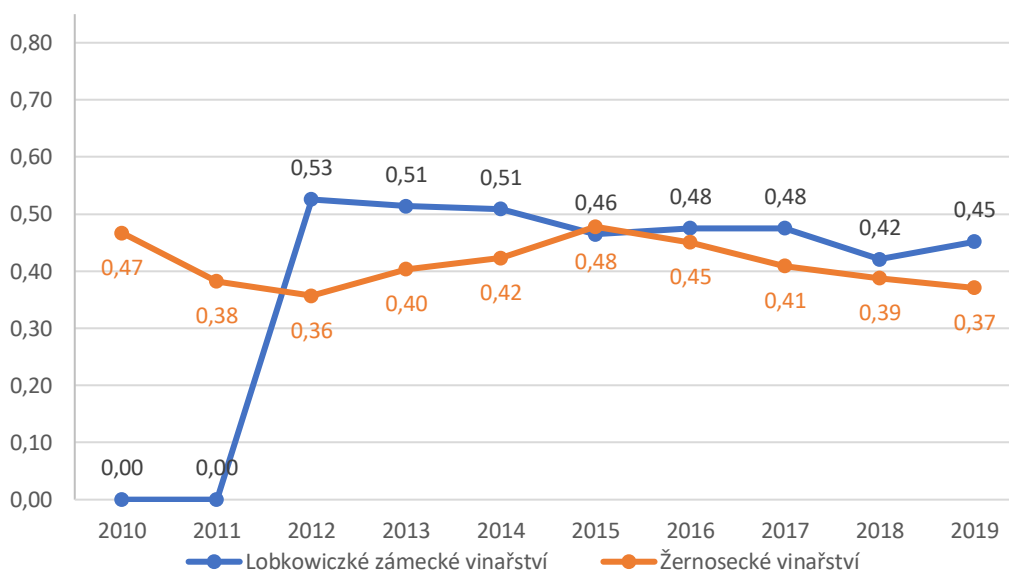
5.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity vypovídají o tom, jak je firma efektivní při hospodaření se svým majetkem. Využití podnikových zdrojů hodnotí na základě rychlosti obratu vybraných položek rozvahy.

Obrat celkových aktiv

Z grafu č. 23 je na první pohled patrné, že hodnota ukazatele ani jednoho z podniků v žádném ze sledovaných období nedosáhla minimální doporučené hodnoty 1. To vypovídá o skutečnosti, že se celková aktiva nestihnou ani jednou za rok přeměnit na peníze a podniky tudíž generují tržby v menší míře, než by odpovídalo velikosti jejich majetku.

Graf 23: Obrat celkových aktiv

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

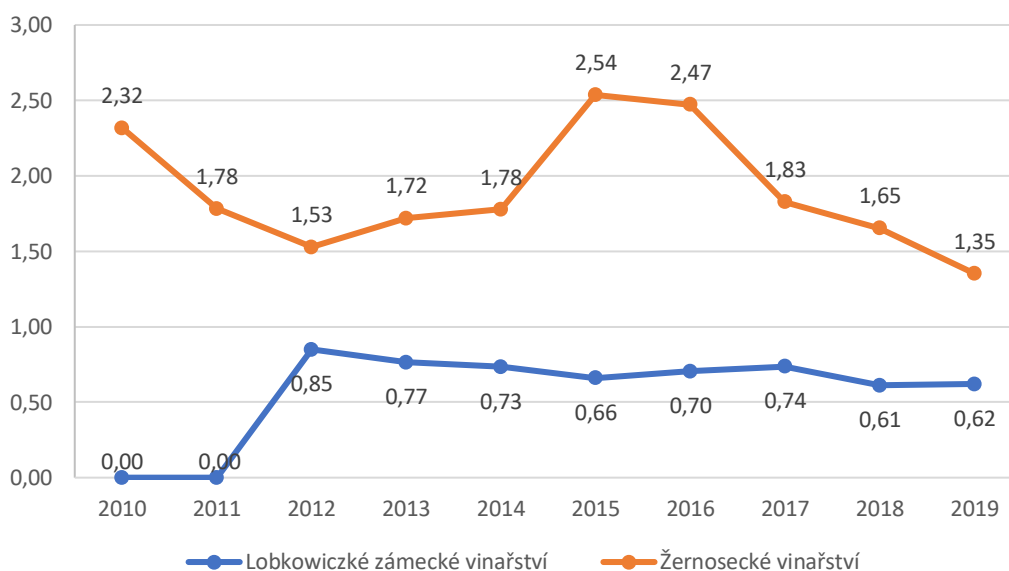
Nejvyšší hodnoty ukazatele obratu celkových aktiv dosáhlo Lobkowiczské zámecké vinařství v roce 2012, a to 0,53, což bylo zapříčiněno nejvyšší hodnotou tržeb v daném roce. Od roku 2015 byla sledována stagnace hodnoty ukazatele, jehož průměrná výše za toto období činila 0,46. Pro roky 2010 a 2011 nebylo možné ukazatel z důvodu absence dat vypočítat.

Společnost Žernosecké vinařství dosahovalo ještě nižších hodnot než společnost Lobkowiczské zámecké vinařství. Výjimkou byl rok 2015, kdy byl majetek podniku využíván nejefektivněji, což ovšem znamenalo výši ukazatele pouze 0,48. V období let 2010–2019 poměr celkových aktiv k tržbám nedosahoval ani poloviny doporučené úrovně.

Obrat zásob a doba obratu zásob

Obrat zásob informuje o tom, kolikrát za rok dokáže podnik transformovat zásoby na peněžní prostředky. Doba obratu představuje délku jednoho transformačního cyklu ve dnech. Z toho vyplývá, že by měla být snaha dosahovat co nejkratší doby obratu a zároveň co nejvyšších hodnot obratovosti svých zásob.

Graf 24: Obrat zásob

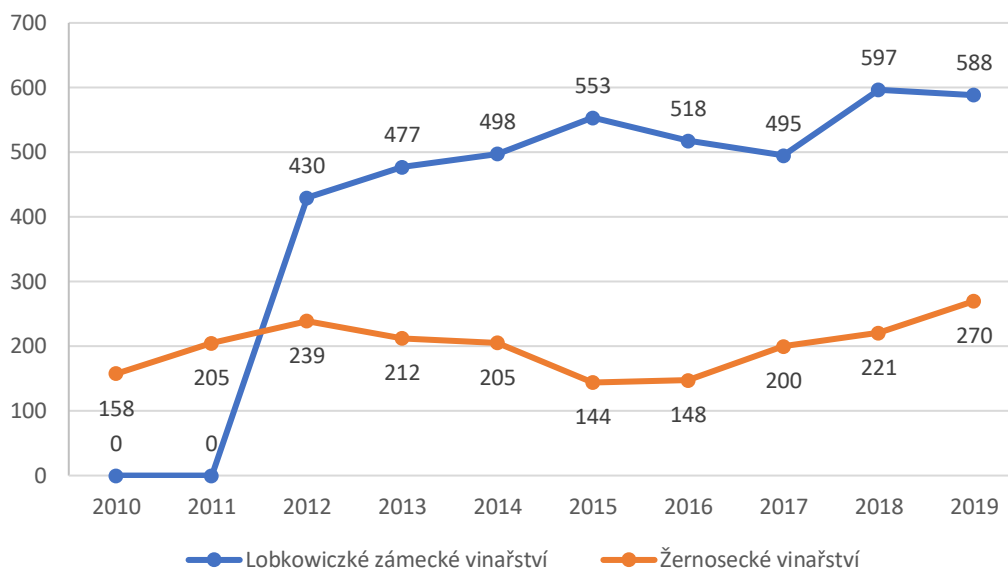

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

V grafu č. 24 jsou zobrazeny hodnoty ukazatele obratu zásob u zkoumaných podniků. U Lobkowiczského zámeckého vinařství byl zaznamenán téměř setrvalý mírný pokles obratu zásob od roku 2012. Podstatné ovšem je, že ani jedinkrát nepřekonal výše ukazatele hodnotu 1. V tomto směru nejvydařenějším roce 2012 dokázal podnik přeměnit zásoby v hotovost 0,85krát. Roky 2010 a 2011 opět nebylo možné z důvodu chybějících dat vyhodnotit.

Přestože obrat zásob Žernoseckého vinařství vykazuje značné výkyvy, po celé analyzované období dosahoval tento podnik lepších výsledků než Lobkowiczské zámecké vinařství. Ve třech letech, konkrétně v letech 2010, 2015 a 2016, se zde dokázal uskutečnit cyklus obratu zásob přibližně dvaapůlkrát. V posledních třech letech však došlo ke snížení hodnoty ukazatele. Příčinou tohoto stavu byl enormní růst zásob, který byl v letech 2017 a 2018 ještě podpořen propadem tržeb oproti dvěma bezprostředně předcházejícím silným obdobím.

Graf 25: Doba obratu zásob

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

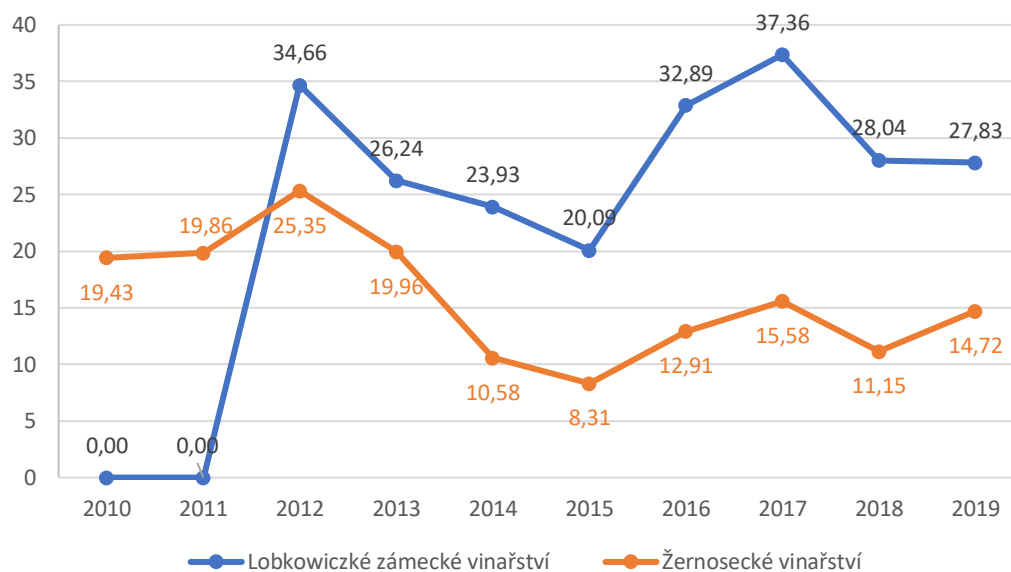
Graf č. 25 znázorňuje dobu obratu zásob hodnocených podniků, přičemž pro Lobkowiczské zámecké vinařství mohl být opět zkonstruován až od roku 2012. Žádný ze sledovaných subjektů nebyl úspěšný ve snaze snížit počet dnů nutných pro délku cyklu potřebného pro jednu obrátku svých zásob. Zatímco v případě Žernoseckého vinařství byl pozorován sinusoidní trend vývoje ukazatele oscilující okolo hodnoty 200 dnů, jež byly v průměru pro jeden transformační cyklus zapotřebí, Lobkowiczské zámecké vinařství potřebovalo již od roku 2012 vždy více než rok na přeměnu zásob v hotovost. Konkrétně se jednalo o 430 dnů v roce 2012 až po 588 dnů v roce 2019.

Přestože je délka obratu zásob i obrátového cyklu významně ovlivněna specifikami oboru ve kterém oba podniky působí, lze pozorovat signifikantní rozdíl v hodnotách ukazatelů aktivity popsanych v této kapitole. Z těch je zřejmé, že Žernosecké vinařství zde dosahovalo výrazně lepších výsledků než druhý analyzovaný podnik.

Doba splatnosti pohledávek

Doba splatnosti pohledávek představuje počet dní, po které obchodním partnerům trvá uhrazení pohledávek vůči hodnocenému podniku. Vyšší hodnoty v tomto případě představují pro podnik riziko možného vzniku finančních problémů, jelikož po tyto dny defacto poskytuje svým odběratelům bezplatný obchodní úvěr.

Graf 26: Doba splatnosti pohledávek

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Z grafu č. 26 je patrné značné kolísání hodnot v případě Lobkowiczského zámeckého vinařství. Nejhorší platební morálku měli jeho odběratelé v roce 2017, kdy doba potřebná k uhrazení pohledávek činila téměř 38 dnů. Naopak nejlepšího výsledku bylo dosaženo v roce 2015, kdy tento čas klesl na 20 dnů.

V případě Žernoseckého vinařství byla nejdelší doba čekání na platby za své zboží v roce 2012, kdy činila 25 dnů a k nejrychlejším úhradám docházelo v roce 2015, kdy odběratelé uskutečňovali platby v průměru za 8 dnů.

S průměrnou hodnotou 28,88 respektive 15,78 můžeme ukazatel doby splatnosti pohledávek u obou společností hodnotit pozitivně.

5.4 Bankrotní modely

Snaha o predikci možné hrozby bankrotu vedla od konce 60. let ke zkoumání determinant finančního selhání podniků a následné tvorbě matematických modelů, jejichž cílem je posoudit finanční zdraví a předpovědět pravděpodobnost bankrotu firem. Pro zhodnocení výše rizika bankrotu u zkoumaných společností byly aplikovány následující bankrotní modely: Altmanův model, Index IN05 a Tafflerův model.

5.4.1 Altmanův model

Jako první byl pro posouzení rizika bankrotu komparovaných společností použit Altmanův model, jehož výsledky jsou zobrazeny v tabulkách č. 16 a č. 17 jejichž grafické vynesení je zaznamenáno v grafu č. 27.

Tabulka 16: Altmanův model Žernosecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ČPK/aktiva	0,31	0,36	0,34	0,39	0,32	0,36	0,39	0,42	0,44	0,44
ZadrZisk/aktiva	0,34	0,50	0,50	0,50	0,55	0,58	0,61	0,66	0,75	0,71
EBIT/aktiva	0,61	0,12	0,15	0,40	0,31	0,29	0,48	0,53	0,25	0,36
VK/CK	0,62	0,81	0,84	1,10	1,30	1,57	2,89	6,41	15,63	9,64
tržby/aktiva	0,47	0,38	0,36	0,40	0,42	0,48	0,45	0,41	0,39	0,37
Z-skóre	2,35	2,17	2,19	2,80	2,90	3,28	4,82	8,42	17,45	11,53

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Tabulka 17: Altmanův model Lobkowiczské zámecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ČPK/aktiva	0,35	0,38	0,41	0,39	0,41	0,33	0,26	0,27	0,34	0,42
ZadrZisk/aktiva	0,73	0,68	0,64	0,65	0,66	0,71	0,71	0,67	0,20	0,31
EBIT/aktiva	-0,08	0,07	0,10	0,02	0,06	-0,36	-0,92	-0,31	0,30	0,00
VK/CK	2,10	2,02	1,64	1,44	1,62	1,08	0,31	0,17	0,21	0,24
tržby/aktiva	-	-	0,52	0,51	0,51	0,46	0,47	0,47	0,42	0,45
Z-skóre	3,10	3,15	3,31	3,02	3,26	2,21	0,84	1,27	1,47	1,42

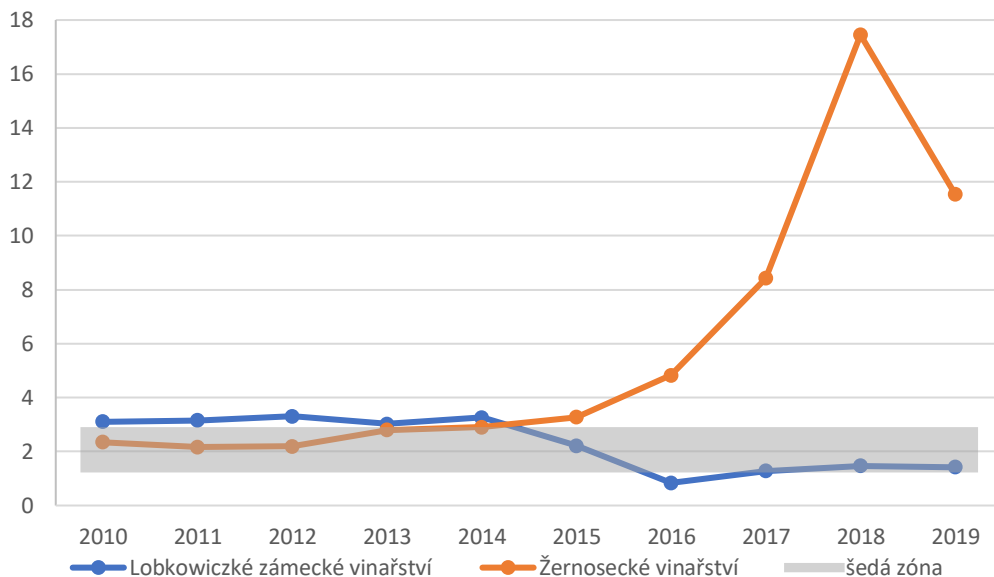
Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

V první polovině sledovaného období, tj. do roku 2013, řadily hodnoty Z-skóre podnik Žernosecké vinařství do oblasti tzv. šedé zóny. Nebyl tedy přímo ohrožen bankrotem, současně ovšem nebylo možné predikovat pozitivní budoucí vývoj. Od roku 2015 ovšem došlo k podstatnému zlepšení a v posledních třech letech hodnoty Z-skóre dokonce několikanásobně převyšovaly hranici znamenající finančně zdravý podnik. Na základě těchto výsledků lze Žernosecké vinařství označit za prosperující podnik jehož ohrožení bankrotem je značně nepravděpodobné.

Vývoj hodnot Z-skóre u Lobkowiczského zámeckého vinařství mělo opačnou, tzn. klesající tendenci, nežli tomu bylo u předchozího podniku. Tento podnik bylo možné až do roku 2014 hodnotit jako finančně zdravý, ovšem od roku 2015 došlo ke zhoršení situace a poklesu Z-skóre. Podle Altmanova modelu nastala nejhorší situace v roce 2016, ve kterém bylo nutné podnik hodnotit jakožto ohrožený bankrotem. Ve zbývajících třech letech byly naměřeny hodnoty Z-skóre mírně převyšující spodní hranici šedé zóny. Z tohoto

důvodu lze Lobkowiczské zámecké vinařství označit za podnik s nevyhraněnými výsledky na základě kterých nelze hovořit o prosperujícím podniku a současně nelze predikovat jeho bankrot.

Graf 27: Altmanův model

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

5.4.2 Index IN05

Druhým bankrotním modelem použitým k analýze finančního zdraví a rizika možného úpadku komparovaných podniků byl index důvěryhodnosti IN05.

Výsledky indexu dosažené společností Žernosecké vinařství jsou uvedeny v tabulce č. 18. Pouze v roce 2011 tento podnik dosáhl negativního výsledku, což bylo zapříčiněno záporným stavem krátkodobých závazků. Ve všech ostatních hodnocených letech hodnota indexu překročila hodnotu 1,6 a proto lze hovořit o finančně stabilním podniku. K tomuto stavu v posledních čtyřech letech přispělo zejména snižování dlouhodobých závazků a s tím spojených nákladů na obsluhu těchto dluhů.

Tabulka 18: Index IN05 Žernosecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
aktiva/CK	0,32	0,38	0,39	0,47	0,53	0,62	1,03	2,11	4,97	3,11
EBIT/NÚ	0,58	0,13	0,19	0,68	0,71	1,06	3,97	9,00	9,00	-
EBIT/aktiva	0,78	0,15	0,19	0,51	0,39	0,37	0,61	0,67	0,32	0,46
výnosy/aktiva	0,10	0,08	0,07	0,08	0,09	0,10	0,09	0,09	0,08	0,08
OA/KrZ	0,84	-26,4	1,49	2,52	0,63	0,92	1,05	1,16	3,70	1,78
IN05	2,62	-25,7	2,33	4,26	2,36	3,07	6,75	13,03	18,06	5,43

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

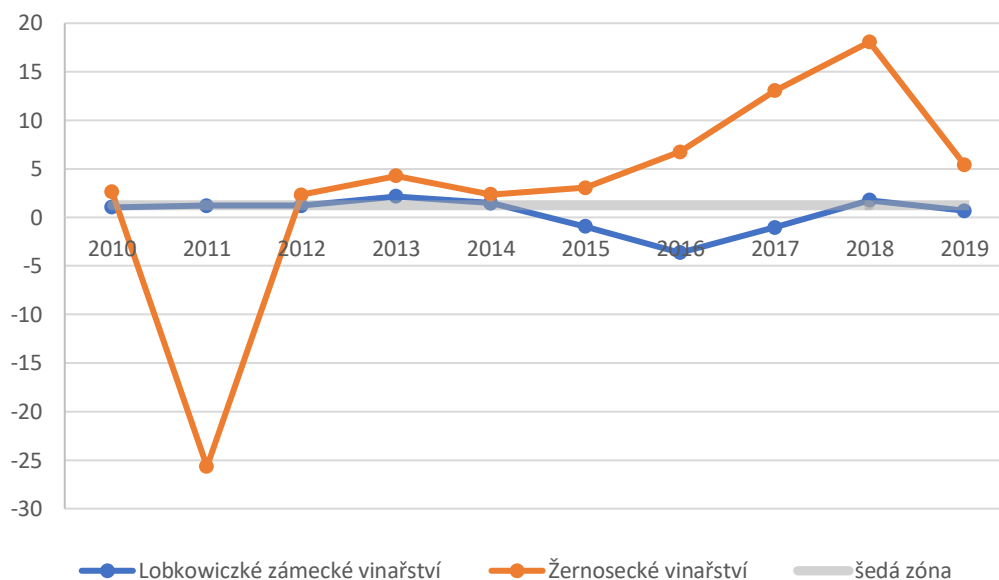
Tabulka 19: Index IN05 Lobkowiczké zámecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
aktiva/CK	0,78	0,76	0,64	0,58	0,63	0,46	0,23	0,18	0,20	0,21
EBIT/NÚ	-	-	-	1,13	0,32	-1,29	-2,97	-1,11	0,85	0,00
EBIT/aktiva	-0,10	0,09	0,12	0,03	0,07	-0,46	-1,18	-0,40	0,39	0,00
výnosy/aktiva	0,14	0,16	0,11	0,12	0,11	0,10	0,10	0,10	0,09	0,09
OA/KrZ	0,35	0,37	0,34	0,31	0,34	0,24	0,18	0,19	0,25	0,37
IN05	1,17	1,37	1,22	2,16	1,47	-0,95	-3,64	-1,03	1,77	0,68

Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczké zámecké vinařství, vlastní zpracování

V tabulce č. 19 jsou znázorněny výsledky indexu IN05 pro podnik Lobkowiczké zámecké vinařství, ze kterých je patrné značné kolísání dosažených hodnot. Pro názornost byla tato data graficky zanesena do grafu č. 28.

Graf 28: Index IN05

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

Lobkowiczké zámecké vinařství bylo v letech 2010–2012 a v roce 2014 zařazeno do šedé zóny, tzn. v intervalu hodnot od 0,9 do 1,6. V letech 2013 a 2018 bylo dosaženo pásma prosperity neboli pouze v těchto dvou letech podnik tvořil hodnotu. Ve zbývajících obdobích bylo nutné společnost zařadit do kategorie firem ohrožených vážnými finančními problémy a to, když velikost indexu IN05 dosahovala hodnot v rozmezí -3,64 až 0,68. Negativní vliv na výši indexu měly zejména záporné provozní výsledky hospodaření a zvyšující se nákladové úroky, které byly důsledkem rostoucího využívání cizího kapitálu v posledních pěti sledovaných letech. Alarmující byl ovšem fakt, že se podnik v pásmu značícím hrozbu bankrotu nacházel čtyřikrát z posledních pěti let. U Lobkowiczkého

zámeckého vinařství tedy existuje značný prostor pro zlepšení, přičemž analyzovaná data naznačují, že se může jednat o společnost ohroženou bankrotem.

5.4.3 Tafflerův model

Poslední bankrotní model, který byl na zkoumané společnosti aplikován, byl Tafflerův model. Jeho výsledky jsou sumarizovány v tabulkách č. 20 a 21.

Tabulka 20: Tafflerův model Žernosecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ZiskPředZdaň/KrZ	1,86	-8,14	0,66	3,12	0,67	0,86	1,57	1,81	2,76	1,86
OA/CK	0,16	0,19	0,20	0,27	0,28	0,34	0,61	1,34	3,09	2,03
KrZ/aktiva	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01
tržby/aktiva	0,07	0,06	0,06	0,06	0,07	0,08	0,07	0,07	0,06	0,06
Z_t	2,10	-7,89	0,92	3,46	1,03	1,29	2,26	3,22	5,92	3,96

Zdroj: účetní závěrky podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Tabulka 21: Tafflerův model Lobkowiczské zámecké vinařství

ukazatel / rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ZiskPředZdaň/KrZ	-0,10	0,06	0,08	0,01	0,03	-0,23	-0,45	-0,17	0,19	-0,02
OA/CK	0,51	0,54	0,50	0,45	0,49	0,34	0,16	0,13	0,14	0,16
KrZ/aktiva	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,06	0,06	0,05	0,03
tržby/aktiva	-	-	0,08	0,08	0,08	0,07	0,08	0,08	0,07	0,07
Z_t	0,44	0,62	0,70	0,58	0,65	0,23	-0,15	0,09	0,44	0,24

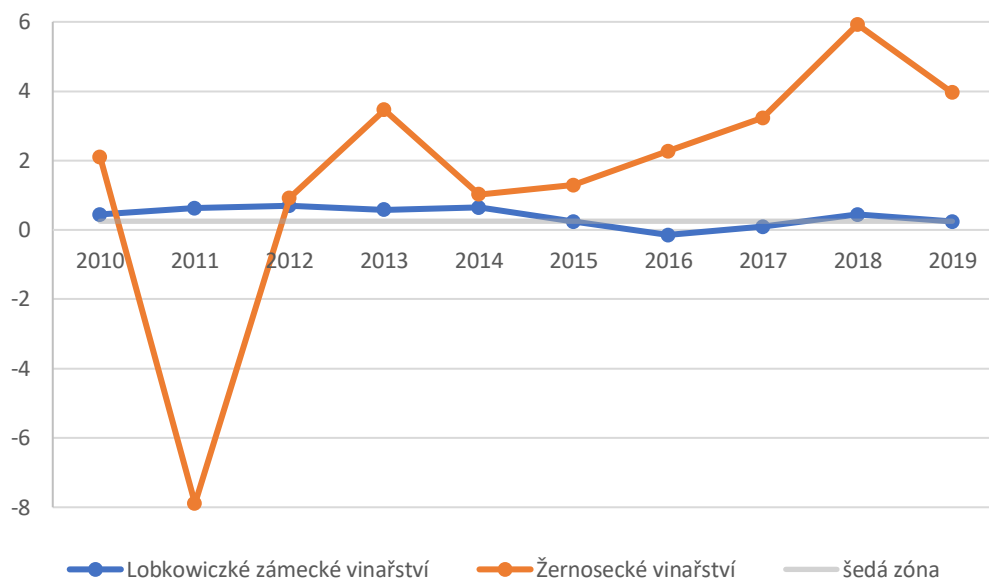
Zdroj: účetní závěrky podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Podobně jako u předchozích bankrotních modelů i výsledky Tafflerova modelu naznačují dobré finanční zdraví a minimální pravděpodobnost bankrotu Žernoseckého vinařství v hodnocených letech. Důvody záporného výsledku z roku 2011 již byly popsány výše, ve zbývajících letech byla horní hranice šedé zóny vždy několikanásobně překročena. Vynikající výsledky hodnot modelu mohou být přičteny zejména snižujícímu se zadlužení společnosti, které výrazně ovlivňovalo ukazatele poměřující jednak zisk před zdaněním a krátkodobé závazky a také oběžná aktiva a cizí kapitál.

Výsledky Tafflerova modelu se u podniku Lobkowiczské zámecké vinařství pohybují v rozmezí hodnot -0,15 až 0,7. Nejvíce byl podnik ohrožen bankrotem v roce 2016, přičemž nejvyšší vliv na to měl ukazatel poměřující zisk před zdaněním s krátkodobými závazky, jehož hodnota v daném roce činila -0,45. V posledním zkoumaném roce 2019 se hodnota modelu rovnala 0,24, díky čemuž se podnik nacházel v šedé zóně a nelze tedy jasně predikovat, zda společnost spěje k bankrotu či prosperitě.

Porovnání výsledků a vývoje hodnot Tafflerova modelu u zmiňovaných společností je znázorněno v grafu č. 29.

Graf 29: Tafflerův model

Zdroj: účetní závěrky obou sledovaných podniků, vlastní zpracování

5.5 Souhrn výsledků a doporučení

V diplomové práci byla zpracována analýza hospodářské situace společností Žernosecké vinařství s.r.o. a Lobkowiczké zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za období let 2010–2019.

Při pohledu na vývoj bilanční sumy lze konstatovat, že úhrn rozvahy v případě Žernoseckého vinařství za sledované období narostl o 47,5 %. Horizontální analýza aktiv odhalila, že se zvyšoval zejména objem oběžných aktiv, a to díky více než zdvojnásobení stavu zásob a finančních prostředků. Naopak hodnota stálých aktiv z důvodu odpisů majetku mírně poklesla. Pasiva společnosti samozřejmě zaznamenala totožný vývoj. Hlavní roli zde hrál vlastní kapitál, který stoupal díky každoročnímu kladnému výsledku hospodaření, přičemž za celé sledované období posílil o 137,5 %. Bilanční suma Lobkowiczkého zámeckého vinařství se za deset hodnocených let rovněž zvýšila, ovšem v porovnání s konkurenčním podnikem jen mírně, tj. o 19 %. I v tomto případě byla na straně aktiv příčinou oběžná aktiva, konkrétně hodnota zásob nabyla o 92,5 %. V pasivech společnosti došlo kvůli záporným výsledkům hospodaření ve čtyřech z posledních pěti let k úbytku vlastního kapitálu celkem o 48 %, zatímco u hodnoty závazků byl zaznamenán nárůst o 350 %. Příčinou bylo využívání dlouhodobých závazků, které započalo v roce 2016.

Z vertikální analýzy aktiv vyplývá převyšující podíl oběžných nad stálými aktivy u obou firem. Zásadní vývoj ovšem doznala struktura pasiv. Zatímco u Žernoseckého vinařství docházelo k postupnému navyšování vlastního kapitálu až na 96 %, v případě Lobkowiczského zámeckého vinařství se naopak zvýšil poměr cizích zdrojů na 63 % v roce 2019. Oběžná aktiva této firmy byla z 95 % tvořena zásobami a peněžní prostředky zaujímaly pouze 0,14 %.

Značně odlišných výsledků dosáhly jednotlivé subjekty v rámci analýzy poměrových ukazatelů. Hodnoty rentability (ROA, ROE, ROCE i ROS) poukazují na dobré zhodnocování prostředků u Žernoseckého vinařství. Totéž se nedá říct o Lobkowiczském zámeckém vinařství, protože byly po většinu let ovlivněny nízkým až záporným výsledkem hospodaření.

Značný stav zásob zaznamenaný u analyzovaných podniků ovlivňoval ukazatel běžné likvidity, kdy obě firmy značně překračují pásmo doporučených hodnot. Pohotová a oběžná likvidita však poukazují na možné problémy se splácením závazků Lobkowiczského zámeckého vinařství, zatímco konkurenční podnik doporučené pásmo obou indikátorů několikanásobně překračuje. Dochází tudíž k hromadění peněžních prostředků, jež nejsou řádně využity.

Opačný vývoj byl u jednotlivých společností pozorován v případě ukazatelů zadluženosti. Na základě zjištěných hodnot lze Žernosecké vinařství hodnotit jako finančně zdravý podnik. U druhého zkoumaného podniku, Lobkowiczského zámeckého vinařství, byl zaznamenán postupný nárůst celkové zadluženosti i míry zadluženosti a zároveň došlo k poklesu úrokového krytí na hodnoty indikující možné problémy při obsluze dluhu.

Podle výsledků bankrotních modelů nelze Žernosecké vinařství klasifikovat jinak než jako finančně stabilní společnost, která není ohrožena bankrotem. Na opačném pólu se nacházelo Lobkowiczské zámecké vinařství, jež Altmanův model, index IN05 i Tafflerův model v posledních pěti letech řadí 1–3krát do pásma bankrotu. Všechny tři modely společnost v posledním hodnoceném roce řadí shodně do šedé zóny a jeho další směřování k prosperitě či bankrotu je tedy nejisté.

Na základě zjištěných výsledků finanční analýzy za období let 2010 až 2019 lze Žernosecké vinařství s.r.o. hodnotit jako prosperující a ekonomicky zdravou společnost, která vykazuje rostoucí výsledek hospodaření. Podnik po celé hodnocené období disponoval vysokým množstvím nevyužívaného finančního kapitálu. Z tohoto důvodu lze doporučit

snížit množství nevyužívaných aktiv. Toho lze dosáhnout vložením části volných finančních prostředků do produktů, jež nabízejí vyšší zhodnocení. Nabízí se například možnost investice do cenných papírů, využití termínovaných účtů nebo nákup pozemků vhodných pro rozšíření podnikání.

V případě Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. výsledky finanční analýzy odhalily možné problémy s likviditou podniku. Hospodářské výsledky byly v pěti z deseti sledovaných let záporné. Pro další období by se měl podnik zaměřit na růst prodeje, který by se následně kladně odrazil na úrovni tržeb a znamenal by snížení vysokého stavu zásob a růst finanční hotovosti. K naplnění tohoto cíle by mohlo napomoci nalezení nových prodejních kanálů, např. zalistování v obchodním řetězci či spolupráce s několika e-shopy. Další variantou, jak by mohl podnik zvýšit svou rentabilitu, je snížení provozních nákladů. V tomto případě lze uvažovat o změně mzdové politiky či o odprodeji části majetku, která není podnikem plně využívána nebo se jeví nadbytečná. Nutno ovšem podotknout, že přistoupit pouze ke snížení provozních nákladů bez zvýšení prodeje by znamenalo pouze krátkodobé řešení. Dále lze doporučit snížení závazků společnosti, čímž by se podnik vymanil ze situace, kdy díky záporné výši zisků negeneroval dostatečné množství zdrojů ani na samotnou obsluhu dluhu.

Otázkou zůstává, jak hospodářskou situaci podniků ovlivní pandemie Covid-19, která odvětví vinařství silně zasáhla. Potíže pociťují hlavně vinaři, jejichž hlavními odběrateli byly gastronomické podniky. Omezení pohybu osob má vliv na vinařskou turistiku a osobní prodej přímo koncovým zákazníkům. Zrušeny byly také početné vinařské akce. Jelikož vinohradnické ani vinařské podniky nebyly z nařízení vlády uzavřeny, nemohou čerpat kompenzace z programu Antivirus. Jedinou možností pro zasažené podniky je dotační program Agricovid potravinářství, vypsáný Ministerstvem zemědělství, jehož druhá výzva byla schválena Usnesením Vlády České republiky č. 100 dne 1. 2. 2021. (MZe, 2021)

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo provést zhodnocení a vzájemné porovnání hospodářského stavu vybraných podniků Žernosecké vinařství s.r.o. a Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o., které se zabývají pěstováním a zpracováním vinné révy a působí v Ústeckém kraji. Ekonomická situace podniků byla posouzena za využití metod finanční a statistické analýzy aplikovaných na základě veřejně dostupných dat z účetních závěrek podniků za období let 2010–2019.

Nejprve byla u zkoumaných podniků provedena horizontální analýza účetních výkazů. Počínaje rokem 2012 byl vypořádan každoroční nárůst celkové bilanční sumy společnosti Žernosecké vinařství s.r.o., která v posledním sledovaném roce přesáhla 12,5 %. Rostla zejména hodnota oběžných aktiv, konkrétně zásob a peněžních prostředků. Na straně pasiv byl pozorován růst vlastního kapitálu, a to díky kladnému výsledku hospodaření podniku po celé hodnocené období jakož i pokles dlouhodobých závazků společnosti z 14 635 tis. Kč v roce 2010 na 540 tis. Kč v roce 2019 (úbytek o 96 %). Značně odlišná byla situace u Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Přestože zde byl sledován růst společnosti v průměru o 2,2 % ročně, docházelo ke kolísání zaznamenaných výsledků v jednotlivých letech a v posledním hodnoceném roce 2019 došlo k poklesu o 10,4 %. Aktiva společnosti ovlivnil v tomto roce zejména pokles hmotných movitých věcí a jejich souborů. Na pasiva měl rozhodující negativní vliv záporný výsledek hospodaření podniku, u kterého došlo oproti roku 2018 ke snížení o 2 743 tis. Kč a jeho výše činila -187 tis. Kč.

Rozdílné složení majetkové a kapitálové struktury a jejich vývoj byl vypořádan využitím vertikální analýzy. U Žernoseckého vinařství s.r.o. docházelo k postupnému nárůstu podílu oběžných aktiv z 48 % na začátku sledovaného období až na 65 % na jeho konci. Největší část oběžných aktiv tvořily peněžní prostředky (v průměru 57 %) a zásoby (v průměru 40 %). Průměrná výše podílu oběžných aktiv u druhého analyzovaného podniku byla v hodnoceném období 73,5 %, od roku 2015 v jeho složení zcela dominovaly zásoby (94 %). Odlišná struktura bylo pozorována u pasiv jednotlivých podniků. V případě Žernoseckého vinařství s.r.o. docházelo k postupnému umořování cizích zdrojů (4,17 % v roce 2019). U konkurenčního podniku došlo v roce 2016 k razantnímu nárůstu ve využívání cizího kapitálu, jejichž průměrný podíl v letech 2016–2020 činil 64 %.

Dále byly vypočítány ukazatele rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu, rentability dlouhodobého kapitálu a rentability tržeb. Žernosecké vinařství s.r.o. dosahovalo po většinu hodnoceného období velmi dobrých hodnot ve všech zkonstruovaných ukazatelích rentability. V případě rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu vykazoval podnik vyšší průměrné hodnoty za celé sledované období let 2010–2019 (11,19 % resp. 11,08 %) nežli byl průměr hodnot těchto ukazatelů v oboru (7,7 % resp. 10,5 %). Naopak velmi negativně lze hodnotit stav ukazatelů rentability u společnosti Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. Hodnoty všech ukazatelů rentability v polovině sledovaného období dosahovaly záporných či nulových hodnot, které lze označit za kritické a poukazují na značnou míru neefektivity, která ve svém důsledku značí, že podnikání společnosti bylo v daných letech ztrátové.

Ukazatele běžné, pohotové i okamžité likvidity byly v případě Žernoseckého vinařství s.r.o. po celé zkoumané období na úrovni značně převyšující horní hranice intervalů doporučených hodnot, kterými jsou hodnoty 2,5, 1,5 a 0,5. Jednotlivé ukazatele dosahovaly hodnot od 3,66 do 41,06. Za ojedinělou anomálii lze označit záporné hodnoty všech ukazatelů likvidity v roce 2011, které byly způsobeny záporným stavem krátkodobých závazků a nelze tak usuzovat na nedostatečnou likviditu podniku. V případě Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. byly vypočítány hodnoty běžné likvidity v rozmezí 2,02–4,14. Ve dvou letech bylo dosaženo optimálních hodnot a ve zbývajících letech byla horní doporučená hranice překročena, z čehož by mohlo být usuzováno na velice likvidní společnost. Při oproštění ukazatele od méně likvidních zásob v případě pohotové likvidity byly získány hodnoty v intervalu 1,4–0,1, přičemž od roku 2012 byly neustále pod doporučenou spodní hranicí ve výši 1. Podobný průběh bylo možné pozorovat u okamžité likvidity, jejíž hodnoty v letech 2010–2012 překročily doporučený interval 0,2–0,5, v letech 2013 a 2014 se nacházely v tomto intervalu a od roku 2015 dosahovaly hodnot 0,01–0,03. Hodnoty pohotové a okamžité likvidity ukazují na možné problémy se splácením krátkodobých závazků společnosti Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o.

Ne jinak tomu bylo v případě bankrotních modelů, kdy oba podniky dosahovaly značně rozdílných výsledků. Altmanův model sice v letech 2010–2013 řadil Žernosecké vinařství s.r.o. do pásma šedé zóny, od roku 2015 ovšem hodnoty Z-skóre toto pásmo převyšovaly, což ukazuje na dobrou finanční situaci podniku, jehož bankrot je vysoce

nepravděpodobný. Vývoj hodnot Altmanova modelu u Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. má opačný, tedy klesající trend. V letech 2010–2014 byla společnost hodnocena jakožto finančně zdravá. Od roku 2015 však došlo ke zhoršení ukazatelů a s výjimkou roku 2016, kdy výsledky naznačovaly možné ohrožení bankrotem, byl podnik zařazen do šedé zóny. Další bankrotní modely, Tafflerův model a index IN05, potvrdily velice dobré finanční zdraví Žernoseckého vinařství s.r.o. Hodnoty Tafflerova modelu poukazují na dobré finanční zdraví Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. v letech 2010–2014 a na rozdíl od Altmanova modelu rovněž v roce 2018. V letech 2016–2017 byl podnik hodnocen jako ohrožený bankrotem a ve zbývajících letech 2015 a 2019 spadl do šedé zóny. Výsledky indexu IN05 u tohoto podniku byly oproti předchozím modelům značně rozdílné. Dobré finanční zdraví bylo u Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. konstatováno pouze v letech 2013 a 2018 a v letech 2015–2017 bylo označeno za ohrožené bankrotem. Ve zbývajících letech spadaly hodnoty indexu IN05 do šedé zóny nevyhraněných výsledků.

Závěrem lze konstatovat, že výsledky jednotlivých finančních ukazatelů u Žernoseckého vinařství s.r.o. poukazují na převážně pozitivní vývoj v hodnocených letech a jedná se tedy o stabilní a ekonomicky silnou společnost. Naopak v případě Lobkowiczského zámeckého vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. byly zjištěny znepokojivé výsledky některých ukazatelů, které poukazují na možnou horší finanční stabilitu společnosti.

7 Seznam použitých zdrojů

- BEČVÁŘOVÁ, V. *Podstata a ekonomické souvislosti formování agrobyznysu*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005. ISBN 80-7157-911-4.
- BEČVÁŘOVÁ, V., ZDRÁHAL, I. *Zemědělská politika a obchod*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-761-8.
- HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J., FISCHER, J. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
- JIŘÍČEK, P., MORÁVKOVÁ M. *Finanční analýza*. 1. vyd. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2008. ISBN 978-80-87035-14-6.
- KRAUS, V. a kol. *Réva a víno v Čechách a na Moravě*. Vyd. 1. Praha: Radix, s.r.o., 1999. ISBN 80-86031-23-3.
- KRAUS, V., FOFFOVÁ, Z., VURM, B., KRAUSOVÁ, D. *Nová encyklopedie českého a moravského vína, 1.díl*. 1. vyd. Praha: Praga Mystica, 2005. ISBN 80-86767-00-0.
- KROPÁČ, J. *Statistika*. 2. přepracované vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2012. ISBN 978-80-7204-788-8.
- KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonosti firmy*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.
- KUTTELVAŠER, Z. *Abeceda vína*. 2.vyd. Praha:Radix,s.r.o., 2003. ISBN 80-86031-43-8.
- MARTINOVIČOVÁ, D., KONEČNÝ, M., VAVŘINA, J. *Úvod do podnikové ekonomiky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-5316-4.
- PAVLOUŠEK P., *Pěstování révy vinné – moderní vinohradnictví*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3314-2.
- PAVLOUŠEK., P., BUREŠOVÁ, P. *Vše, co byste měli vědět o víně ... a nemáte se koho zeptat*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015, ISBN 978-80-247-9604-8.
- SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualizované vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-271-9869-6.
- SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B. *Statistické metody II*. 1. vyd., 3. dotisk. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008. ISBN 978-80-213-1736-9.
- URBAN, J., ŠARAPATKA, B. a kol. *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi. I. Díl*. 1. vyd. Praha: MŽP, 2003. ISBN 80-7212-274-6.

Internetové zdroje

- AUTENTISTÉ. *O nás*. [Online]. 2017 [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: <http://autentiste.cz/o-nas>
- CELNÍ SPRÁVA ČR. *Daň z piva a daň z vína a meziproductů*. [Online]. 2020 [cit. 2020-10-16]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/ostatni/Stranky/default.aspx>
- FIALOVÁ, Z. *V ekologickém zemědělství je pět procent vinic*. Profi Press s. r. o. [Online]. 2. 10. 2019 [cit. 2021-02-21]. Dostupné z: <https://www.zemedelec.cz/v-ekologickem-zemedelstvi-je-pet-procent-vinic>
- FLAMIK, J. *Jižní Morava – příběh vinařského regionu*. Partnerství, o.p.s. [Online]. 2012 [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <http://www.partnerstvi-ops.cz/otevrene-hranice-otevrene-sklepy>
- HAMPLOVÁ, L. *V ekologickém zemědělství je pět procent vinic*. Internet Info, s.r.o. [Online]. 15. 9. 2009 [cit. 2021-01-13]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/serial-o-vine-vinarska-turistika>
- KIM, S. H., ABBASI, F., LAMENDOLA, C., REAVEN, G. M. *Effect of moderate alcoholic beverage consumption on insulin sensitivity in insulin-resistant, nondiabetic individuals*. *Metabolism*. 2009 [cit. 2020-12-27]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2676844>
- LIPPI, G., FRANCHINI, M., GUIDI, G. C. *Red wine and cardiovascular health: the “French Paradox” revisited*. *International Journal of Wine Research*. 2010 [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/49603798_Red_wine_and_cardiovascular_health_The_French_Paradox_revisited
- LITOMĚŘICKÝ HROZEN. *Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem*. [Online]. 2020 [cit. 2020-10-01]. Dostupné z: <https://www.litomerickyhrozen.cz/vinari/lobkowiczke-zamecke-vinarstvi-roudnice-nad-labem.html>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Programové období 2014-2020*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Panorama zpracovatelského průmyslu ČR*. [Online]. 2021 [cit. 2021-01-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/panorama-interaktivni-tabulka.html>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. [Online]. 2020 [cit. 2020-09-10]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Dotiční program Agricovid potravinářství (Dotace, eAGRI)*. [Online]. 2020 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/narodni-dotace/program-agricovid-potravinarstvi>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Réva vinná a víno (Zemědělství, eAGRI)*. [Online]. 2020 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/roslinna-vyroba/roslinne-komodity/revavinnaavino>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Situační a výhledová zpráva: Půda 2018*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2019. ISBN 978-80-7434-476-3. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/puda/dokumenty/situacni-avyhledove-zpravy>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Situační a výhledová zpráva: Réva vinná a víno 2009-2020*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2009-2021. ISBN 978-80-7434-585-2. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zatrideni-vina/revavinnaavino/situacni-avyhledove-zpravy>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Vinařský zákon*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/vinarsky-zakon>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Zákony a nařízení (Zemědělství, eAGRI)*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-19]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/legislativa/zakony-avnarizeni>

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, a.s. *Programy*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/programy>

SEDLÁČEK, M. *Encyklopedie vína, vinařství a vinohradnictví*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-11]. Dostupné z: <http://www.znalecvin.cz>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE. *Víno*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-12]. Dostupné z: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/vino>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ A INTERVENČNÍ FOND. *Národní dotace*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-15]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/narodni-dotace>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ A INTERVENČNÍ FOND. *Program rozvoje venkova na období 2014-2020*. [Online]. 2015 [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/prv2014-prog_dokumenty

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ A INTERVENČNÍ FOND. *Přímé platby*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-09]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>

VÍNA Z MORAVY A VÍNA Z ČECH. *Svatomartinské 2020 - kompletní informace a podklady pro vinaře*. [Online]. 2020 [cit. 2020-12-20]. Dostupné z: <https://www.vinazmoravyvinazcech.cz/cs/aktuality/7336013-svatomartinske-2020-kompletni-informace-a-podklady-pro-vinare>

VINAŘSKÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY. *Vinařský fond*. [Online]. 2018 [cit. 2020-11-24]. Dostupné z: <https://vinarskyfond.cz>

VÍNO MAPA. *Oranžové víno – původ, výroba, zajímavosti*. [Online]. 11. 12. 2019 [cit. 2021-01-13]. Dostupné z: <https://www.vinomapa.cz/oranzove-vino-puvod-vyroba-zajimavosti>

ŽERNOSECKÉ VINAŘSTVÍ s.r.o. *Vinařství*. [Online]. 2020 [cit. 2020-10-02]. Dostupné z: <https://www.zernosecke-vinarstvi.cz/vinarstvi>

8 Přílohy

Příloha 1: Rozvaha Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč).....	81
Příloha 2: Rozvaha Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v tis. Kč).....	82
Příloha 3: Horizontální analýza rozvahy Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v %).....	83
Příloha 4: Horizontální analýza rozvahy Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v %).....	84
Příloha 5: Vertikální analýza rozvahy Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč a %).....	85
Příloha 6: Vertikální analýza rozvahy Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v tis. Kč a %).....	86
Příloha 7: VZZ Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč).....	87
Příloha 8: VZZ Lobkowiczské zámecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč).....	88

Příloha 1: Rozvaha Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	41 462	38 987	40 040	42 197	43 693	46 044	48 419	52 704	54 340	61 163
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	21 422	19 552	19 553	18 224	20 227	19 793	19 189	19 076	20 225	20 632
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	21 422	19 552	19 553	18 224	20 227	19 793	19 189	19 076	20 225	20 632
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	20 028	19 373	20 449	23 928	22 817	25 760	28 861	33 523	33 836	39 857
C. I.	Zásoby	8 355	8 362	9 353	9 902	10 402	8 673	8 817	11 801	12 751	16 758
C. II.	Pohledávky	1 030	811	993	931	536	501	771	920	644	914
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0	0	470	432	0	0
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	1 030	811	993	931	536	501	301	488	644	914
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	10 643	10 200	10 103	13 095	11 879	16 586	19 273	20 802	20 441	22 185
D. I.	Časové rozlišení	12	62	38	45	649	491	369	105	279	674
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	41 462	38 987	40 040	42 197	43 693	46 044	48 419	52 704	54 340	61 163
A.	Vlastní kapitál	24 685	25 699	26 725	30 557	33 038	36 332	42 284	49 463	52 917	58 620
A. I.	Základní kapitál	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	542	542	542	150	150	150	150	150	150	150
A. III.	Fondy ze zisku	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	16 850	22 933	23 777	24 973	28 386	31 678	34 973	40 922	48 103	51 557
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	6 083	1 014	1 196	4 224	3 292	3 294	5 951	7 181	3 454	5 703
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje	16 777	13 288	13 311	11 640	10 655	9 712	6 135	3 241	1 422	2 553
B. I.	Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	Závazky	16 777	13 288	13 311	11 640	10 655	9 712	6 135	3 241	1 422	2 553
C. I.	Dlouhodobé závazky	14 635	13 354	12 073	10 786	7 406	7 200	3 650	633	598	540
C. II.	Krátkodobé závazky	2 142	-66	1 238	854	3 249	2 512	2 485	2 608	824	2 013
D. I.	Časové rozlišení	0	0	4	0	0	0	0	0	1	-10

Zdroj: účetní výkazy podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 2: Rozvaha Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v tis. Kč)

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	22 563	21 170	21 834	23 566	24 100	23 815	22 452	22 262	23 688	28 157	25 226
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	6 236	7 269	6 341	5 374	5 316	5 030	5 926	6 169	7 001	7 624	5 952
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	95	76	38	0	0	5	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	6 236	7 269	6 246	5 298	5 278	5 030	5 926	6 164	7 001	7 624	5 952
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	16 301	13 886	15 470	18 187	18 659	18 674	16 475	16 086	16 677	20 518	19 269
C. I.	Zásoby	10 401	9 539	11 203	14 573	16 178	16 513	15 814	15 006	15 258	19 360	18 373
C. II.	Pohledávky	1 416	1 755	690	1 176	890	794	574	953	1 152	910	869
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	1 416	1 755	690	1 176	890	794	574	953	1 152	910	869
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	4 484	2 592	3 577	2 438	1 591	1 367	87	127	267	248	27
D. I.	Časové rozlišení	26	15	23	5	125	111	51	7	10	15	5
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	22 563	21 170	21 834	23 566	24 100	23 815	22 452	22 262	23 688	28 157	25 226
A.	Vlastní kapitál	18 309	17 645	18 049	18 587	18 666	18 907	16 151	9 389	6 858	9 414	9 227
A. I.	Základní kapitál	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	18 842	18 206	17 538	17 945	18 482	18 560	18 791	16 046	9 284	6 753	9 309
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-278	-666	406	537	79	242	-2 745	-6 762	-2 531	2 556	-187
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje	4 203	3 524	3 755	4 768	5 434	4 908	6 298	12 679	16 789	18 734	15 857
B. I.	Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	Závazky	4 203	3 524	3 755	4 768	5 434	4 908	6 298	12 679	16 789	18 734	15 857
C. I.	Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0	0	0	4 723	9 000	11 430	11 200
C. II.	Krátkodobé závazky	4 203	3 524	3 755	4 768	5 434	4 908	6 298	7 956	7 789	7 304	4 657
D. I.	Časové rozlišení	51	1	30	211	0	0	3	194	41	9	142

Zdroj: účetní výkazy podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 3: Horizontální analýza rozvahy Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v %)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
B.	Stálá aktiva	51,67	50,15	48,83	43,19	46,29	42,99	39,63	36,19	37,22	33,73
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	51,67	50,15	48,83	43,19	46,29	42,99	39,63	36,19	37,22	33,73
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	Oběžná aktiva	48,30	49,69	51,07	56,71	52,22	55,95	59,61	63,61	62,27	65,17
C. I.	Zásoby	20,15	21,45	23,36	23,47	23,81	18,84	18,21	22,39	23,47	27,40
C. II.	Pohledávky	2,48	2,08	2,48	2,21	1,23	1,09	1,59	1,75	1,19	1,49
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,82	0,00	0,00
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	2,48	2,08	2,48	2,21	1,23	1,09	0,62	0,93	1,19	1,49
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. IV.	Peněžní prostředky	25,67	26,16	25,23	31,03	27,19	36,02	39,80	39,47	37,62	36,27
D. I.	Časové rozlišení	0,03	0,16	0,09	0,11	1,49	1,07	0,76	0,20	0,51	1,10
	PASIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
A.	Vlastní kapitál	59,54	65,92	66,75	72,42	75,61	78,91	87,33	93,85	97,38	95,84
A. I.	Základní kapitál	2,65	2,82	2,75	2,61	2,52	2,39	2,27	2,09	2,02	1,80
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	1,31	1,39	1,35	0,36	0,34	0,33	0,31	0,28	0,28	0,25
A. III.	Fondy ze zisku	0,27	0,28	0,27	0,26	0,25	0,24	0,23	0,21	0,20	0,18
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	40,64	58,82	59,38	59,18	64,97	68,80	72,23	77,64	88,52	84,29
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	14,67	2,60	2,99	10,01	7,53	7,15	12,29	13,63	6,36	9,32
B. + C.	Cizí zdroje	40,46	34,08	33,24	27,58	24,39	21,09	12,67	6,15	2,62	4,17
C.	Závazky	40,46	34,08	33,24	27,58	24,39	21,09	12,67	6,15	2,62	4,17
C. I.	Dlouhodobé závazky	35,30	34,25	30,15	25,56	16,95	15,64	7,54	1,20	1,10	0,88
C. II.	Krátkodobé závazky	5,17	-0,17	3,09	2,02	7,44	5,46	5,13	4,95	1,52	3,29
D. I.	Časové rozlišení	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,02

Zdroj: účetní výkazy podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 4: Horizontální analýza rozvahy Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v %)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
B.	Stálá aktiva	34,34	29,04	22,80	22,06	21,12	26,39	27,71	29,56	27,08	23,59
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,44	0,32	0,16	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	34,34	28,61	22,48	21,90	21,12	26,39	27,69	29,56	27,08	23,59
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	Oběžná aktiva	65,59	70,85	77,17	77,42	78,41	73,38	72,26	70,40	72,87	76,39
C. I.	Zásoby	45,06	51,31	61,84	67,13	69,34	70,43	67,41	64,41	68,76	72,83
C. II.	Pohledávky	8,29	3,16	4,99	3,69	3,33	2,56	4,28	4,86	3,23	3,44
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	8,29	3,16	4,99	3,69	3,33	2,56	4,28	4,86	3,23	3,44
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. IV.	Peněžní prostředky	12,24	16,38	10,35	6,60	5,74	0,39	0,57	1,13	0,88	0,11
D. I.	Časové rozlišení	0,07	0,11	0,02	0,52	0,47	0,23	0,03	0,04	0,05	0,02
	PASIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
A.	Vlastní kapitál	83,35	82,66	78,87	77,45	79,39	71,94	42,18	28,95	33,43	36,58
A. I.	Základní kapitál	0,47	0,46	0,42	0,41	0,42	0,45	0,45	0,42	0,36	0,40
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. III.	Fondy ze zisku	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	86,00	80,32	76,15	76,69	77,93	83,69	72,08	39,19	23,98	36,90
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-3,15	1,86	2,28	0,33	1,02	-12,23	-30,37	-10,68	9,08	-0,74
B. + C.	Cizí zdroje	16,65	17,20	20,23	22,55	20,61	28,05	56,95	70,88	66,53	62,86
C.	Závazky	16,65	17,20	20,23	22,55	20,61	28,05	56,95	70,88	66,53	62,86
C. I.	Dlouhodobé závazky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,22	37,99	40,59	44,40
C. II.	Krátkodobé závazky	16,65	17,20	20,23	22,55	20,61	28,05	35,74	32,88	25,94	18,46
D. I.	Časové rozlišení	0,00	0,14	0,90	0,00	0,00	0,01	0,87	0,17	0,03	0,56

Zdroj: účetní výkazy podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 5: Vertikální analýza rozvahy Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč a %)

	2011/2010		2012/2011		2013/2012		2014/2013		2015/2014		2016/2015		2017/2016		2018/2017		2019/2018	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
AKTIVA CELKEM	-2 475	-5,97	1 053	2,70	2 157	5,39	1 496	3,55	2 351	5,38	2 375	5,16	4 285	8,85	1 636	3,10	6 823	12,56
B. Dlouhodobý majetek	-1 870	-8,73	1	0,01	-1 329	-6,80	2 003	10,99	-434	-2,15	-604	-3,05	-113	-0,59	1 149	6,02	407	2,01
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	-1 870	-8,73	1	0,01	-1 329	-6,80	2 003	10,99	-434	-2,15	-604	-3,05	-113	-0,59	1 149	6,02	407	2,01
C. Oběžná aktiva	-655	-3,27	1 076	5,55	3 479	17,01	-1 111	-4,64	2 943	12,90	3 101	12,04	4 662	16,15	313	0,93	6 021	17,79
C. I. Zásoby	7	0,08	991	11,85	549	5,87	500	5,05	-1 729	-16,62	144	1,66	2 984	33,84	950	8,05	4 007	31,42
C. II. Pohledávky	-219	-21,26	182	22,44	-62	-6,24	-395	-42,43	-35	-6,53	270	53,89	149	19,33	-276	-30,00	270	41,93
C. II. 1. Dlouhodobé pohledávky	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	470	-	-38	-8,09	-432	-100,00	0	-
C. II. 2. Krátkodobé pohledávky	-219	-21,26	182	22,44	-62	-6,24	-395	-42,43	-35	-6,53	-200	-39,92	187	62,13	156	31,97	270	41,93
C. IV. Peněžní prostředky	-443	-4,16	-97	-0,95	2 992	29,61	-1 216	-9,29	4 707	39,62	2 687	16,20	1 529	7,93	-361	-1,74	1 744	8,53
D. I. Časové rozlišení	50	416,67	-24	-38,71	7	18,42	604	1 342,22	-158	-24,35	-122	-24,85	-264	-71,54	174	165,71	395	141,58
PASIVA CELKEM	-2 475	-5,97	1 053	2,70	2 157	5,39	1 496	3,55	2 351	5,38	2 375	5,16	4 285	8,85	1 636	3,10	6 823	12,56
A. Vlastní kapitál	1 014	4,11	1 026	3,99	3 832	14,34	2 481	8,12	3 294	9,97	5 952	16,38	7 179	16,98	3 454	6,98	5 703	10,78
A. I. Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A. II. Ážio a kapitálové fondy	0	0,00	0	0,00	-392	-72,32	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A. III. Fondy ze zisku	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	6 083	36,10	844	3,68	1 196	5,03	3 413	13,67	3 292	11,60	3 295	10,40	5 949	17,01	7 181	17,55	3 454	7,18
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	-5 069	-83,33	182	17,95	3 028	253,18	-932	-22,06	2	0,06	2 657	80,66	1 230	20,67	-3 727	-51,90	2 249	65,11
B. + C. Cizí zdroje	-3 489	-20,80	23	0,17	-1 671	-12,55	-985	-8,46	-943	-8,85	-3 577	-36,83	-2 894	-47,17	-1 819	-56,12	1 131	79,54
C. Závazky	-3 489	-20,80	23	0,17	-1 671	-12,55	-985	-8,46	-943	-8,85	-3 577	-36,83	-2 894	-47,17	-1 819	-56,12	1 131	79,54
C. I. Dlouhodobé závazky	-1 281	-8,75	-1 281	-9,59	-1 287	-10,66	-3 380	-31,34	-206	-2,78	-3 550	-49,31	-3 017	-82,66	-35	-5,53	-58	-9,70
C. II. Krátkodobé závazky	-2 208	-103,08	1 304	-1 975	-384	-31,02	2 395	280,44	-737	-22,68	-27	-1,07	123	4,95	-1 784	-68,40	1 189	144,30
D. I. Časové rozlišení	0	-	4	-	-4	-100,00	0	-	0	-	0	-	0	-	1	-	-11	-1 100

Zdroj: účetní výkazy podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 6: Vertikální analýza rozvahy Lobkowiczské zámecké vinařství Roudnice nad Labem s.r.o. za roky 2010–2019 (v tis. Kč a %)

	2011/2010		2012/2011		2013/2012		2014/2013		2015/2014		2016/2015		2017/2016		2018/2017		2019/2018	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
AKTIVA CELKEM	664	3,14	1 732	7,93	534	2,27	-285	-1,18	-1 363	-5,72	-190	-0,85	1 426	6,41	4 469	18,87	-2 931	-10,41
B. Dlouhodobý majetek	-928	-12,77	-967	-15,25	-58	-1,08	-286	-5,38	896	17,81	243	4,10	832	13,49	623	8,90	-1 672	-21,93
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	95	-	-19	-20,00	-38	-50,00	-38	-100	0	-	5	-	-5	-100,00	0	-	0	-
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	-1 023	-14,07	-948	-15,18	-20	-0,38	-248	-4,70	896	17,81	238	4,02	837	13,58	623	8,90	-1 672	-21,93
C. Oběžná aktiva	1 584	11,41	2 717	17,56	472	2,60	15	0,08	-2 199	-11,78	-389	-2,36	591	3,67	3 841	23,03	-1 249	-6,09
C. I. Zásoby	1 664	17,44	3 370	30,08	1 605	11,01	335	2,07	-699	-4,23	-808	-5,11	252	1,68	4 102	26,88	-987	-5,10
C. II. Pohledávky	-1 065	-60,68	486	70,43	-286	-24,32	-96	-10,79	-220	-27,71	379	66,03	199	20,88	-242	-21,01	-41	-4,51
C. II. 2. Krátkodobé pohledávky	-1 065	-60,68	486	70,43	-286	-24,32	-96	-10,79	-220	-27,71	379	66,03	199	20,88	-242	-21,01	-41	-4,51
C. IV. Peněžní prostředky	985	38,00	-1 139	-31,84	-847	-34,74	-224	-14,08	-1 280	-93,64	40	45,98	140	110,24	-19	-7,12	-221	-89,11
D. I. Časové rozlišení	8	53,33	-18	-78,26	120	2 400	-14	-11,20	-60	-54,05	-44	-86,27	3	42,86	5	50,00	-10	-66,67
PASIVA CELKEM	664	3,14	1 732	7,93	534	2,27	-285	-1,18	-1 363	-5,72	-190	-0,85	1 426	6,41	4 469	18,87	-2 931	-10,41
A. Vlastní kapitál	404	2,29	538	2,98	79	0,43	241	1,29	-2 756	-14,58	-6 762	-41,87	-2 531	-26,96	2 556	37,27	-187	-1,99
A. I. Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A. III. Fondy ze zisku	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	-668	-3,67	407	2,32	537	2,99	78	0,42	231	1,24	-2 745	-14,61	-6 762	-42,14	-2 531	-27,26	2 556	37,85
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 072	-160	131	32,27	-458	-85,29	163	206,33	-2 987	-1 234	-4 017	146,34	4 231	-62,57	5 087	-200,99	-2 743	-107,32
B. + C. Cizí zdroje	231	6,56	1 013	26,98	666	13,97	-526	-9,68	1 390	28,32	6 381	101,32	4 110	32,42	1 945	11,58	-2 877	-15,36
C. Závazky	231	6,56	1 013	26,98	666	13,97	-526	-9,68	1 390	28,32	6 381	101,32	4 110	32,42	1 945	11,58	-2 877	-15,36
C. I. Dlouhodobé závazky	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	4 723	-	4 277	90,56	2 430	27,00	-230	-2,01
C. II. Krátkodobé závazky	231	6,56	1 013	26,98	666	13,97	-526	-9,68	1 390	28,32	1 658	26,33	-167	-2,10	-485	-6,23	-2 647	-36,24
D. I. Časové rozlišení	29	2 900	181	603,33	-211	-100	0	-	3	-	191	6 366,67	-153	-78,87	-32	-78,05	133	1 477,78

Zdroj: účetní výkazy podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 7: VZZ Žernosecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I. Tržby z prodeje výrobku a služeb	18070	13856	13609	16182	17582	20773	20582	20254	19934	21401
II. Tržby za prodej zboží	1283	1049	690	847	906	1227	1220	1305	1144	1270
A. Výkonová spotřeba	6090	5280	5888	5004	4987	6661	4957	6164	8300	9503
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-558	14	-589	100	-416	2601	365	0	0	-3071
C. Aktivace (-)	0	0	-265	-640	291	0	0	0	0	-745
D. Osobní náklady	5627	5598	5338	5877	6238	6406	6508	7279	7409	7693
E. Úprava hodnot v provozní oblasti	2820	2315	2500	2253	1971	2075	1793	-58	1145	1681
III. Ostatní provozní výnosy	199	149	1438	1234	291	838	277	798	1046	561
F. Ostatní provozní náklady	-2548	352	983	1165	1144	848	1011	61	949	1079
* Provozní výsledek hospodaření (+/-)	8123	1496	1883	5429	4313	4247	7445	8911	4321	7092
IV. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly										
G. Náklady vynaložené na prodané podíly										
V. Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku										
H. Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem										
VI. Výnosové úroky a podobné výnosy	2	21	70	73	37	3	2	2	2	2
I. Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti										
J. Nákladové úroky a podobné náklady	561	474	398	321	242	160	75	2	5	0
VII. Ostatní finanční výnosy	3	-10	-8	-13	-9	16	18	-6	-3	-10
K. Ostatní finanční náklady	31	18	19	20	19	24	20	19	17	18
* Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-585	-482	-355	-280	-233	-165	-75	-25	-23	-26
** Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	7528	1014	1530	4224	4081	4082	7370	8886	4298	7066
L. Daň z příjmu	1445	0	334	0	789	788	1419	1705	844	1363
** Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	6083	1014	1196	4224	3292	3294	5951	7181	3454	5703
M. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)										
*** Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	6083	1014	1196	4224	3229	3294	5951	7181	3454	5703
* Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	19557	15065	15799	18323	18807	22857	22099	22353	22123	23224

Zdroj: účetní výkazy podniku Žernosecké vinařství, vlastní zpracování

Příloha 8: VZZ Lobkowiczské zámecké vinařství za roky 2010–2019 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I. Tržby z prodeje výrobku a služeb			12384	12378	12112	10429	10577	11254	11846	11398
II. Tržby za prodej zboží										
A. Výkonová spotřeba	7130	8708	6536	6792	4634	5124	8079	7019	5654	4832
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)			-2031	-1742	-102	834	1079	-236	-4111	1389
C. Aktivace (-)										
D. Osobní náklady	6225	6441	6200	6615	6234	6477	7088	7279	7933	7107
E. Úprava hodnot v provozní oblasti	1093	1294	1205	1076	1073	1019	1131	1351	1567	1713
III. Ostatní provozní výnosy	725	1065	898	892	1040	1169	776	2226	2565	4187
F. Ostatní provozní náklady	516	653	637	360	871	751	578	443	623	538
* Provozní výsledek hospodaření (+/-)	-541	491	735	169	442	-2607	-6612	-2376	2745	6
IV. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly										
G. Náklady vynaložené na prodané podíly										
V. Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku										
H. Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem										
VI. Výnosové úroky a podobné výnosy	3	1	1							
I. Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti										
J. Nákladové úroky a podobné náklady		0	0	6	56	81	89	86	129	142
VII. Ostatní finanční výnosy	2		1						0	3
K. Ostatní finanční náklady	130	72	29	52	71	61	61	69	60	54
* Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-125	-71	-27	-58	-127	-142	-150	-155	-189	-193
** Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	-666	406	708	111	315	-2745	-6762	-2531	2556	-187
L. Daň z příjmu			171	32	73					
** Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	-666	406	537	79	242	-2745	-6762	-2531	2556	-187
M. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)										
*** Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-666	406	537	79	242	-2745	-6762	-2531	2556	-187
* Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.			13284	13270	13152	11598	11343	13480	14411	15588

Zdroj: účetní výkazy podniku Lobkowiczské zámecké vinařství, vlastní zpracování